

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ
ಸಂಪುಟ - 3

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ

“ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ್”

(ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಅಥವ ವಿವರಣ)

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರದ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ
ಸಂಪುಟ - 3

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಯ್ ವಿರಚಿತ
“ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ”
(ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆ)

ಲೇಖಕರು
ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮತದ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನ
15, “ಮಂತ್ರಾಲಯ” (ಪ್ರಾಂತಿ ನಗರ), 9ನೇ “ಬಿ” ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ
17ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಇಸ್ಕೋ ಲೇಟೆಚ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 560078
ದೂರವಾಣಿ : 080-26665398, ಫೋನ್ : 9448011954

Email : rsk9651@yahoo.com/subhasbk@gmail.com

trust@prasannavenkatadasaru.org

website : www.prasannavenkatadasaru.org

SRI PRASANNAVENKATADASARYA VIRACHITA

NARAYANA PANJARA - SANDARBHA SAHITA ARTHA VIVARANE

SRI PRASANNA VENKATA DAASARA SAMAGRA KRITIGALALLIYA

AADHYATMIKA VALANOTA SAMPUTA - 3

Written By : Srinivas. S. Mathad

Recipient of “Parimala Prashasti”, Jnanajyoti Award and
“Haridasa Seva Praveena”.

Published by : Sri Prasanna Venkata Publications

No. 15, “Mantralaya” (Prashantinagar)

9th ‘B’ Main Road, 17th Cross

ISRO Layout Bangalore - 560078

Copy right : Author

First Impression : 2012

Copies : 1,000

Pages : xii + 84 = 96

Price : Rs. 50/-

Used Paper : 70 GSM Maplitho

Cover Page : V.Raj

Copies Available at :

1. Shrimati : **REKHA KAKHANDAKI**

No15, ‘Mantralaya’ Prashantinagar

9th ‘B’ Main Road, 17th Cross

ISRO Layout Bangalore - 560078

Phone : 080-26665398 Mob : 9448011954

Email : rsk9651@yahoo.com/subhasbk@gmail.com

trust@prasannavenkatadasaru.org

2. Dhruvacharya. kakhandaki

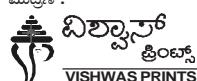
No. 35; ‘C’ Block, Sector - 3

Navangar Bagalkot

3. Minneapolis USA :

Contact : Shilpa.kedar@yahoo.com

ಮುದ್ರಣ :

23, 3rd ಅಡ್ಡನಾಯಕ ನಗರ ಬ್ಲೋಕ್

ಚಾಮಡಳವೆಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 18

ದೂರವಾಣಿ : 26604835

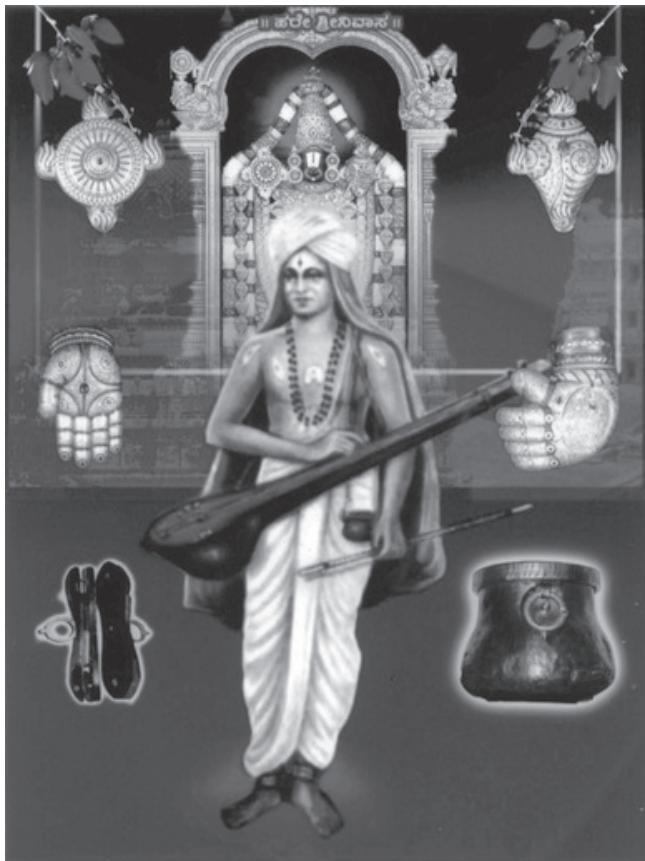

ಸಮರ್ಪಣೆ

ಪ್ರಸನ್ನ ಭಾರಿತು ಪ್ರಸನ್ನ ಶೋಭನ ವಕ್ತೆ ಪ್ರಸನ್ನಾ ಪಾಂಗನೇತ್ತೆ ಪ್ರಸನ್ನಾಗಾತ್ತಿ ॥
 ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸನ್ನನಾದರೆ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಸನ್ನತರೋಕ್ತಿ ಬಾಹೋವು ಭಕ್ತಜನಕೆ ॥

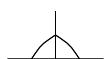
॥ ಪ್ರಸನ್ನ ವರದಂ ಧ್ಯಾಯೀತ್ । ಪ್ರಸನ್ನ ಗುಣಮಾರಣಂ ।
 ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟಂ ವಂದೇ । ಗುರುಭಾವಂ ಪದಾಶ್ರೋಯಿ ॥

॥ ಶ್ರೀತಾತ್ಮಾಪ್ತಮಾವಿಜ್ಞಾನಂ ಶ್ರೀಶೈಕ್ಷಣಿರತಂ ಸದಾ
 ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಯೋರ್ ಮೇ ಭೂಯಾತ್ ಸಮಾಧಾಸಿಧ್ವಿಯಿ ॥

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು (೧೯೮೦-೧೯೯೫)

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ ದೇವರ
 ದಿವ್ಯಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀದಿಗ್ನಿಜಯರಾಮೋ ವಿಜಯತೇ

ಶ್ರೀಮಜ್ಞಗದ್ವಿರು ಮಧ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಮೂಲಮಹಾಸಂಸಾಧನ ಉತ್ತರಾದಿಮತ
 ಶ್ರೀಮತ್ತರಮಹಂಸ ಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯತ್ವಾದ್ವನೇಕ ಗುಣಗಳಾಲಂಕೃತ ಪದವಾಕ್ಯಪ್ರಮಾಣ
 ಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣ ಶ್ರೀಮದ್ದೋವೈಷಣಿದಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದನಾಚಾರ್ಯ
 ಶ್ರೀಮನ್ನಧ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಮೂಲ ಮಹಾಸಂಸಾಧನ
 ಶ್ರೀಮದ್ತರಾದಿ ಮತಾಧೀಶರಾದ
 ಶ್ರೀಮೂಲರಾಮ, ದಿಗ್ಂಜಯರಾಮ, ವೇದವ್ಯಾಸ ಪಾದಪದ್ಮಾರಾಧಕರಾದ
 ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ 1008 ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪ್ರಮೋದತೀರ್ಥಕರಕಮಲಸಂಜಾತರಾದ
 ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ 1008 ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರ

ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶ

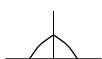
ನಮ್ಮ ಪರಮ ಶ್ರಿಯಶ್ವರಾದ ಪಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ಸು. ಮತದ ಇವರು
 ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು
 ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಭಾಗವತ ಭಾರತಾದಿಗಳ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು
 ವಿಸಾರವಾಗಿ ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಓದುಗಿರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ವಾಡಿದ್ದಾರೆ.
 ದಾಸರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಧಾರನುಸಂಧಾನ ಮೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಿಸಿದರೆ ಮಹಾಜಾನ
 ಲಾಭ ಮಣಿಲಾಭಗಳಾಗುವವು. ಭಗವಂತನ ದಶಾವಶಾರಗಳ ಹಾಗೂ ಜೀವಿತರ ರೂಪಗಳ
 ಮಹಿಮೆ ಹಾಗೂ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ತೀಳಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ
 ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಸಜ್ಜನರು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ 96 ಮಸ್ತಕಗಳ
 ಲೇಖಕರಾದ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ “ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನ”ದ
 ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಉಪಾಸ್ತ ಮೂರ್ವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮೂಲರಾಮ ದಿಗ್ಂಜಯರಾಮ ವೇದವ್ಯಾಸ
 ದೇವರು ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಈ ತರಹದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ
 ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು

ಕೃಂಪ : ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ದಿನಾಂಕ - 13.6.12

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು
 ಉತ್ತರಾದಿ ಮತ

ಮುನ್ನಡಿಯೆಂಬ ಹೊನ್ನಡಿ

“ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ” ಎಂಬ ನಾಮಸ್ತರಣೆಯ ರ್ಯಾಂಕಾರವೇ ಓಂಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಹರಿದಾಸಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ”. ಬದುಕಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ, ದುಃಖ ದುಗುಡ ದುಮಾನ್ನಗಳ ಶರಪಂಜರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಕಿಕ ಆನಂದ ಹಾಗೂ ದೈವಿಸುವಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಡೇ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ.

ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಹಾಗೆ. ಅದು ಹಂಸಸಾಹಿತ್ಯ ವಿವೇಕ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವಿವೇಕದ ಮಾರ್ಗ ಬಿಡಿಸಿ, ವಿವೇಕದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದುವಂತಹ ಭಗವನ್ನುಮಹಿಮಾ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಈ ಹಂಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಮಹಂಸರೂ ಓದುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ರಚಿಸಿರುವುದು ಅಸದೃಶವೇ ಸರಿ.

ರಾಮಾಯಣ ಭಾರತ ಭಾಗವತಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಶಾಸೀಯ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ರಚಿಸಿರುವ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ ಕೃತಿಯೇ ಹೊರಣವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮತದ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಓದುಗರ ಮುಂದಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮತದ ಅವರು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರದ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಮಾರ್ಪಣಕ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಂಜರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಹೊರತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಲವತ್ತೊಂದು ನುಡಿಗಳ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರವು ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾನಾ ಅವಶಾರಗಳ ಮಹಿಮಾವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಬಳ್ಳಿಸುತ್ತೇ ನಾರಾಯಣ ನಾಮಸ್ತರಣೆ ಹೇಗೆ ನರಕಸ್ಥರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ, ಅವರನ್ನೂ ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗದ ದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಹೊತ್ತೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ’ ಕೃತಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಕಲಿಯುದ ಸಾಧಕರಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಈ ಕೃತಿ ಭಕ್ತಿಪ್ರಪಂಚದ ವಿಸ್ತೃಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶದಾಗ್ಗರ. ಈ ವಿಶೇಷ ಕೃತಿ ಮುಕ್ತೀಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕ್ಯಾಮರ. ನಾಮಸ್ತರಣೆಯನ್ನುವ ಭಕ್ತಿಗಂಗೆ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟರ ಈಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಷಟ ಉಲ್ಲಾಸ ಮಹಿಮಾಭರಿತಳಾಗಿ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಓದುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನೀತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದವರ ಅರ್ಥವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ವರ್ತನದ ಭಾವಾನುಭವ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನಾರಾಯಣನೇ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಿ. ಅವನ ನಿರಂತರ ಸ್ತುರಣೆಯಿಂದಲೇ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟರು ಆರುಬಾರಿ ನಾರಾಯಣ ನಾಮಸ್ತರಣ ಮಾಡಿ ಈ ಪಥ ಮುಕ್ತಿ ಪಥವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾರಾಯಣ ನಾಮಸ್ತರಣ ಮಾಡುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ ದೇವತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾಳೆ. “ಸುಲಭನೋ ಹರಿ ತನ್ನಪರನು ಅರ್ಪಣಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಗಲನು ರಮಾಧವನ ಒಲಿಸಲು ಅರಿಯದೆ ಪಾಮರರು ಬಳಲುವರು ಭವದೊಳಗೆ” ಎಂದಿರುವ ಜಗನ್ನಾಧದಾಸರ ಮಾತಿನ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟನೇ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಡು ಓದುವವರ ಮನೋಬಿಲ, ಆತ್ಮಸ್ಥೀರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ದೇವರ ಸ್ತರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಾಳಿಗೊಂದು ನಂಬಿಕೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶತ್ರು ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಹಾಡುಗಳ ನಿತ್ಯ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ.

ಜಗನ್ನಾಧದಾಸರು ಬರೆದಿರುವ “ಶ್ರೀ ಮುಕುಂದನ ಪರಮ ಮಂಗಳ ನಾಮ ನರಕಸ್ಥರನ್ನು ಸಲಹಿತು ಪಾಮರರ ಪಂಡಿತರಿನಿಸಿ ಮರುಷಾಧರ ಕೊಡುತ್ತಿಹುದು” ಎಂಬ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದರಂತಿದೆ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಬರೆದಿರುವ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ, ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಪಣೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ರಸಾನುಭವ ವಿವರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದವರು ತಮ್ಮ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ.

“ಮನಿ ಕಾಲಲೊದೆಯೇ ಎದ್ದು ಕರುಣೆಸಿದೆ ಕರುಣಾನಿಧಿ” ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಪಾರಾದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳ ವಿವರಣೆಯಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಗಜೇಂದ್ರ ಹೋಕ್ಕೆವಿರಬಹುದು. ಧ್ವನಿ ಚರಿತ್ರೆಯಿರಬಹುದು. ಪ್ರಾಣದನ ಭಕ್ತಿಯಿರಬಹುದು, ರಾಮಕಥಾ ಮಹಿಮೆಯಿರಬಹುದು, ಕಾಳಿಂಗನ ಮಟ್ಟಿನಾಟ್ಟವಾಡಿದ ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು, ನವನೀತ ಜೋರನ ವೃತ್ತಾಂತ, ರಾಸಕ್ರಿಡಾ ವಣಿನೆಯಿರಬಹುದು, ರುಕ್ಷಿಣೀ ಕಲ್ಯಾಣವಿರಬಹುದು, ಒಂದೊಂದು ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರವೆಂಬ ಈ ಅಮೃತಪಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದವರು, ಆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಅಳಿಮುತ್ತು ಒಳಕಾಳುಗಳನ್ನು, ಆ ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಕಥಾಮರ್ಮ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಕಾವ್ಯಕೌಶಲ್ಯ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ, ಆ ಬಿಂದುವನ್ನು ಸಿಂಧುಶಯನನತ್ತ ಕರೆದೂಯ್ಯವ ನಾವೆಯನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಭಾಷೆಗೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸುಪತ್ತಿಗೆ, ಅಸದ್ಯಶ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ, ಮಹಾದ್ವಾರಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಶತಕೋಟಿ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದರು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಅರ್ಥನುಸಂಧಾರಬಕ್ಕೆ ಹೃದಯ ತುಂಬಿದ ವಿಶೇಷ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು, ಕೊರಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಆದ್ಯರಾಮಾಚಾರ್ಯರು ಬಾಗಲಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಬಾಳಿಬದ್ದಿನ್ನು ಮನೆ, ಅವರು ಮಜಿಸ್ತಿದ್ದ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿ, ತಾಳತಂಬೂರಿ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಾದಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿಬಂದಾಗ, ಅವರ ಒಂದೊಂದು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯುಗಶಕ್ತಿ, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮೂಕಶೋಕದಿಂದ ನಾನು ಬಹಳಪ್ಪು ದಿನ ಬೇಸರದಿಂದ ಒದ್ದಾಡಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ನೋವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ದ್ಯುವ ಒಲಿದಾಗ ತಾನೇ ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವರಂತೆ ಡಾ॥ ಸುಭಾಸ ಕಾವಿಂಡಕ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾ ಕಾವಿಂಡಕಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಕಲ್ಪರಲ್ ಅಂಡಾ ಚರಿಟೇಬಲ್ ಟಿಸ್‌ಪ್ರೆ (ರಿ.) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಶ್ವಂತ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಶ್ರೀತಿ, ಸಮರ್ಪಣಭಾವ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದೊಂದೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವರ ಹಾಡುಗಳ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಬರೆಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, ಇಡೀ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತುಂಬುಸಂಭ್ರಮ ತಂದ ವಿಚಾರವಾಯಿತು, ನನಗಂತೂ ಅವರ ಈ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಸೇವೆ ಹಂಡೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದಪ್ಪ ಸಂತಸತಂದಿತ್ತ. ಕಾವಿಂಡಕಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಶ್ರಮ, ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ರಮ, ಕಳಕಳಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ಭಕ್ತಿ ಇದು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾಗ್ಯದಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಂಥ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಷ್ಟನಲ್ಲಿ ಇತರ ದಾಸರುಗಳ ಮನೆತನದವರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಯ ಹರಿದಾಸರುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪರಂಪರೆಗೆ ಡಾ॥ ಸುಭಾಷ್ ಕಾವಿಂಡಕಿ ಹಾಗೂ ರೇಖಾ ಕಾವಿಂಡಕಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಈ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾ, ಈ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ನೀಡಿ ನೂಕಾಲ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಡೆಸುತ್ತೇನೆ.

- ವಿದ್ವಾಂಸಾಚಸ್ವತಿ ಡಾ ಅರಜುಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾಠ್ಯ-ಸಾರಥಿ

ಲೇಖಕರ ನಡಿ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನದ ರಾವಾರಿಗಳಾದ ಡಾ॥ ಸುಭಾಷ್ ಕಾವಿಂಡಕೆಯವರು ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರ ಕೃತಿ. “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ”ದ ವಿವರಕಾಶಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಕೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಅದರ ಫಲವೇ ಈ ಕೃತಿ.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕುಲಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಮೂರ್ತಕ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ 1008 ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ - ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಮೂರ್ತಕ ಅನಂತದಂಡವತ್ತಾ ಪ್ರಣಾಮಗಳು ಸಲ್ಲಿತ್ತವೆ.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಪಂ || ಶ್ರೀ ಮೌಶಾತಿ ಮಧ್ಯಾತ್ರಾಯ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಮೂರ್ತಕ ಶಿ|| ಸಾ|| ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಪಂ || ಶ್ರೀ ಪ್ರದ್ಯಮಾಚಾರ್ಯ ಮೂರಜಾರ್ಯಾಹಾಗೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಚೆ|| ವಾದಿರಾಜ ಮರದ, ನನ್ನ ಸುಮತ್ತ ಚೆ|| ಆನಂದತೀರ್ಥ ಮರದ, ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಅಡಬಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಹರಿವಾಯು ಗುರುಗಳು ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ.

ನನಗೆ ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳಿಸಿದ ಡಾ॥ ಸುಭಾಷ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾ ಕಾವಿಂಡಕೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಮೆ|| ವಿಶ್ವಸ್ ತ್ರಿಂಟ್ಸ್ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

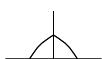
ಅಜರೇಕರ ಚಾಳ್

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಚೌಕ

ವಿಜಯಪುರ - 586 101

ಇತಿ ಸಜ್ಜನ ಸೇವಕ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರದ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಹತ್ವದ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ವವಾದ ಕೃತಿ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ” ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಹಲವು ರೂಪಗಳಿಂದ, ಹಲವು ನಾಮಗಳಿಂದ, ಬಹಳ ಅನನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿನಾಮದ ಸಂಕೀರ್ණನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಮದ ಅಮೃತದಂಥಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯವನ್ನು ತುಂಬಿ ಭಕ್ತಿ ಪರಾಕಾಷ್ಠತೆಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತಿದೆ.

ಅದೇ ಭಕ್ತಿಭಾವದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ತುಂಬ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ, ಒಳಗಿನ ತಿರುಳನ್ನು ತರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀಯುತ, ಪಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದ ಅವರು. ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲರಾಗಿ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರಕೊಣಿ ಮಹಿಳೆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರದ ಅವರು ವ್ಯಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಂಡಿತರು, 96 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ನಾವು “ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಯಿ” ವಿರಚಿತ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ” ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದ್ದಾಗೆ, ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಟ್ಟೊಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಡಿ.ಟಿ.ಎಂ. ಮಾಡಿದ ಕರುಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಹ ಕಿಡ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು. ಅವರಿಂದ ದಾಸರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಿರುಳನ್ನು ತರೆದಿವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ಮೂಲಕ ದಾಸರ ಭಕ್ತ ಜನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಸುಮಾರು 50 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಭಕ್ತ ಜನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕೆಂದು ದಾಸರ ಹೈರಣೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲರ ಸಂಸ್ಕೃತಾದ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಕಲ್ಪರಳ್ ಆಂದ್ರ ಹಾರಿಕೆಬೂರ್ಗ ಟ್ರೈಸ್ (ಒ) ಹೆಂಗಳೂರು. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಮೂರನೇ ಸಂಪುಟವಾಗಿ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ” ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ನಮ್ಮ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ದಾಸರ ಭಕ್ತರು ಸಹೃದಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಆಸ ನಮ್ಮದು.

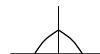
ನಮ್ಮ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮನ್ಮಿಸಿ ವಿದ್ವತ್ ಮಾರ್ಣಿವಾದ ಮನುಷ್ಯಾಜಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಅಂತರಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಚಿಕ್ಷೆ ದಾ॥ ಅರಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಈ ದಾಸರ ಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯವು ನಿರಂತರ ನಡೆಯಲು ಆರ್ಥಿಕದಿಸಿದ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲರ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ 1008-ಶ್ರೀಸತ್ಯಾತ್ಮೀಧರ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಸರ್ವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಮೂರ್ಚಿಕ ವಂದನಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಯಥಾರ್ಥತೆಯಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ದಿ॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮ (ಬೆಂಘಳೂರಿ) ಅವರ ಮಗ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಮ್. ಕುಲಕರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಅಂತರಾತ್ಮಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರ ವಿಶೇಷ ಅನುಗ್ರಹವಿರಲಿ ಎಂದು ಹಾಕ್ಯಾಸುತ್ತೇವೆ.

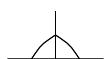
ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಶ್ರಿಂಗ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಮುವಿಮಟ ವಿನ್ಯಾಸಗೋಳಿಸಿದ ವಿ.ರಾಜ್ ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ಕಲ್ಪರಳ್ ಆಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರ್ಗ ಟ್ರೈಸ್ (ಒ) ಪ್ರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣ್ಣಾ ಕಾವಿಂಡಕಿ, ದಾ॥ ಸುಭಾಸಕಾಲಿಂಡಕಿ

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ಇತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

1. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ ವಿಜಯ” - ಲೇಖಾ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಖಾ ಕಾಬಿಂಡಕೆ
(ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಜೀವನ ಆಧಾರಿತ ಕಾದಂಬರಿ)
ಪ್ರಕಟಣೆ 2010, ಬೆಲೆ ರೂ. 120/-
  2. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ, ಸಂಪುಟ - 1
ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಯ್ಯ ವಿರಚಿತ
“ಸಮಕ್ವಾಮ ಮಣಿಗಳ ಷಟ್ಕಾಚರಣ ಪದ್ಮಮಾಲಾ”, (ನಾಮಗಳ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ
- ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಈ ಕೃತಿ “ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಯ್ಯ ವಿರಚಿತ ಕನ್ನಡದ
ಪ್ರಪಂಚದ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರಾಮ”)
ಲೇಖಕರು - ಡಾ. ವೀಬಿ. ಕುಲಕರ್ನೀ ಪ್ರಕಟಣೆ 2011, ಬೆಲೆ ರೂ. 130/-
  3. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ ಸಂಪುಟ - 2, ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಯ್ಯ ವಿರಚಿತ
“ಬಿಡೆನೋ ನಿನ್ನಂಬ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ” ಕೃತಿಯ - ಒಳನೋಟ
ಲೀ. ಕೆ. ಅಪ್ಪಣಿಚಾಯ್ಯ, ಪ್ರಕಟಣೆ ವರ್ಷ : 2011 ಬೆಲೆ ರೂ. 35/-
  4. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ ಸಂಪುಟ - ೩
ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದಾಂತದ ಸೌಖಗ್ಯ ಭಾಗ - ೧ ‘ಭೇದಮುಕ್ತಾವಲಿ’
ಲೇಖಕರು : ವಿದ್ವಾನ್ ದಾ॥ ಆರ್. ಜಿ. ಗುಡಿ
ಪ್ರಕಟಣೆ ವರ್ಷ : 2012 ಬೆಲೆ ರೂ. 65/-
  5. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳು - ಭಾಗ - 1
ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು
(ದಾಸರು ತಾಲೆಮರದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಹಿತ) - ಶಂಕೋಧನಾ
ಗ್ರಂಥ ಸಂಶೋಧನೆ - ಸಂಗ್ರಹ - ಶುದ್ಧಧಾರ : ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಪಾಟೀಲ
(ಬಿಜಾಪುರ) ಪ್ರಕಟಣೆ ವರ್ಷ - 2012
  6. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸಾಂಚಿ ನಿವ್ವಾ ಕೀರ್ತನೆ (ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ)
ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಕೀರ್ತನಾಂಚ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ, ಭಾವಾನುವಾದ ಮತ್ತು
ಗುಜ್ಞ - 1 (ಮರಾಠಿ); ಭಾವಾನುವಾದಕರು : ಶ್ರೀ ಗುಂಡೋಪಂತ್ ಕೃಷ್ಣಾಜಿ
ಸಂಗೊರಾಮ್, ಮುದ್ರಣದ ವರ್ಷ : 2012 ಬೆಲೆ : 30/-
- ವಿ.ಸೋ. : ಶ್ರೀ ವರಿದಾಸರ ಭಕ್ತರಿಗೆ / ವರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಗಳು ವಿವೇಶ
ರಿಯಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ. ಮೋ. 09448011954

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು - ಬದುಕು - ಬರಹ

ಹರಿದಾಸ ಚತುಷ್ಪಯರ ನಂತರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಅಗ್ರಮಾನ್ಯರು. ಇವರು ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ಸಮಕಾಲೀನರು. ಶ್ರೀಗೋಪಾಲದಾಸರು ಮತ್ತು ಹೆಳವನಕಟ್ಟ ಗಿರಿಯವೃಂದಾವರು ಕೂಡ ಇವರ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಸುಮಾರು ಹದಿನೇಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಯಪ ಗೋತ್ರಜರಾದ ಕಾಬಿಂಡಕಿ ನರಸಪ್ಪಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿದ್ದರು. ಈ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯವನೇ “ವೆಂಕಟೇಶ”. ಇವರೇ ಮುಂದೆ “ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸ” ರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದರು.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತೆರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಬಾಲಕ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಣ್ಣನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಅಣ್ಣನ ವಿವಾಹವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ವೈದಿಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಲ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ಜನಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೋಸಿದ್ದ. ಅತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೃದುನ ವೆಂಕಟೇಶನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಜೀತದಾಳನಂತೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆ ವಿಚಾರಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸದ್ಗಂಶಜನಾದ, ಸಾತ್ವಿಕನಾದ ವೆಂಕಟೇಶ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮರಾಣ, ಪ್ರವಜನಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀವರೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮೆ ಮರಾಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮನೆದ್ವರ್ವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಅಂಕುರಿಸಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಬಾಯಾರಿ ಕುಡಿಯಲು ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅತಿಗೆ ಆಡಿದ ಕಣಂಕತೋರ ನುಡಿಗಳು ವೆಂಕಟೇಶನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಅಫಾಂತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬೇಡವನಿಸಿ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟ. ಉರಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಗುಂಪೊಂದು ತಿರುಪ್ಪತಿ ಕಡೆ ಹೊರಟಿತ್ತು. ಆ ಗುಂಬಿನೊಡನೆ ಇವನು ಹೊರಟ ಯಾತ್ರಿಕರ ಗುಂಪು ಕರ್ಪಿಲತೀಧರದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿತು. ಕರ್ಪಿಲತೀಧರದ ವಾತಾವರಣ ರಮಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ವೆಂಕಟ್ಟಿ ಕರ್ಪಿಲತೀಧರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ಕರ್ಪಿಲತೀಧರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಯಾತ್ರಿಕರ ಜೊತೆ ಬೆಟ್ಟುವನ್ನು ಏರಿದ. ಗೋವಿಂದಾ, ಗೋವಿಂದಾ ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ಫೋಷಣೆಗಳ ನಡುವೆ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಮಾಗ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನರಸಿಂಹ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೊರಟರು. ಬೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ಹೊರ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಯಾತ್ರಿಕರ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. “ಗೋವಿಂದಾ” ನಾಮದ ಭಕ್ತಿಯ ಉದ್ದಾರ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿತು.

ಗೋಪುರಕ್ಕೆದುರಾಗಿ ಕೈಚೋಡಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಹನುಮಂತ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೆಂಕಟ್ಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ಮಂದಿರದ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ! ಶ್ರೀನಿವಾಸ! ಎಂದು ಹೊರೆ ಇಡುತ್ತ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ವೆಂಕಟ್ಟಿ ಎದ್ದು ನಿಂತ.

నంతర యాత్రికర జోతి వెంకణ్ణ, స్వామి పుష్టిరిణి స్వాన మాడి భూపరాహదేవర దశన మాడిశోండు శ్రీనివాసన దశనక్కె హోరట. శ్రీనివాసన మంగళ మూర్తియ దశన మాడిశోండాగ వెంకణ్ణన ఆనందక్కె పారవే ఇరలిల్ల. తన్న కైగలిరడన్న మేలేతీ జోడిసి “శ్రీనివాస” ఎందు శాగిద. అవన ఆ ధ్వని తరంగ తరంగవాగి హోరటు శ్రీనివాసన పాదకమలగళన్న ముట్టితు. అల్లి కేలవు జన శ్రీనివాసన కురితు భజనే మాడుత్తిద్దరు.

మరుదిన యథా ప్రకార గుంపినల్లి శ్రీనివాసదేవర దశన మాడలు బందు నింత వెంకణ్ణ. శ్రీనివాసదేవర హత్తిర బందంతెల్లు ఆ పరమమంగళ మూర్తియన్న నోచుత్త వెంకణ్ణన కణ్ణాల్లి ఆనందబాష్యద కోడియే హరిదిత్త. శ్రీనివాసన విగ్రహదింద బంద బేళకు బేళదింగళంత సుత్తలూ పసరిసిత్త. అల్లింద బందు బేళకిన కిరణ హోరటు నేరవాగి వెంకణ్ణన ఎదెయన్న హోక్కితు. వెంకణ్ణనిగే మ్యా రోమాంచనవాయితు. అవను దేవర ముందే బిద్దబిట్ట శ్రీనివాసన సన్నిధియల్లి బిద్ద వెంకణ్ణనిగే కనసిన స్థుతియల్లి శ్రీనివాసనే సాక్ష్యత్తాగి బందు అవన నాలగెయ మేలే “ప్రసన్న వెంకట” ఎందు బరెదు అద్యత్నానాద.

వెంకణ్ణ ఎద్దునింత. ఎదురినల్లిద్ద శ్రీనివాస దేవరమూర్తియన్న నోచుత్త సుస్వర కంఠదింద దేవర సోత్త మాడలు పూరంభిసిద. ఆ క్షణదింద వెంకణ్ణ కారిదాసదీక్కే హోంది “ప్రసన్నవెంకటదాస” నాగిబిట్టను.

అదే రాత్రి దేవస్థానద అధికారిగళాద మహంతరిగి స్ఫ్యువాయితు. స్ఫ్యుదల్లి శ్రీనివాసదేవర. “ప్రసన్నవెంకటదాస”రన్న తోరిసి “ఇవరు నన్న భక్తరు. ఇవరిగే ఎల్ల సౌకర్యగళన్న ఏపాడిసు” ఎందు హేళిదరు. ఆ ప్రకార మహంతరు మరుదిన ప్రసన్నవెంకటదాసరన్న ముడుకిశోండు దేవాలయక్కె బందరు. దాసరన్న నోడి నమస్కరిసి శ్రీనివాసదేవరు కోట్ట సూజనేయన్న తిలిసిదరు దాసరు భగవంత ఇదు “నిన్న ఇచ్ఛ” ఎందరు.

మహంతరు సకల మయాదేగళోడనే అవరన్న శ్రీనివాసన దశనక్కె కారెదుశోండు హోంగి దశన మాడిసిదరు. నంతర దేవర స్వేచ్ఛవన్న కోట్ట అవర బిడారక్కె కళిసిశోట్టరు.

“కిమలభ్యం భగవతి ప్రసన్నే శ్రీనికేతనే” ఉక్కియంత శ్రీనివాసదేవర అనుగ్రహదింద ఎల్లవు దొరకిత్త. ప్రసన్నవెంకటదాసరు తమగానుత్తిద్ద సుఖ, వ్యోభవగళల్లవన్న శ్రీనివాసనిగే అపిషిసి సంతోషపట్టిరు.

దాసరు బాగలకోటిగే హిందిరుగిదరు. ప్రసన్న వెంకటదాసర ఆగమనదింద లారిన జనరిగేల్ల తుంబా ఆనందవాయితు. దాసరు కావివస్తేవన్న తలేగి సుతీ, కాలిగి గెజ్జికట్టి, తంబూరి, బిటికి గోపాళబుట్టి హిడిదు భగవంతన గుణగాన మాడుత్తా సంచార మాడతోడగిదరు. బాగిలుకోటియ జనరిగి దొడ్డ నిధియోందు దొరెతంతాయితు.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದಾಸರ ಬಾಲೀಂದ ಬಂದ ಮಾತು ಸತ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ “ಅವರು ದೇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ದಾಸರು, ಅವರ ಮಾತು ಅಂದ್ರೆ ದೇವರ ಮಾತೇ ಸರಿ” ಅನ್ನವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರಿಗೆ ನಾಲಕ್ಕಾರು ಜನ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಬಂದು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹುಲಿ ಎನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ದಾಸರು ಆ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಿವಿಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅದರ ಹಣಗೆ ಅಂಗಾರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಹುಲಿಯು ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಉಂಟು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ದಾಸರು ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹುಲಿರಾಯ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಂಟು ಜನರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಹೊಡಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಪಃ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೂರಮ್ಮಗಳನ್ನು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು ಸುಮಾರು 71 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀರ್ಘರ್ಣಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ 72ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಧಾನ್ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಅವರು ಬಾದಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀದಾಸರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಬಾದಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ “ಒಂ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರಾಜೋ ವಿಜಯತೇಽಂ” ಎಂಬ ಅಳಕರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

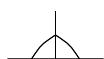
ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವರ್ಪಣೆ ವಿಮುಲವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅವರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ (ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟ, ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಕಷ್ಟ್) 449 ಕೃತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ 6 ದೀರ್ಘಕೃತಿಗಳು, 426 ಸಣ್ಣ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, 10 ಸುಳಾದಿಗಳು ಹಾಗೂ 7 ಉಗಾಭೋಗಗಳು ಇವೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮರಂದರದಾಸರ ಸರಣಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷೆ ಹೊಸದಾರರೂ ವಿವಿಧ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧ, ಅಲಂಕಾರ ರಸಗಳಿಂದ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಇವೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದ್ವಿತೀಯ ಘಟ್ಟದ ದಾಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಪ್ರಮುಖರು. ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಇವರು ಅವಿಸರ್ಜಣೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು 1. ದೇವತಾಸ್ತುತಿ 2. ಗುರುಸ್ತುತಿ 3. ಆತ್ಮ ನಿವೇದನೆ 4. ಲೋಕನೀತಿ 5. ತತ್ವವಿವೇಚನೆ 6. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕೀರ್ತನೆಗಳು 7. ಇತರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಎಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯತ ಡಾ॥ ಸುಭಾಸ ಕಾಖಿಂಡಕ ಅವರು ಈಗ ಚೊಂಕಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಹರಿವಾಯಗಳು ಆ ಕಾಯ್ದ ಮಾಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟದಾಸಾಯ ವಿರಚಿತ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||

ನಾರದರ ಮುಖದಿಂದ ನರಕಸ್ಥರೇಷ್ಟಿಸಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ಪಲ್ಲ ||

ಮತ್ತ ಕರಿಯವಸಾನಕೆಂಜಿ ಹರಿಯೇ ನೀ ಬಂದು ಕಾಯ್ದೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೇಕಾಂತ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಒಲಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೧ ||

ಪೃಥುವಿಗಳ್ಳನನಿರಿದು ಸತಿಯನುದ್ವರಿಸಿದೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಪೃಥು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಸಾಗೋಲಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೨ ||

ಶೂಲಿಯನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುಡುವೆನೆಂಬನ ಸುಷ್ಟೇ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಶೀಲವಿಡಿದಂಬರೀಷನ ಮತವ ಗೆಲಿಸಿದೆಯೋ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೩ ||

ಮಕರರೂಪದಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತತ್ತ್ವವನೋರದೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಮುಖದಿ ಶ್ರುತಿ ಫಿಡಿತಂದು ವಾರಿಜಾಸನಗಿತ್ತೇ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೪ ||

ಮರುಹೂತಗಳಿಳಿ ಪರಮಾರ್ಥವನು ಅರುಹಿದೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಸುರಪನ್ ಭಯವಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಗೆ ಧ್ವನವದವಿತ್ತೇ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೫ ||

ಮಹಾಪಾಪನಿರತ ಅಜಾಮಿಳನಿಷ್ಟಕರಿಸಿದೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಮಹಿಂದಾಸನಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ತತ್ತ್ವನು ಪೇಣ್ಣೆ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || ೬ ||

ಮುನಿ ಕಾಲಲೋದೆಯೆ ಎದ್ದು ಕರುಣೆಸಿದೆ ಕರುಣಾನಿಧಿ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಮುನಿವೆಂಗಳರೆಯಾಗೆ ಪದಸೋಂಕಿಸ್ತೇತಿದೆಯೋ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೨ ॥

ಮಂಬಿವ ರಕ್ಷಿಸಿ ರಾಜಾಮಂಟಿಗಭೀಷ್ಪೇಯನಿತ್ತೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಮಕರಢ್ಢಜಾರಿ ಧನು ಮುರಿದವನಿಜೀಶ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩ ॥

ಶುಭಕರ್ಮಿಶಗೆ ಅಭಯವರವಿತ್ತು ಕೈಪಿಡಿದೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಶುಭಕಂತನಂಜಿಕೆಯ ಹನುಮ ಹೇಳಲು ಕಳಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೪ ॥

ಶರಣು ಹೊಕ್ಕಿರೆ ವಿಭಿಂಫಣಗರಸುತ್ತನ ಕೊಟ್ಟೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಶರದಿ ರಾವಣನರಿದು ಸುರರ ಸಂಕಟ ಹರಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೫ ॥

ಅನುಜನಗ್ನಿಗೆ ಧುಮುಕಲವಧಿ ಮೀರದೆ ಹೊರದೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಅನಿಮಿಷರ ನಿಕರಕತಿ ಆಲ್ಲಾದ ಬೆಳೆಯಿಸಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೬ ॥

ಉರಿನುಂಗಿ ಗಿರಿನೆಗಹಿ ಪ್ರಜವ ಪಾಲನೆ ಮಾಡ್ದೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಉರಗನೆಳೆತಂದವನ ರಾಣಿಯರ ಸ್ತುತಿಗೊಲಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೭ ॥

ಕ್ರತುನಾರಿಯರನ್ನ ಸವಿದುಂಡು ಸುಖಿವಿತ್ತೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಕ್ರತುಭ್ರೋಕ್ಕು ಕ್ರತುಗಾತ್ರ ಕ್ರತುಪಾಲ ಕ್ರತುಶೀಲ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೮ ॥

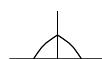
ಗೋಪ ಸೀಯರ ಕುಚದಿ ನೃಸ್ತ ಚರಣಾಭ್ಯರುಗಿ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಗೋಪಿ ಜನಜಾರ ನವನೀತ ದಧಿಚೋರ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೯ ॥

ವಂಶಗಾಯನಸ್ತಿಯ ವಿಧುಕುಲೋದ್ಭವ ಕೃಷ್ಣ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ವಂಶವರ್ಧಕ ಸುಜನ, ವಂಶಮರ್ವಕ ಸುಜನ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೧೫ ॥

ಅಕ್ಷರವಂದ್ಯ ಕಂಸಾರಿ ಸುಬ್ಜಾರಮಣ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಆಕ್ರಂದಿಸಿದ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಭಯವಳಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೧೬ ॥

ಅದಿತಿ ಕುಂಡಲದಾತ ಭಗದತ್ವರದನೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಅಧಿಪತಿಗಳಧಿಪತಿಯೇ ಭೈಷಿಷ್ಟ ಸತ್ಯಾರಮಣ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೧೭ ॥

ಶಂಭುವಂದಿತಪಾದ ಸಾಂದೀಪೋದ್ಭವ ತ್ವಿಯ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಶಂಬರಾರಿಯ ಜನಕ ಯಜ್ಞ ಮಾಜಾಗ್ರಣಿಯೇ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೧೮ ॥

ಪಾಂಡವರ ಪ್ರಾಣ ದೌಪದಿ ಮಾನರಕ್ಷಕನೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಪೌಂಡ್ರಕ ಶೃಂಗಾಲ ಕೌರವ ಭೂಮಿಭಾರಹರ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೧೯ ॥

ಅಭಿಮನ್ಯನಾತ್ಮಜನ ಬಸುರೋಳಗೆ ಸಲಹಿದೆಯೋ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಅಭಯದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಂತತಿಯ ಬೇಳೆಸಿದೆಯೋ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೨೦ ॥

ಗರುಡ ಗಂಥವ ಕಿನ್ನರ ಗೀತ ಸಂಪ್ರಿತ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಗರುವೆ ಲಕುಮಿಯ ಶೂದ ಶ್ರೀಡಾಖಿಯಲ್ಲಿರುವೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೨೧ ॥

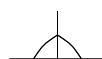
ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾಭ್ಜ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಶೋಭಿತನೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಸಂಖ್ಯೇ ರಹಿತಾಭರಣ ಭೂಷಣಾವ್ಯಕ್ತತನೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೨೨ ॥

ಮೀನ ಕಶ್ಯಪ ಮೋತ್ತಿ ನರಹರಿ ವಾಮನ ಭಾಗ್ವತ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಮಾನವಪ ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧ ಕಲ್ಯಾಂತ್ರೇಯ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೨ ||

ಸ್ವಾಮಿ ತೀರ್ಥಾಂಬು ಅಂತರ್ಗಂಗಾಭಿಷಿಕ್ತ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಸ್ವಾಮಿ ಭೂವರಾಹ ವೈಕುಂಠನಾಥ ವಿಶ್ವೇಶ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೩ ||

ಷಟ್ಕೋಣಿ, ತೀರ್ಥ ಯುತಚರಣ ಶ್ರೀಭೂರಮಣ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಷಟ್ಕುಮಲನಿಲಯ ಜಿನ್ನಾಯ ಜಿದ್ಗಿಣಾಂವನೆ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೪ ||

ಭಕ್ತಾಭಿಮಾನಿ ಭವದೂರ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಭುವೇ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಕೃಪಾಂಬುಧಿ ಪರಾತ್ಮರ ಕೃಷ್ಣ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೫ ||

ವಸುಧೇ ವೈಕುಂಠ ಮಂದಿರವಾಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ವಸುಕ್ರಿತ ವಸುಕರ್ತ ವಸುದಾತ ವಸುಪೂರ್ಣ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೬ ||

ಆದಿನಾಥಪ್ರಮೇಯಾದಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತ ರಹಿತಾದ್ಯ ಮೂರುತಿ ವಿಷ್ಣು
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

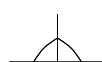
|| ೨೭ ||

ಬದುಕಿಪ್ಪಾದರೆ ನಿನ್ನ ಹೊಗಳಿಕೆಲಿ ಬದುಕಿಸ್ಯೇ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಬುಧರ ಸಂಗತಿ ಹೊಟ್ಟು ಮನ್ಮಿಸೆನ್ನನು ತಂದ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೮ ||

ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ನೆನೆವು |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಕವಲಾಗದಂತಿರಿಸಿ ತವ ಪಾದಾಭ್ರವ ತೋರು
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೨೯ ||

ಭವಭವದಿ ತೊಳ್ಳತೊಳ್ಳಲಿ ಬಳಬಳಲಿ ಬಲುದಣಿದೆ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಭವ ವಿರಿಂಚ್ಯಾದಿ ಕರಿಗಭಯದನೆ ನೀ ಸಲಹು

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೮ ॥

ನೀ ತಾಯಿ ನೀ ತಂದೆ ನೀ ಬಂಧು ನೀ ಬಳಗ್ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ನೀತಿಗಳನರಿಯೆ ನಿನ್ನಯ ನಾಮವೆ ಗತಿಯು

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೯ ॥

ತನು ನೆಚ್ಚಿಕಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದ ಗತಿಯು ನೀಟಿಲ್ಲ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ತನಯ ತರುಣಿ ಹೊನೆಯ ಸಂಗತಿಗೆ ಆರಿಲ್ಲ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೧ ॥

ದೋಷಗಳನರಸದೆನ್ನನು ಸಾಕು ಸಾಕಯ್ಯ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ದಾಸಪಾಲಕ ದೇವ ಡಿಂಗರರ ಸಂಜೀವ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೪ ॥

ನಿನ್ನ ಮೂರುತಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ನಿನ್ನ ಬಿಂಬವನೆಂದು ಕಂಡು ಹೊಂಡಾಡುವನೋ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೫ ॥

ನಿನ್ನ ಮೈ ಬೆಮುರ್ದ್ದಿಂದೆಯಲ್ಲೆನ್ನ ಮುಖುಗಿಸಿ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ನಿನ್ನವ ನಾ ನಿನ್ನವರ ಕ್ಯಾಲಿ ಹೊಡು ಗಡ ಗಡ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೬ ॥

ವಾರಿಯಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಯೋ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ವಾರಾಹ ವಾಮನ ನೃಸಿಂಹ ಕೇಶವ ಸ್ವಾಮಿ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೭ ॥

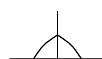
ಸತ್ಯಲೋಧವನಾದೆ ಸನ್ಯಾಗರಿಯಲ್ಲಿ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಸತ್ಯಮರ್ಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕೃತನಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿಹೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

॥ ೩೮ ॥

ಒಂದು ಜಾವದ ತಪ್ಪನೆಂದೆಂದಿಗುಳಿಲಾರೆ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ವಂದಿಸುವ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ತ್ರಾಂತಿ ತ್ರಾಂತಿ ಪಾಂತಿ ತ್ರಾಂತಿ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೩೯ ||

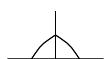
ಮುಢ್ಣೇಶ ಮುಢ್ಣಷ್ಟಿಯ ಮುಢ್ಣಮತ ಪರಿಪಾಲ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಮುಢ್ಣಗುರು ಸ್ತುತ್ಯ ಮುಢ್ಣಾಚೀತ ಪದಾಬ್ಜ ಹರಿ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

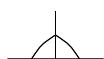
|| ೪೦ ||

ಎನರಿಯದವನಾನು ನೀನೆ ಪರಗತಿ ಎನಗೆ |
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
 ಪ್ರಾಣ ನಿನಗರ್ರಿಸಿದೆ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ
 ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

|| ೪೧ ||

* * *

ನಾರಾಯಣ ಪಂಚರ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟದಾಸರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟದಾಸರು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಇದುವರೆಗೆ ಅವರ ಅಂತಿಮದಲ್ಲಿ (ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟ, ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ) ಒಟ್ಟು 449 ಕೃತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ದೀರ್ಘಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಹೀಗಿವೆ.

1. ಸತ್ಯಭಾಮಾವಿಲಾಸ
2. ನಾರಾಯಣ ಪಂಚರ
3. ಸಮಸ್ತನಾಮಮಳಿಗಣ ಷಟ್ಕಚರಣಮಾಲಾ
4. ಭೇದ ಮುಕ್ತಾಪಲಿ
5. ನಾರದ ಕೊರವಂಜಿ
6. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನಪೆಂಕಟದಾಸರ ಭಾಗವತ

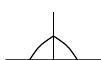
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಚರ” ಕೃತಿಯು 41 ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಸ್ತುತಿ, ಅವತಾರಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಪೂರ್ಣಭದ್ರ 28 ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಂತರ 29 ರಿಂದ 41 ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪೂರ್ಣನೆಗಳು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಚರ”ದ ವಿವೇಚನೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಲಿದೆ.

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ನಾರದರ ಮುಖಿದಿಂದ ನರಕಶರೇಭ್ರಿಸಿದೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||ಪ||

ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಾರದರು ಹಿಂದೆ “ನಾರಾಯಣ” ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಛಾರಮಾಡಿ ನರಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ದುಃಖಿದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೆಳಿಸಿಹೊಟ್ಟುರು. “ನಾರಾಯಣ” ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಶ್ರೀದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವಿವರಣೆ : – “ಆದರಾದ್ವಿರುಕ್ತಿ” ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಈ ಪದ್ಯದ ಪಲ್ಲಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ನಾರಾಯಣ” ಶಬ್ದವನ್ನು ಎರಡು ಸಾರೆ ಉಚ್ಛರಿಸಲಾಗಿದೆ. “ನಾರಾಯಣ” ನಾಮವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಉಚ್ಛರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಶ್ರೀದಾಸರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

“నారాయణ” తట్టద సాధకతేయన్న ఈగ నోడోణ - భగవంతనిగే “నారాయణ” నామవు జీజిత్యమాణవాగి బందిదే.

ఆమో నారా ఇతి మైక్తః ఆమో వ్యై నరమానవః ।

అయసం తస్య తాః పొవం తేన నారాయణ స్తుతః ॥¹

నారా ఎందరే నీరు. అదక్కే ఆత్మయవాగి భగవంతను నీరల్లి మలగిద్దనే. కారణ సముద్రశాయియాద భగవంతనిగే “నారాయణ” ఎందు హేసరు బందిదే.

భగవంతనిగే “నారాయణ” ఎందు హేసరు ఎంబ ఇన్నో అనేక కారణగభుంటు.²

1. నారాః ముక్తాః తేషాం అయసః నారాయణః ।

ముక్తరిగే ఆత్మయనాదుదరింద భగవంతనిగే “నారాయణ” ఎందు హేసరు.

2. అరాణాం దోషాణాం విరుద్ధత్వత్ నారాః గుణాః ।

తేషాం అయసత్వత్ నారాయణః ।

గుణగళిగే ఆత్మయనాదుదరింద అందరే గుణమాణనాద్దరింద అవనిగే “నారాయణ” ఎందు హేసరు బందిదే.

3. నారం జ్ఞానమో తేన నారేణ ఈయత ఇతి నారాయణః ।

జ్ఞాన విషయనాద్దరింద భగవంతనిగే “నారాయణ”నేందు హేసరు.

4. నారా లష్టీ తస్యాః అయసం ఆత్మయః నారాయణః ।

లష్టీఽదేవియరిగే ఆత్మయనాద్దరింద, పతియాద్దరింద అవనిగే “నారాయణ” ఎందు హేసరు.

5. నరాణాం అధిపతిః ముఖ్యవాయుః తదాత్మయత్వత్ నారాయణః ।

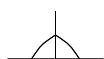
వాయుదేవరిగే స్వామియాద్దరింద భగవంతనిగే “నారాయణ”నేందు హేసరు.

హిఁగే ముక్తాత్మయనాద, గుణమాణనాద, జ్ఞానవిషయనాద, దోష దూరనాద వాయుదేవరిగే స్వామియాద నారాయణనిగే మత్తే మత్తే నమస్కార మాడుత్తిదూరే శ్రీదాసరు.

నారదర ముఖిదింద నరకష్ఠరేభ్సిదే - ఎందిద్దారే శ్రీ దాసరు.

1. అనువ్యాఖ్యాన (I-1-85)

2. శ్రీ శ్రీ బిదరహళ్ళ శ్రీనివాససతీధార్మకృత “నారాయణ” తబ్బాధార ముస్కచెన్న నోడబమదు. (72 అధగాళన్న అవరు “నారాయణ” పదక్కే కొట్టిరువుదు గమనాధ)

ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ತಮ್ಮ “ಮೇರುಕೃತಿ” ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರದಲ್ಲಿ - ಭಗವಂತನ ಪರಮ ಮಂಗಳಕರವಾದ ನಾಮವು “ನರಕಸ್ಥರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಹಂದನ ಪರಮ ಮಂಗಳ
ನಾಮ ನರಕಸ್ಥರನು ಸಲಹಿತು
ಪಾಮರರ ಪಂಡಿತರೆನಿಂ ಮರುಪಾರ್ಥಕೊಡುತ್ತಿಹುದು॥³

ಶ್ರೀ ನಾರದ ಮಹಾಿಗಳು ಭಗವಂತನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆ ನಾಮಸ್ತರಣೆಯು ನರಕಸ್ಥರಾದ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿತು.

ಹಿಂದೆ ನಾರದರು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ತುತಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಆಜ್ಞೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೃಪಾಯುತ್ತವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ - ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು.

“ನಾರಾಯಣ” ವೆಂಬ ಮಂತ್ರವಿದೆ. ನಾಲಿಗೆ ವಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣ ಮಂತ್ರವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸದೇ ಘೋರನರಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ.⁴

ಆಗ ಶ್ರೀ ನಾರದರು “ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಭಗವಂತನ ನಾಮವೇ ಗತಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸುಸ್ವರವಾದ ವೀಣೆಯನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತೆ ‘ಗೋವಿಂದನ ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಓಂ. ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣ ವಾಸುದೇವ ಮಹಂದ ಕೃಷ್ಣಾಚೂತ್ಯತ ಮಾಧವೇತಿ
ಸ್ವಸಿಂಹ ದೇವೇಶ ಹರೇ ಮುರಾರೇ ರಮೇಶ ಲೋಕೇಶ ಜಗನ್ನಿವಾಸ ॥
ಅನಂತ ವೈಕುಂಠ ದುರಂತ ಶಕ್ತೇ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಸ್ಯ ನಿದಾನಮೂರ್ತೇ
ನಿರಂಜನಾನಂತ ಗುಣಾಕರೇಶ ಚಿದ್ರೂಪ ನಿದೋಽಪ ಜಗದ್ವಿಧಾರ ॥
ನಿರಾಪ ನಿತ್ಯಾಷ್ಯಯ ನಿವಿಕಾರ ನಿರಾಶ್ರಯಾನಂತ ವಿಜಿತಕರ್ಮನ್ ।
ದಾಶಾಹ ಕೃಷ್ಣ ಖಿಗವಾಹನ ವಾರಿಜಾಕ್ಷ ನಾರಾಯಣಾಖಿಲ ಗುರೋ ಜಗತಾಮಧೀಶ ॥
ವಿಶ್ವೋದಯಿಷಿತಿ ಲಯೋನ್ನಿಯತಿಪ್ರದೇಶಿ
ಗಾಯನ್ನು ಮೋದ ಮುದಮಾಪಿತವಾನ್ ಜನಾನಾಂ ॥
ತತ್ತ್ವತ್ವಾ ನರಕಸಾಫ್ತೇ ಹರೇನಾರ್ಮಾಮೃತಂ ಶುಭಂ ।

3. ಶ್ರೀಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ - ಕರುಣಾಸಂಧಿ (2-21)

4. ನಾರಾಯಣೇತಿ ಮಂತ್ರೋಹಸ್ತಿ ವಾಗಸ್ತಿ ವಶವತೀನಿ ।

ತಥಾತಾಪಿ ನರಕೇ ಘೋರೇ ಪತಂಂತೀತೇತದಯ್ಯತಮ್ ॥ (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಮೃತ ಮಹಾಣವ 64ನೆಯ ಶ್ಲೋಕ).

ఉత్సంఘాతనా శానాత్ ముక్తపాపాత్మసమాశః ॥
తత్పూజాత్ పుష్టికారంథా దివ్యరూపా మనోరమాః
దివం జగ్మః పూంజలయః స్తవంతో నారదం మనిమితి ॥⁵

హింగే “నారాయణ” నామపు నరకస్థరాద జనరన్న నరకదింద - పాచు మాడి స్వగ్రహక్కే కళిసికొట్టిరువుదు గమనాహవాగిదే.

మత్కరియవశానకే హరింయే నీ బందు కాయ్య
నారాయణాయ నమో నారాయణ ।
భక్త ప్రహ్లాదనేశాంత నిష్టేగే ఒలిదే
నారాయణాయ నమో నారాయణ ॥1॥

మదిసిద ఆనేయు (గజేంద్రపు) వోసళేయ బాయిగే సిక్కు ప్రాణసంశేషాల్లి సిలుకిదాగ శ్రీహరియే నీను బందు ఆ గజేంద్రపునన్న రక్షణే మాడిదే. అంధ నారాయణనే నినగే నమశ్వారపు. భక్త ప్రహ్లాదన ఏకాంత నిష్టేగే నీను ఒలిదు స్తంభదింద హోరబందు తందేయాద హిరణ్యకశిమపున్న సంహార మాడి అవనన్న రణ్ణిసిరువి. ఇంధ నారాయణనే నినగే నమశ్వారపు.

ఏవరణే -

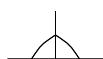
హిందే తాపస మస్మంతరదల్లి శ్రీహరియు గజేంద్రపున్న వోసళేయ బాయింద రణ్ణిసిద ఏషయివు శ్రీమదో భాగవతదల్లి ఉక్తవాగిదే.⁶

సోఽంతః సరస్యదుబలేన గృహీత ఆతోఽ-
దృష్టా గరుత్తై హరిం ఏ ఉపాత్మచక్షుమ్ ।
ఉత్సుక్షై సాంబుజకరం గిరమాహకృభూత్
నారాయణాఖిలగురో భగవన్నమస్తే ॥

తం ఏక్ష్య పీడితమజః సహసావతీయః
స గ్రహమాతు సరసః కృపయోజ్ఞహార ।
గ్రహాద్యపూణితముఖాదరికా గజేంద్రం
సంప్రేశాం హరిమూమఁజదుస్తియాకాం ॥

శ్రీహరియు గజేంద్రపున్న రణ్ణిసిద ప్రసంగ హింగిదే -

5. శాందిల్యతత్త్వ - 22నేయ ఆధ్యాయ
6. శ్రీమదో భాగవత అష్టమస్థంధ - (3-30) మత్తు (3-31)

ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಬಳಲಿದ ಗಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ಮತುಮತ್ತಾ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಉದ್ದಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಮೇಲೆ ಬರುವಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಯಾಂದು ಗಜೇಂದ್ರನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಂದ ಜಿಡಿಸಲು ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗಜೇಂದ್ರನು ಮುಕ್ತಾಶಯನಾದ, ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಶರಣು ಮೋಗುತ್ತಾನೆ.

“ತಂ ಯಾಮಿ ಪರಂ ಪರಾಯಣಮ್” ಎಂಬಂತೆ ಗಜೇಂದ್ರನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ, ಗರುಡಾರೂಢನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಕಮಲಮಷ್ಟವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ, ಗುಣಮಾಳನಾದ, ಸಮಗ್ರ ಇಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ಮಾನಾದ, ಸಮಸ್ತಿಗೂ ಗುರುವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು (ನಾರಾಯಣಾಖಾಲಿಗುರೋ ಭಗವನ್ನಮುಸೇ) ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ನುಡಿದನು. ಆಗ ಉತ್ಪತ್ತಿ ರಹಿತನಾದ, ದೋಷರಹಿತನಾದ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೊಂಡಿಲನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೂಡಲೇ ಗರುಡನಿಂದಿಳಿದು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮೊಸಳೆ ಹಾಗೂ ಆನೆಯನ್ನು ಸರೋವರದಿಂದ ಎತ್ತಿ, ದೇವತೆಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತಹೀ ಚಕ್ರದಿಂದ ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

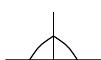
ಇನ್ನು ಭಕ್ತ ಪ್ರಹಳಾದನೇಕಾಂತ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಒಲಿದು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗವು ಸಪ್ತಮಸ್ಥಂಧ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಮವಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಈ ನಾಲ್ಕುರಲ್ಲಿ ಪ್ರಹಳಾದರಾಜರು ಜ್ಯೇಷ್ಠರು. ಅವರು ಶೀಲವಂತರು, ಸತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞರು, ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರು ಹಾಗೂ ಮಹಾ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಲಕರಾದ ಪ್ರಹಳಾದರಾಜರು ಆಟಪಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಧ್ಯಾನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಕೃಷ್ಣಹ ಗೃಹೀತಾತ್ಮ” ಉತ್ತೀಯಂತೆ ಶ್ರೀಹರಿಯಂಬ ಗ್ರಹದಿಂದ ಏಕೈಕ್ಯತ ಮನಸ್ಸಳುವಾಗಿದ್ದರು.

ಜೊತೆಯ ಬಾಲಕರು ಪ್ರಹಳಾದರಾಜರನ್ನು ಆಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು “ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬಾಲಕರಿದ್ದಾಗಲೇ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಜರಿಸಬೇಕು”. ಎಂಬುದಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.⁷

ಅವರ ಗುರುಗಳಾದ ಶಂಡಾಮರ್ಕರು ಪ್ರಹಳಾದರಾಜರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಮವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಮವು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ “ಎಲ್ಲರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಡೆಸುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಮಸದನಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಸೇರಿಸುವೆ” ಎಂದು ಜಬರಿಸುತ್ತ ಪ್ರಹಳಾದರಾಜರನ್ನು ಕುರಿತು “ನನ್ನ ಶಾಸನವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವ ನಿನಗೆ ಯಾರು ಬಲ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

7. ಕೌಮಾರ ಆಚರೇತ್ತೋ ಪ್ರಾಯೋಽಧರ್ಮಾನ್ ಭಾಗವತಾನಿಹ || ಸಪ್ತಮಸ್ಥಂಧ ಭಾಗವತ (7-6-1)

ఆగ ప్రశ్నాదరాజరు “రాజనే! ననగూ నినగూ బ్రహ్మాది ఎల్ల స్థావర జంగమ జగత్తిగే శ్రీహరియే బలప్రదను. ఎల్లపూ అవన వశదల్చిదే⁸ ఈ సమస్త జగత్తిగే స్ఫోటి, స్థితి, లయాదిగళన్ను మాడువవను అవనే” ఎందు తిళిసిదరు.

హిరణ్యకేషమపు ఎలో మందభాగ్య! నీను హేఖువ ఆ హరి ఎల్లిద్దానే? అవనేకే కాణుతీల్ల. ఈ స్తంభదల్లి ఏకే కాణువదిల్ల? నానే జగన్నియామక. నీను అసంగతవాగి జోగశుతీరువి. నిన్న తలేయన్న దేహదింద కిత్తోగెయువే.

నీను హేఖుతీరువ ఆ శ్రీహరి నిన్నన్న రక్షిసలి ఎన్నుత్త అల్లిద్ద సభాస్తంభవన్ను తన్న ముష్టియింద జోరాగి బడిదను. కూడలే భయంకరవాద తభ్వ మాడుత్త తన్న భృత్యరాద బ్రహ్మదేవర వరవన్న, ఏకాంత భక్తరాద ప్రశ్నాదరాజర మాతన్న సత్కావన్నాగి మాడలు శ్రీనరసింహదేవరు స్తంభదింద వ్యక్తరాదరు.⁹

శ్రీనరసింహదేవరు గరుడను విషమారిత సప్తవన్న కొక్కనింద సిఇ హాసువంతే హౌస్తిలల్లి కెళితు తోడేయ మేలే ఆ ద్వార్తనన్న యాశిహోండు లీలాజాలవాగి లాగురుగణింద అవన వశస్థలవన్న ఒగెదు సంహరిసి ప్రశ్నాదరాజరన్న రక్షిసిదరు.

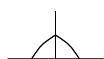
ఇంధ నారాయణరూపీ భగవంతనే నినగే నమశ్శార ఎంబుడాగి - శ్రీ ప్రశన్సమాంకటదాసరు ఇల్లి హేఖుతీద్దారే.

పృథువిగళ్ల ననిరిదు సతియనుధరిసిదే
నారాయణాయ నమో నారాయణ |
పృథుచక్రవర్తిగే ప్రత్యక్షనాగోలిదే
నారాయణాయ నమో నారాయణ || 2 ||

హిందే పృథ్వియన్న అపహరిసిద హిరణ్యకేనన్న భగవంతను వరావరూపదింద సంహరిసిద, భూదేవియన్న ఉద్ధరిసిద అంధ నారాయణనే నినగే నమశ్శారవు. కాగియే పృథు జక్తవర్తియ భక్తిగే ఒలిదు ప్రత్యక్షనాగి ఒందు వరగళన్నిత్తు అనుగ్రహిసిద ఆ నారాయణరూపీ భగవంతనే నినగే నమశ్శారవు.

పృథ్వియన్న అపహరిసిద హిరణ్యకేనన్న నారాయణను వరావరూపదింద సంహరిసిద విషయ హిగిదే.¹⁰

-
8. న కేవలం మే భవతష్ట రాజనో సప్యే బలం బలినాం చాపరేషామో | పరావరేమీ శిథిరజంగమాయే బ్రహ్మాద్యో యేన వశం ప్రశేషా: || (7-8-8)
  9. సత్యం విధాతుం నిజభృత్య భాషితం వ్యాప్తిం జ భూతేష్టిలేషు చాక్షనః | అదృశ్యతాత్మధ్యత రూపముధ్యహనా స్తంభో సభాయాం న ఘృగం న మానుషమో || (7-8-18)
  10. కృతీయ స్తంభ భాగవత తాత్పర్య.

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರಥಮಂ ದಂಪತ್ಯಾ ಹತಃ ।
ಸ ಏವ ಪಾರ್ವತಾದಾವಿಷ್ಟಃ ದ್ವಿತೀಯಃ ಕರ್ಣತಾಡನಾತ್ ॥
ಮಾರ್ವಂ ಲಯೋದಕೇ ಮಗ್ನಾಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ತೇನ ಮಜ್ಜಿತಾಂ ।
ಭುವಮುದ್ಧರ್ತೈವಾಸೌ ಹರಿಣಾ ಹ್ರೋಡಮೂತಿನಾ॥ ಇತಿಬ್ರಹ್ಮಾಂದೇ

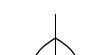
ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಮಟ್ಟಿದ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣನೇ ಮೊದಲು ವರಾಹದೇವರ ಕೋರೆದಾಡ (ಹಲ್ಲಿನಿಂದ) ಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಅವನೇ ವಿಜಯನೆಂಬ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಟನಾದನು. ಅವನನ್ನು ವರಾಹರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಕಿಮಿಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡನು. ಮಾರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಗಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ವರಾಹರೂಪೀ ಶ್ರೀಹರಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಾದ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣನು ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು. ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಗಿಸಿದ್ದನು. ವರಾಹರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣನು ವರಾಹರೂಪೀ ಹರಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತನು. ಹೀಗೆ ಹಿರಣ್ಯಕೃಷ್ಣನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ನಾರಾಯಣನು ಪ್ರಥಮಕ್ರಮತೀರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಣಾಗಿ ವರಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವು ಚತುರ್ಧಸ್ತಂಧ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮಕ್ರಮತೀರ್ಥಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಕವೆಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ದೀಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು.

ಅವನು 99 ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನೂರನೆಯ ಯಾಗವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಸೂಯೆಗೊಂಡ ಇಂದ್ರದೇವರು ಯಾಗಾಶ್ವವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋಪಗೊಂಡ ಪ್ರಥಮರಾಜರನ್ನು ಅತಿಮೊದಲಾದ ಮಹಿಂಗಳು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರ ಬಲದಿಂದಲೇ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನನ್ನು ಹೋಮ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹೋಮ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಯಜ್ಞಪತಿಯೂ, ಯಜ್ಞಭೋಕ್ತವ್ಯ ಆದ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ವವ ಪ್ರಥಮರಾಜನ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣಾಗಿ ಇಂದ್ರ ದೇವರೂಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಣಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಥಮರಾಜನ ವಿಷ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಸಿ ಆ ಭಗವಂತನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - ಕೈವಲ್ಯಪತಿಯಾದ ಪ್ರಭುವೇ! ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವಿ. ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಕೇತೀರ್ಥಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಸುಖವ ಸಿಗದಿರುವ ಆ ಮೋಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಷ್ಟಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕಥಾಮೃತ ಶ್ರವಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ವರವೂ ನನಗೆ ಬೇಡ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರಥಮರಾಜನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗ ಭಗವಂತನು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - ರಾಜನೇ! ನಿನಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಜಿತ್ತವು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ

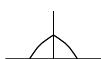
ಲೀನವಾಗಿರುವುದು ಅದ್ವಷ್ಟ ವಿಶೇಷವೇ ಆಗಿದೆ. ನೀನು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿದ್ದು - ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರು - ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ಯಾದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಣಾಗಿ ಒಲಿದು ಬಂದು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು ಎಂದು ಶ್ರೀ ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶೂಲಿಯನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುಡುಪೆನೆಂಬನ ಸುಟ್ಟಿ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।
ಶೀಲ ವಿಡಿದಂಬರೀಷನ ಮತವ ಗೆಲಿಸಿದೆಯೋ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥३॥

ಹಿಂದೆ ರುದ್ರದೇವರು ಶಕುನಿಯ ಮಗನಾದ ವೃಕಾಸುರನಿಗೆ “ತಾನು ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡುವನೋ ಅವರು ಸುಟ್ಟಿ ಸಾಯಬೇಕು” ಎಂಬ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಅವನು ರುದ್ರದೇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡಲು ಹೊರಟಾಗ ರುದ್ರದೇವರು ಓಡತೋಡಗಿದರು. ವೃಕಾಸುರನು ಅವರ ಬೆಸ್ಟ್‌ಟಿ ಓಡಿದನು. ರುದ್ರದೇವರು ಭೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗದೇ ಹೊಸನೆಗೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ನಾರಾಯಣನು ವಟುರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವನೇ ಸುಟ್ಟಿ ಸಾಯಿವಂತೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ತಿಧಿತ್ರಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸದ್ರಾವೃತಸ್ಥಾನದ ಅಂಬರೀಷರಾಜನು ಸಾಧನ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗನಾದಾಗ ಮಾಜ್ಞಾದ ದುರ್ವಾಸ ಮಹಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಅಂಬರೀಷರಾಜನು ಅತಿಧಿಗಳಾದ ದುರ್ವಾಸರನ್ನು ಅಘ್ಯಾತಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿ ಮಾಜಿಸಿ ಭೋಜನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ದುರ್ವಾಸರು ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ಬರುವೆಂದು ಹೇಳಿ ನದಿಗೆ ಹೋದವರು ಪಾರಣೆಯ ಸಮಯ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಜನು ಬಾಹ್ಯಾರಣನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಥಪಾನ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ದುರ್ವಾಸರ ಆಗಮನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದುರ್ವಾಸರು ಬಂದು ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಬಂದು ಜಾಡೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಆಭಿಚಾರಿಕ ದೇವತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಅದು ಆಂಬರೀಷ ರಾಜನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದಾಗ ಭಗವಂತನಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಹೊಡಲ್ಪಟಿ ಚಕ್ರಾಯುಧವು ಆಭಿಚಾರಿಕ ದೇವತೆಯನ್ನು ದಹನಮಾಡಿ ದುರ್ವಾಸರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿತು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ಅವನು “ನಾನು ಭಕ್ತಪರಾಧಿನ, ನೀವು ರಾಜನನ್ನೇ ಶರಣ ಹೋಂದಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದನು. ಹಾಗಾಗಿ ಸದ್ರಾವೃತಸ್ಥಾನದ ಅಂಬರೀಷನ ಮತವನ್ನೇ ಗೆಲಿಸಿದ - ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶೂಲಿಯನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುಡುವೆನೆಂಬನ ಸುಟ್ಟಿ -

ಈ ಪ್ರಸಂಗವು ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ ದಶಮಸ್ತಂಧದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ ¹¹

ವೃಕಾಸುರಾಯ ಗಿರಿಶೋ ವರಂ ದತ್ತಾಂತಪ ಸಂಕಟಪ್ |
ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಕರಂ ಶೀಷ್ಟಿಂ ಧಾಸ್ಯೇ ಸ ಮ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ||

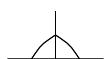
ಓಂಮಿತಿ ಪ್ರತಿಸಂಸ್ತಿಷ್ಟಿ ದದೇದಹೇರಮೃತಂ ಯಥಾ |
ಇತ್ಯತ್ತುಕ್ತಃ ಸೋಽಕುರೋ ನೂನಂ ಗೌರೀಹರಣಾಲಾಲಸಃ ||

ಸ ತದ್ದರ ಪರೀಕ್ಷಾಧರಂ ಶಂಭೋಮೂರ್ದ್ವಿಕಿಲಾಸುರಃ |
ಸ್ವಷಟ್ಸಂ ಧಾತುಮಾರೇಭೀ ಸೋಽಬಿಭೃತಃ ಸ್ವಕೃತಾಭೃತಃ ||
ಅಜಾನಂತಃ ಪ್ರತಿವಿಧಿಂ ಶಾಳ್ಷಿಮಾಸನ್ ಸುರೇಶ್ವರಾಃ |
ತತೋ ವೃಕುಂಠಮಗಮದ್ ಭಾಷ್ಯರಂ ತಮಸಃ ಪರಂ ||

.....
.....
ಯದಿವಸ್ತತ್ವ ವಿಶ್ರಂಭೋ ದಾನವೇಂದ್ರ ಜಗದ್ಗುರೌ |
ತಷ್ವಾಂಗಾಬು ಸ್ವತಿರು ಹಸ್ತಂ ನ್ಯಸ್ತ ಪ್ರತೀಯತಾಮ್ ||
ಯದ್ವಾಸತ್ಯಂ ವಚಃ ಶಂಭೋ ಕಥಂಚಿತ್ ದಾನವಷಟ್ಭ |
ತದ್ವನಂ ಜಹ್ಯಾಸದ್ವಾಚಂ ನಯದ್ ವಕ್ತಾನ್ಯತಂ ಮನಃ ||
ಇತ್ಥಂ ಭಗವತ್ತಿಷ್ಟತ್ವವಚೋಭಿಃ ಸ ಸುಪೇಶಲ್ಯಃ |
ಭಿನ್ನಧೀವಿಸ್ಸತಃ ಶೀಷ್ಟಿಂಸ್ವಷಟ್ಸಂ ಕುಮತಿಪ್ರಾಧಾತ್ ||
ಅಧಾಪತದ್ ಭಿನ್ನಶೀರಾ ವಚಾಪತ ಇವ ಕ್ಷಣಾತ್ |
ಜಯಶ್ಯಬ್ದೋ ನಮಃಶಬ್ದಃ ಸಾಧು ಶಬ್ದೋಽಭವದ್ ದಿವಿ |
ಮುಮುಕುಃ ಮಷ್ವವಷಾಂಜಿ ಹತೇ ಪಾಪೇ ವೃಕಾಸುರೇ ||

ತಹನಿಯ ಮಗನಾದ ವೃಕಾಸುರನು ನಾರದರಿಂದ, ಶಿವನು ಬೇಗ ವರಕೊಡುವನೆಂದು - ತಿಳಿದು ಕೇದಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ದೇಹದ ಮಾಂಸವನ್ನ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸಿದನು. ಶಿವನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅವನು ತನ್ನ ಕೊರಳನ್ನ ಕತ್ತಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದಾಗ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯೇಕನಾಗಿ” ವರಬೇದು” ಎಂದನು. ವೃಕಾಸುರನು “ನಾನು ಯಾರ ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹಸ್ತವನ್ನಿಡುವೆನೋ ಅವರು ಕೂಡಲೇ ಸುಷ್ಟಿ ಸಾಯಬೇಕು” ಎಂದು ವರಕೇಳಿ ಕೊಂಡನು. ಶಿವನು “ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ” ಎಂದನು. ಶಿವನು ಕೊಟ್ಟಿ ಈ ವರವನ್ನ ಪರಿಷ್ಕಿಸಲು ಅಸುರನು ಶಿವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡಲು ಬಂದನು. ಶಿವನು ಭೀತನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯದೇ ಕೊನೆಗೆ ವೃಕುಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಇದನ್ನು

11. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (10-88-21 ೧೦೮ 26)

నోడిద శ్రీనారాయణను వటఁరాపియాగి బందు “వృకాసురనే! తివన మాతన్ను నాను ఎందిగూ నంబువదిల్ల. అవన మాతన్ను నీను నంబువేయాదరే నిన్న తలేయ మేలే నిన్న క్షేయట్టు నోడిశో. అవన మాతు సత్క్షో అసత్క్షో ఎంబుదు నిశ్చయివాగుతేదే” ఎందను. భగవంతనాద నారాయణన మాతినింద మోహితనాద వృకాసురను తన్న తలేయ మేలే క్షేయట్టుకొండను. కొడలే అవను సుట్టు సత్తు హోదను. దేవతగళు మష్టవృష్టియన్న మాడిదరు. హిగే తివనన్న సంకటదినద పారు మాడిద ఆ నారాయణిగి నమస్కారపు.

తీర్థవిడిదంబరీషన మతవ గేలిసిదయో!

అంబరీషమహారాజన వృత్తాంతవు శ్రీమదో భాగవత నవమస్థంధదల్లి ఉత్సవాగిదే.

తిథిత్రయగళన్న పాలిసువుదరల్లి సదా ప్రతస్థనాద అంబరీష మహారాజను బందు సాధన ద్వాదశీ దిన పారణ మాడలు ఉద్యుక్తనాదాగ. ఆ వేళిగే సరియాగి మూజ్యరాద దువాస మునిగళు అల్లి ప్రత్యక్షరాదరు. అంబరీషరాజను అతిధిగళాద దువాసరన్న అఫ్స్టపాద్యాదిగళింద సత్కరిసి భోజన స్మోకరిసబేచేందు ప్రాధ్రిసిదను. దువాసరు స్వానమాడి ఆష్టోక ముగిసిశోండు బరువేపెందు హేళి నదిగి హోదపరు పారణయ సమయ సమీపిసిదరూ బరలే ఇల్ల. ఆగ రాజను బ్రాహ్మణరన్న పారణయ కురితంతే విచారిసిదను. అవరు తీర్థ స్మోకరిసి జలపాన మాడలు తిళిసలు రాజను హాగెయే మాడిదను. వేదగళు మత్తు సృతిగళు నీరిన పారణయి హిందిన ప్రతశ్శేషపారణ మాడిదంతయూ, భోజన మాడదిద్దంతయూ ఆగుత్తదేందు హేళుత్తవే.¹²

అంబరీషరాజను భగవంతన ధ్యాన మాడుత్త దువాసర ఆగమనవన్నే నిరిశేసుత్తిద్దను. స్ప్ల్యూ హోత్తినల్లి దువాసరు బందు నడేద విషయవన్న తమ్మ జ్ఞానదృష్టియింద తీళిదు తమ్మ జటీయన్న శీతీ ఆభిచారిక దేవతేయన్న నిమిశిదరు. అదు అంబరీష రాజన బెన్ను హత్తలు. భగవంతనింద రాజనిగి శోడ్పుట్ట చక్కాయుధపు దువాసరన్న బెన్ను హత్తలు మునిగళు ప్రాణరక్షణగాగి దిక్షట్టు ఓడిదరు.

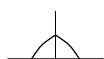
దువాసరు స్వగ్రహోక, బ్రహ్మలోకగళిగ హోగి శోనగే క్షేత్రాసక్షే హోదరు. అవరెల్లరూ ఈ చక్కెదింద నావు నిష్టున్న రథిసలు సాధ్యమిల్లవెందు హేళలు దువాసరు భగవంతన హత్తిర బందరు. భగవంతను “దువాసరే! నాను భక్త పరాధీనాగిద్దేనే. అస్పుతంతునాగిద్దేనే. సజ్జనరాద భక్తరింద నన్న మనస్స వశిక్షతవాగిదే. నాను

12. అంబసా కేవలేనాద్య కరిష్యే ప్రతపారణా!

ఆమరబ్ధుక్షణం ఏప్రాహ్యతితం నాతితం జ యతో || (9-6-28)

1) ఆమోదశ్శాతి వ్యే తన్స్వేషాతితం - శ్రుతి

2) ఆతితానతితా ఆపః - స్తుతి

ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಸಂಪತ್ತು, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿರುವರೋ, ಅಂಥ ಭಕ್ತರನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಕಾರಣ ದುರ್ವಾಸರೇ, ನೀವು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಅಭಿಜಾರಿಕ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸೈಫಿಮಾಡಿರುವಿರೋ ಅವರನ್ನೇ ಶರೀರ ಹೊಂದಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದುರ್ವಾಸರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅಂಬರೀಷ ಮಹಾರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಬಂದು ಅವನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅಂಬರೀಷ ಮಹಾರಾಜನು ದಯಾಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಚಕ್ರಾಯಿಧವನ್ನು ಸೈತ್ಯ ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದ್ಯುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕೂಡಲೇ ಸಂತಾಪರಹಿತರಾಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಂಬರೀಷರಾಜನ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಚಕ್ರವು ಶಾಂತ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳಧ್ಯಾಯಿತು. ದುರ್ವಾಸರು ಅಸಾಗ್ನಿಯ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಕ್ಷೇಮವುಳ್ಳವರಾಗಿ ರಾಜನನ್ನು ಸಫಲವಾದ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೊಗಳಿದರು.

ಅಂಬರೀಷರಾಜನು. ದುರ್ವಾಸರಿಗೆ ಸುಖಿಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ತಾನೂ ಭುಕ್ತಶೇಷವನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದನು.

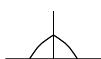
ಹೀಗೆ ಆ ಭಗವಂತನು ಅಂಬರೀಷರಾಜನ ಮತವನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಅಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮರುಧರಾಪದಿ ಸತ್ಯಪ್ರತಗೆ ತತ್ತ್ವವನೊರೆದೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ಮುಖಿದ ಶ್ರುತಿ ಹಿಡಿತಂದು ವಾರಿಜಾಸನಗಿತ್ತೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 4 ||

ಆ ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಮತ್ತುವರ್ತಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ಸತ್ಯಪ್ರತರಾಜರಿಗೆ ತತ್ತ್ವಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತುರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ವೇದಗಳನ್ನು ಅಪವರಿಸಿದ ಸಜ್ಜನ ಶತ್ರುವಾದ ಹಯಗ್ರೀವನಂಬ ದೃತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಭತುಮೂರಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ನೀಡಿದನು. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮರುಧರಾಪದಿ ಸತ್ಯಪ್ರತಗೆ ತತ್ತ್ವವ ನೊರೆದೆ :

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಸತ್ಯಪ್ರತರಾಜರು ಕೃತಮಾಲಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಅಘ್ಯಾವನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಮೀನೋಂದು ಕಾಲಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಲು, ಅದು ದಯಾವಂತರಾದ ಸತ್ಯಪತ ರಾಜರನ್ನು ಕುರಿತು “ದೀನವಸ್ತುಲರಾದ ರಾಜರೇ! ನನ್ನ ಜ್ಞಾತಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಭೀತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ ನನ್ನನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿವರನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ರಾಜಧರ್ಮವಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

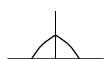
సత్యప్రతరాజరు ఏనిన మాతన్న కేళి తన్న కమండలువినల్లి ఇట్టుకోండు ఆశ్రమక్కె మోదరు. ఒందే రాత్రియల్లి అదు కమండలువిన తుంబ బెళ్లదు రాజనన్న కురితు రాజనే! “ననగొందు విస్తారవాద స్థల కల్పిసిశోదు” ఎందితు. రాజరు అదన్న బావియల్లి హకిదరు. ఒందు ముహాత్మదల్లి మూరు మారు బెళ్లయితు. బావియు అదక్కె సాలదెందు అదన్న సరోవరదల్లి బిట్టరు. అదో సాలదాగలు అదన్న సముద్రక్కె సేరిసిదరు. ఆగ ఆ ఏను రాజరన్న కురితు “రాజరే! హచ్చు బలవుళ్ల మోసళీగళు నన్నన్న తిన్నుతెయాద్విరింద ఈ సముద్రదల్లి బిడువదు తరవల్ల” ఎందితు.

ఈ రీతియాగి మనోహరవాద మాతుగళన్న హేఖువ ఆ ఏనన్న కురితు రాజరు “నన్నన్న మోహగొళసుతీరువ నీను యారు? నీను విలక్షణవాద ఏనాగిరువే” ఎందరు.

హిగే విలక్షణ సామధ్యవన్న కండ సత్యప్రతరాజరు శ్రీహరియ అనుగ్రహదింద ఆ ఏను మత్స్యరూపియాద భగవంతనే ఎందు తిలిదు స్తోత్ర మాడిదరు.

స్తోత్రదింద సంతుష్టానాద మత్స్యరూపిఎ భగవంతను సత్యప్రతరాజరన్న కురితు ఇందినింద ఏళు దినగళల్లి మూరు లోకగళు ప్రభయ సముద్రదల్లి ముళుగి హోగుత్వి. ఆగ నినగాగి ఒందు విశాలవాద దోశియన్న కోస్తేనే. అదరల్లి నీను కుళితు యావ ఆతంకవిల్లదే సంజరిసు. బిరుగాళియింద హోయూదువ నిన్న డోశియ సమీపక్క నన్న కోడు బరుత్తదే. ఆగ అల్లియే సుళిదాడుతీరువ హగ్గదంతిరువ హావినింద నిన్న డోశియన్న నన్న కోఓగె బంధిసు.” ఎందు హేళి అద్యత్యనాదను. సత్యప్రతరాజరు ప్రభయకాలవన్న నిరీక్షిసుత్త కుళితరు. ఏళు దినగళ నంతర ప్రభయకాలద మోచగళింద ఉక్కేయతీద్ద సముద్రవ ఎల్లే ఏరి సుత్తలూ ఆవరిసుత్త మూరు లోకగళు ముళుగువంతే కండితు. సత్యప్రతరాజరు ఈ ప్రభయోదచదల్లి తేలి బరుతీరువ నావేయన్న కండరు. శ్రీహరియ అప్పణయింత పైరు, బళ్ల ఇత్యాదిగళన్న తేగెదుకోండు సప్తషిగళ జోతే నావేయన్న హత్తిదరు. సప్తషిగళు “రాజనే! శ్రీహరియన్న ధ్యానిసు, అవను నమ్మన్న కష్టగళింద రష్టిసుత్తానే” ఎందు హేళిదరు. సత్యప్రతరాజరు భక్తియింద ధ్యాన మాడలు శ్రీహరియు బంగారద కోచుళ్ల ఒందు యోజన విస్తారవాద మత్స్యరూపదింద వ్యక్తానాదను. రాజరు నావేయన్న అదర కోఓడిగె హగ్గదంతిరువ హావినింద కట్టి హాకిదరు. మత్స్యరూపిఎ భగవంతను సత్యప్రతరాజరిగె జాస్తి, భక్తి నిష్ఠామకమగళింబ మోస్తోపాయవన్న, తత్కాగళన్న ఉపదేశ మాడిదను¹³ ఇంధ నారాయణిగె నమస్కారవు.

13. శ్రీమద్ భాగవత - అష్టమస్థంథ - 24నేయ ఆధ్యాత్మ

ಮುಖಿದಿ ಶ್ರುತಿ ಸಿಡಿತಂದು ವಾರಿಜಾಸನಗಿತ್ತೆ -

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆದ ವೇದಗಳನ್ನು ಹಯಗ್ರೀವನೆಂಬ ಅಸುರನು ಅಪವರಿಸಲು ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆರೂಹೀ ಭಗವಂತನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಆ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಚತುಮುರ್ಚಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ನೀಡಿದನು.¹⁴ ಇಂಥ್ರ ನಾರಾಯಣಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮರುಹೂತಗಳಿಳಿ ಪರಮಾರ್ಥವನು ಅರುಹಿದೆ.

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |

ಸುರಪನ್ನ ಭಯಿವಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಗೆ ಧ್ವನಿಪದವಿತ್ತೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||5||

ದೇವೇಂದ್ರನು ಅಜುರ್ ನನನಾಗಿ ಅವಶರಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪರಮಾರ್ಥ ವೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಅಂಥ ನಾರಾಯಣ ರೂಪೀ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಬಲಿರಾಜನು ಇಂದ್ರಪುರಿಯಾದ ಅಮರಾವತಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಭಯಾಪಡಿಸಿದನು. ಆಗ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನು ವಾಮನರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಲಿರಾಜನ ಯಜ್ಞಭಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವನಿಂದ ಮೂರು ಪಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾವಾಗಿ ಪಡೆದು ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಂದು ಪಾದದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ಎರಡನೇಯ ಪಾದದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಮೂರನೆಯ ಪಾದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲು ಬಲಿರಾಜನು ಮೂರನೆಯ ಪಾದವನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಶ್ರೀವಾಮನ ದೇವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಇಂದ್ರದೇವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಹೊಟ್ಟು ಅವರ ಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರು. ಮಲತಾಯಿ ಸುರುಚಿಯ ಮಾತಿನಿಂದನೊಂದ ಧ್ವನಿರಾಜರು, ಸುನೀತಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ನಾರದರ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಅದೇಶದಂತೆ 36000 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ದೇವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಧ್ವನಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ್ರ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

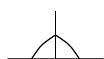
ಮರುಹೂತಗಳಿಳಿ ಪರಮಾರ್ಥವನು ಅರುಹಿದೆ :

ಹಿಂದೆ ಕರುಕ್ಕೇತ್ರಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾವತಾರಿಯಾದ ಅಜುರ್ ನನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ನಿಂತಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನು ಅವನಿಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಅಧ್ಯಾಯ ಗೀತೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಪರಮಾರ್ಥಸಾರವನ್ನೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿನ್ನು.

ಗೀತೆಯ ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ -

ಓಂ ತತ್ತವಿದಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತೇ

14. ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯ - (3-40)

శ్రీకృష్ణజ్ఞన సంవాదే - ఈ మాతినింద స్ఫుష్పవాగుత్తదే. హాగూ
సపోఇపనిషదో గావః దోగ్ధాగోపాలనందనః ।
పాథోఇ పత్ని సుధిభోఇక్తు దుగ్ధం గీతామృతం మహత్ ||¹⁵

ఈ మాతినిందలూ స్ఫుష్పవాగుత్తదే. ఇంథ పరమాధ్యవేనిసిద గీతేయన్న
లుపదేశిసిద శ్రీకృష్ణరూపి నారాయణినిగ నమశ్వారవు -

సురపన్న భయచట్టి -

మావదల్లి బలిరాజను ఇంద్రపురియాద అమరావతిగే ముత్తిగే హాఁ ఇంద్రనింద
స్గోవన్న వశపదిశిహందు అవనిగే భయవన్నుంటుమాడిదను ఆ కాలక్షేత్ర శ్రీ
నారాయణదేవరు అవతరిసి వామనరూపవన్న తేగెదుకొండు బలిరాజనె
యజ్ఞవాటక్కే బందు బలిరాజనింద మూరుపాద భూమియన్న దానవాగి పడేదరు.
నంతర తాను త్రివిక్రమనాగి జేణేదు ఒందు పాదదింద బలియ భూమియన్న
ఆక్రమిసి, దేవదింద అంతరిక్షవన్న, తోళుగళింద దిక్కన్న వ్యాపిసిదరు. ఎరడనేయ
పాదదింద స్గోవన్న ఆక్రమిసిదరు. మూరనేయ పాదక్కే స్ఫుష్పవిల్లదాయితు.

ఆగ బలిరాజను మూరనేయ పాదవన్న తన్న తలేయ మేలిట్టు అనుగుహిసు
ఎన్నలు శ్రీవామనను హాగేయే మాడి ఇంద్రనిగే స్గోవధపత్నివన్న కోట్టు అవన
భయవన్న హోగలాడిసిదను.

ఈ విషయవన్న శ్రీమద్ భాగవతదల్లి తిలిఖిద్వారే.¹⁶

ప్రాప్త త్రిభువనం జేంద్ర ఉపేంద్ర భుజపాలితమో ।

శ్రీయా పరమయా బుష్టో ముముదే గతశాష్టసః ॥

ఇంద్రదేవరు మూలోఇకద (స్గోద) ఆధిపత్నివన్న పడేదు శ్రీవామన దేవర
భుజబలద రక్షణేయల్లి భయనిముక్తరాగి మహాసంపత్తినింద కూడి ఆనందిసిదరు.

ధ్యమగే ధ్యమపదవియనితే -

తందే ఉత్సాహపాదరాజన తోడెయ మేలే కుళ్లరలు హోదాగ మలతాయి
సురుబియ వాతుగళింద నోంద ధ్యమరాజరు, సునీతియ మాతినంతే ఆ
భగవరంతనన్న కాణలు అడవిగే నడెదరు. దారియల్లి శ్రీ నారదర భేణీయాయితు.
అవరు ధ్యమరాజరిగే “ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ” ఎంబ ద్వాదశాక్షర
మంత్రవన్న లుపదేశిసిదరు. అవర లుపదేశదంతే శ్రీనారాయణనన్న కురితు
తపస్న మాడుత్తిరలు ధ్యమరాజర భక్తిగే మచ్ఛిద శ్రీనారాయణను ప్రత్యక్షనాదను.

15. గీతా మాహాత్మ్య - 6నేయ తేల్లిక

16. శ్రీమద్ భాగవత (8-22-25)

ಆಗ ಧುವರಾಜರು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾರಾಯಣನು ಅವರ ಕೆನ್ನೆಗೆ ತಂಬಿದಿಂದ ಸ್ವರ್ವ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಡಲೇ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೊರಬಂದಿತು.¹⁷

ಯೋಽಂತಃ ಪ್ರವೈಶ್ಯ ಮಮವಾಚಮಿಮಾಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಾಂ
ಸಂಚೀವತ್ಯಾಖ್ಯಾಲಶ್ಕಿಧರಃ ಸ್ವಧಾಮಾಂ ।
ಅನ್ಯಾಂಜ್ಯಹಸ್ತ ಚರಣ ಶ್ರವಣಾತ್ಮಗಾದೀನ್
ಪ್ರಾಣಾನ್ಮೋ ಭಗವತೇ ಮರುಷಾಯ ತುಭ್ಯಂ ॥

ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣಾದ ನಾರಾಯಣನು ಧುವರಾಜರಿಗೆ 36000 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಧುವಲೋಕವನ್ನು ಕೊಡ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.¹⁸

ತತೋ ಗಂತಾಂ ಮತ್ತಾ ಶಾಫಂ ಸರ್ವಲೋಕಸಮಸ್ಯತಮ್ ।
ಉಪರಿಷತ್ತಾಂ ಏಮಷಿಷ್ಟಷ್ಟಂ ಯತೋ ನಾವರ್ತತೇ ಯತಿಃ ॥

ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಧುವರಾಜರಿಗೆ ಸಪ್ತಷಿಂ ಮಂಡಲಕ್ಷ್ಯ ಮೇಲಿರುವ ಧುವನಕ್ಕತ್ತ ಲೋಕದ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಭಗವಂತ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ.

ಇಂಥ ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಹಾಪಾಪನಿರತ ಅಜಾಮಿಳನಿಷ್ಪತ್ತರಿಂದ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।
ಮಹಿದಾಸನಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ತತ್ತವನು ಪೇಣ್ಣಿ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥6॥

ಮಹಾಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಅಜಾಮಿಳನ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿದ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಆ ನಾರಾಯಣನು ಇತರಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿದಾಸನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತತ್ತವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಹಾಪಾಪನಿರತ ಅಜಾಮಿಳನಿಷ್ಪತ್ತ ಕರಿಂದ -

ಅಜಾಮಿಳನು ಮಹಾಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಧಾನ ಮಾರ್ವಕ ಭಗವಂತನ ನಾರಾಯಣನ ಸೃಷ್ಟಣಿಯಿಂದ “ನಾರಾಯಣ” ವೆಂಬ ನಾಮವುಳ್ಳ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದ. ಆಗ ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಬಂದು ಇವನನ್ನು ಯಮಪಾಠಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಶಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಪಾಪನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಬಂದ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಸಾಧನ ಮಾರ್ತಿಂಯಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಆ ನಾರಾಯಣನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನು.

17. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (4-9-6)

18. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ - (4-9-25)

శ్రీమద్ భాగవతదల్లి ఈ విషయవన్న నిరూపిసిద్దారే.¹⁹

ఏతావతాకలమఫ్ఫనివ్వారణాయ ముంశాం

సంకీర్తనం భగవతో గుణకమానామ్మాం |

విశ్రుత్య మత్త మఫ్ఫవానో యదజామిళోకపి

నారాయణేతి వ్యుయమాణ ఇయాయ ముక్తిమో ||

భగవంతన గుణ, లీఱే మతు నామగళ జేన్నాద కీర్తనసేయు మనుషుర పాపగళన్న పూర్ణవాగి నాతమాదుత్తదే. ఇదేనూ అదర దొడ్డ ఫలవల్ల. ఏకేందరే అత్యంత పాపియాద అజామిళను మరణకాలదల్లి తన్న మగ “నారాయణ”న హసరన్న ఉచ్ఛరిసిదను. ఈ అధారునుసంధానమావక నామోచ్ఛారణేయింద అవన ఎల్ల పాపగళు నాతవాగి ఆతను కాలక్రమదల్లి మోహిషవన్న పడేమహాండను.

మహిదాసనాగి తాయిగె తత్త్వవను పేళ్లే -

ఆ నారాయణను ఇతరాదేవియల్లి “మహిదాస”నెంబ హేసరినింద అవతరిసి తాయిగె తత్త్వవన్న ఉపదేశ మాడిదను. శ్రీ సుమధ్మవిజయ కావ్యదల్లి హిగే తిళిసిద్దారే.²⁰

మహిదాస పొబ్బ చరసో ద్విజాదభూతా విదితాత్త్వా స విష్ణు యతసోమలూత్మనః |
ఇక యో ధధే జగతి పాపశాంతయే బమధామ హేతి మతిదీష్టసోష్టిమో||

శ్రీనారాయణను విష్ణుసంకీర్తనదింద శుద్ధాంతఃకరణనాగిద్ద ఒచ్చ ప్రైథ్య బ్రాహ్మణానింద ఇతరాదేవియల్లి “మహిదాస” రూపదింద అవతరిసిదను. బహు ఉపద్రవగళింద శూదిద ఈ జగత్తినల్లి పాప పరిహారక్షేందు అనేక వ్యేష్టమతంత్రాత్మకవాద సచ్చాస్తగళన్న ఉపదేశిసిదను.

బ్రాహ్మండ పురాణదల్లి “మహిదాస” న కురితాగి హిగే తిళిసిద్దారే -

మహిదాసాభిధో జజ్ఞే ఇతరాయాస్తమోబులాత్త్వా |

సాచ్చాత్త్వా స భగవానో విష్ణుయుచస్తుంత్రు వ్యేష్టపం షృఘాత్త్వా ||

బ్రాహ్మమరాణదల్లి “మహిదాస”న కురితు హిగే వణిసిద్దారే -

అవతార శ్రుతియోకస్య దేవష్ణిః ప్రథితో దివి

మహిదాసస్త్మేతరేయో యస్తుంత్రం నారదేకవదత్తో ||

శ్రీమద్ భాగవతదల్లి దేవష్ణిగళేనిసిద “మహిదాస”రన్న వణిసిరువ పరి హిగిదే²¹

19. శ్రీమద్ భాగవత (6-3-24)

20. శ్రీ సుమధ్మవిజయ మహాకావ్య - (8-35)

21. శ్రీమద్ భాగవత (1-3-8)

ಶೃಂತಿಯಮೈಸರ್ವಂ ವೈ ದೇವರ್ಜಿತ್ತಮುಪೇತ್ಯ ಸಃ
ತಂತ್ರಂ ಸಾತ್ಸಾತಮಾಚಷ್ಟ ನೈಷ್ಣಿಕ್ಯಂ ಕರುಣಾಂ ಯತಃ ॥

ಇಂಥ ಮಹಿದಾಸರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮುನಿಕಾಲಲೋದೆಯೆ ಎದ್ದು ಕರುಣೀಸಿದೆ ಕರುಣಾನಿಧಿ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।
ಮುನಿವೆಂಗಳರೆಯಾಗೆ ಪಡಸೋಂಕಿಸೈತ್ತಿದೆಯೋ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥7॥

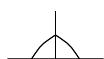
ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ವಸ್ತು ಯಾರು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಹೊರಟ ಭ್ರಗು ಮುನಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವ ಇಬ್ಬರೂ ಸರ್ವೋತ್ತಮರಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶೇಷಶಾಲಿಯಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಕ್ಷಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯಲು ಆ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರನಾದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನು ಎದ್ದು ಬಂದು ಭ್ರಗುಮುನಿಗಳನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಸತ್ಯಾರಮಾಡಿ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಲು, ಆ ಭ್ರಗುಮುನಿಗಳು ಶ್ರೀಮನ್‌ನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಗೌತಮ ಮಿಷಿಗಳ ಶಾಪದಿಂದ ಅಹಲ್ಯೆಯು ಕಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿರಲು ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಮನಃ ಅವಳು ಅಹಲ್ಯೆಯಾಗಿ ನಿಂತಳು. ಹಿಗೆ ಅಹಲ್ಯೆಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಮುನಿ ಕಾಲಲೋದೆಯೆ ಎದ್ದು ಕರುಣೀಸಿದೆ ಕರುಣಾನಿಧಿ -

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ಸಾಫಿಸಲು ಹೊರಟ ಭ್ರಗುಮುನಿಗಳು - ಹೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಯರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮುನಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಭ್ರಗು ಮುನಿಗಳು ಕೃಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಆಸಿನನಾಗಿದ್ದನು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಪಿತನಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಹೋದಾಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ತಡೆದು ಶಿವನನ್ನು ಸುಮೃಣಾಗಿಸಿದೆಳು. ನಂತರ ಭ್ರಗುಮುನಿಗಳು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನಿಂದ ಒಢದ್ದರು. ಕೂಡಲೇ ನಾರಾಯಣನು ಅವರನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅಘ್ಯರ್ ಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಭ್ರಗುಮುನಿಗಳು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಸಾರಿದರು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ ದಶಮಸ್ತಂಧದಲ್ಲಿ ವಣಿಕಸಲಾಗಿದೆ²²

ಸರಸ್ವತಾಸ್ತುಂತೇ ರಾಜನ್ ಮಿಷಯಃ ಸತ್ಯಮಾವತಿ
ವಿತಕಃ ಸಮಭಂತೇವಾಂ ತ್ರಿಪೂರಿಕೇಪಕೋ ಮಹಾನ್ ॥

తస్య జిచ్ఛాసయా తే వై భృగుం బ్రుహ్మశుతం నృప |
 తడ్చుపై ప్రేషయామాసు: సోఽభృగాత్ బ్రుహ్మః సభాం ||
 న తస్మై ప్రుహ్మం స్తోత్రం చక్రే శత్రు పరీక్షయా|
 తస్మై కుచ్ఛేధ భగవాన్ ప్రజ్ఞలన్ స్నేన తేజసా ||
 తతః: కేలాసమగమత్ స తం దేవో మహేశ్వరః |
 పరిరబ్ధం సమారేభే ఉత్థాయ భూతరం మదా ||
 స్నేభత్తమస్యత్థఫగం ఇతి దేవశ్చకోపహ |
 శూలముద్యమ్య తం హంతుమారేభే తిగ్యితోజనః ||
 పతిత్త్వా పాదయోదేశవీ సాంశ్లోహమాస తం గిరా|
 అథోజగామ వైకుంఠం యత్తై దేవో జనాదసనః ||
 శయానం శ్రీయ ఉత్సంగే పదా వశ్చ స్వతాదంయత్ |
 తత ఉత్థాయ భగవాన్ సహలక్ష్మీ సతాంగతి: ||
 స్వతల్మాదవరుహ్య అథ ననామ తిరశా మునివ్మా |
 ఆప తే స్వాగతం బ్రుహ్మన్ నిషిద్ధత్వానేక్షణమ్ ||

హీగే భృగుమునిగళన్న కరుణానిధియాద శ్రీనారాయణను కాలినింద
ఒద్ద అవరన్న సత్కరిసిదను. ఇంథ నారాయణనే నినగే నమశ్శార.

మునిచెంగళ రేయాగే పదసోంకిస్తైత్తిదేయో!

గౌతమ ఖుషిగళ శాపదింద అహల్యేయు కల్గిన రూపదల్లిరువాగ శ్రీ
రామదేవరు తమ్మ పాదస్పర్శదింద ఉధరిసిద విషయవు శ్రీమన్ మహాభారత
తాత్పయ్ నిణయిదల్లి ఉక్కవాగిద.²³

అథో అహల్యాం పతినాభితప్తాం
 ప్రథమణాదింద్ కృతాభ్యలీ కృతామ్ |
 స్వదశనాన్యానుషతాముపేతాం
 సుయోజయామాస స గౌతమేన్||

అహల్యేయు ఇంద్రదేవరు మాడిద బలాత్మారద కారణదిందాగి తన్న పతియాద
గౌతమరింద శపిసల్పు శిలేయంతే ఆగిద్దము. శ్రీరామదేవర దత్సనదింద అవశు
మునః మనుష్యరంతే ఆచము. అంతహ అహల్యేయన్న శ్రీరామదేవరు గౌతమరొందిగే
జెన్నాగి జోతేగూడిసిదరు.

23. శ్రీ. మ. భా. తా. ని. (4-10)

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅಹಲ್ಯೆಯು ಮನುಷ್ಯಾದಳು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀದಾಸರು ಪಾದಸ್ವರ್ವದಿಂದ ಉದ್ಧರ ಹೊಂದಿದಳು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಮಹಾಪುರಾಣದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಗಢತಸ್ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಪಾದಾಭ್ರಣ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।

ಅಭೋತ್ ಸುರೂಪಾ ವನಿತಾ ಸಮಾಕ್ಷಾಂತಾ ಮಹಾಶಿಲಾ॥

ಶಾಪದಗ್ಭ ಮರಾಭತ್ರಾ ಗೌತಮೇನ ದ್ವಿಜನ್ಯನಾ ।

ಅವಲ್ಯಾ ರಘುನಾಥಸ್ಯ ಪಾದಸ್ವಶಾರತ್ ಶುಭಾಂಭವತ್ ॥ 24

(ಪದ್ಮಪುರಾಣ ಉತ್ತರವಿಂದ 242-134)

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಮಹಾಪುರಾಣದ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಹಲ್ಯೆಯು ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ಪಾದಸ್ವರ್ವದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಆದಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಮಲವರಕ್ಷಿ ರಾಜ ಖಣಿಗಳೀಷ್ಯೆಯನಿತ್ಯ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಮಕರಧ್ವಜಾರಿ ಧನು ಮರಿದವನಿಜೀತ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥8॥

ನಾರಾಯಣನೇ ! ನೀನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ರಾಜಷ್ಟಾಯ ಯಜ್ಞವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಷ್ಪತ್ವನ್ನು ಮೂರ್ಯಿಸಿದೆ. ಅಂತಹ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಮಕರಧ್ವಜ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ. ಅವನ ಅರಿ. ಶತ್ರು ಶಿವ. ಇವನ ಧನುಸ್ಯನ್ನು ಮರಿದು ಅವನಿಜಾ ಅಂದರೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಆ ರಾಮರೂಪನಾದ ನಾರಾಯಣ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ರೀರಾಮನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ರಾಜಷ್ಟಾಯ ಯಜ್ಞವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಷಯವು ಶ್ರೀ ಮ. ಭಾ. ತಾ. ನಿಣಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ.

ತೇನಾಧಿತೋ ಯಜ್ಞಿರಕ್ಷಯೈವ

ಕೃಷ್ಣೋ ಪಿತ್ರಾತ್ಮಸ್ಯ ಭಯಾದ್ವಿಸ್ಯಃ ।

ಜಗಾಮ ರಾಮಃ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೋನ

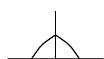
ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಂ ಸಿದ್ಧ ಜನಾಭಿವಂದ್ಯಃ ॥ (4-5)

ಆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರಾಜಷ್ಟಾಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಯಜ್ಞ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಪ್ರಾಧಿಕತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನು, ಅವನ ತಂದೆಯಾದ ದಶರಥನಿಂದ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಶರೀಸಬಹುದು ಎಂಬ

24. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಯರ್ಯ ನಿಣಾಯ - ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧರ್ಮೀಯ ಕಿಪ್ಪಣಿ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಅವೃತ್ತಿ)

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಮಧ್ಯಮಹಾಪರಿಷತ್ - ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿತ -

భయదింద, బహుకష్టదింద కళిసల్పటివనాగి లక్ష్మణింద కూడికొండు సిద్ధాత్మమక్కే తెరళిదను. అవను సిద్ధజనరింద జేన్నాగి పూజితనాద మహామహిమను,

అధ్యో జఘానాతు శరేణ తాటకాం
వరాద్విధాతుస్తదన్నపథ్యామో ।
రరశ్యయజ్ఞర్ చ మునేనివత్య
సుబాముమేశానగిరా విమృత్యమో ॥ (4-7)

అనంతర శ్రీరామను బ్రుద్ధేవర వరదిందాగి తన్న హోరతు ఇతర ఎల్లరిందలూ అవధ్యాలాగిద్ద తాటఁయెన్న ఒందు బాణదింద అనాయాసవాగి సంహరిసిదను. అల్లదే విశ్వామిత్తర యజ్ఞభూమియల్లి రుద్రదేవర వరదిందాగి సావిల్లదవనాగిద్ద సుబామువన్న సంహరిసి, ఆ విశ్వామిత్తర యజ్ఞవన్న రక్షిసి అవర అభీష్టవవన్న మార్యసిదను. ఇంధ రామరూపిఁ శ్రీనారాయణనిగే నమస్కారవు.

ఈ శ్రీరామనేఁ శివధనుస్సనన్న మురిదు అవనిజా ఎనిసిద సితాదేవియన్న స్వీకరిసిదను. శ్రీ మి.బా. తా. నిణాయదల్లి హిగే తిలిసిద్దారే.

సమధ్యతక్తతో ప్రపిఫజ్యలీలయా
యభేష్టుదండం శతమన్సుకుంజరః ।
విలోకయనో వక్తమృజేరవష్టితః
సలక్ష్మణః పూర్ణాతమయాధా శతీ ॥4-26)

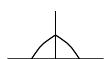
ఇంద్రు ఆనేయాద ఇరావత్వ కభ్యినశోలన్న హేగోఁ హాగే శ్రీరామను శివధనుస్సన్న మద్యక్కే సరియాగి మురిదు హాకిదను. లక్ష్మణ సమేతనాగి విశ్వామిత్త మునియ ములి నోచుక్త, హదినాయకలేగణింద కూడిద పూర్ణాంధ్రసంతే శోభిసుక్త నింతను.

నంతర సితాదేవియు కమలగళింద కూడిద మాలేయన్న హిడిదుకొండు శ్రీరామన బఱిగే సారి అవన కోరళల్లి హాకిదవభాగి అవన ఎడ పక్కదల్లి నింతఖు. రమేశనాద శ్రీహరియు మహాలక్ష్మియాద సితేయన్న స్వీకరిసి ఎల్లా లోకద జనరిగే సంతోష ఉంటుమాడిదను.

ఇంధ రామరూపిఁ శ్రీనారాయణనిగే నమస్కారవు.

శుభకపితాగే అభయవరవిత్తు కృషిడిదె.
నారాయణాయ నమో నారాయణ ।
శుభకంరనంజికేయ వనుమ హేళలు కళిదె
నారాయణాయ నమో నారాయణ ॥9॥

శ్రీరామావతారదల్లి సుగ్రీవనిగే అభయవరవిత్తు అవన కృషిడిదు సలుహిద

ನಾರಾಯಣ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಇಷ್ಟಮೂರ್ಕಿ ಪರಮತತ್ವ ಬಂದ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿರನ್ನು ಸುಗ್ರೀವನು ಅವರು ವಾಲಿಯ ಗೂಡಭಾರದೆಂದು ಹೆದರಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ದೇವರು ನಿಜತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ವಾಲಿಯನ್ನು ಸಂಪರಿಸಿ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ವಾನರರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀರಾಮರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ರಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀಥ ಭಗವತ್ತಾದರು ಶ್ರೀ ಮ. ಭಾ. ತಾ. ನಿಣಾಯುದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ದೇಹೋಪಾಯತ್ವ ಪವನೋಽತ್ವ ಹರಿಯಾಃಖೋಽಕ್ಷಾ
ತತ್ತ್ವೈವ ವಾಯುರಿತಿ ವೇದವಚಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್‌ |
“ಕ್ಷಮ್ಮಾವಹಂ” ತ್ವಿತ ತಣ್ಣೈವ ಹಿ ಸೋಽವತಾರೇ
ತತ್ವಾತ್ ಸ ಮಾರುತಿಕೃತೇ ರವಿಜಂ ರರಕ್ಷ || (5-46)

ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಎಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವರು ಇರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ನೆಲೆಸಿರುವನು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ನೆಲೆಸಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಾಯುದೇವರೂ ಇರುವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ವೇದ ವಚನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. “ಕ್ಷಮ್ಮಾವಹಂ ತು” ಎಂಬುದೇ ಆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೇದ ವಚನ. ಇದು ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗೆ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಅಂತಹ ವಾಯುಮತ್ತನಾದ ಹನುಮಂತನಿಗೋಽಸ್ಕರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು (ಪಾಲಿಸಿದನು) ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಇಂತಹ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

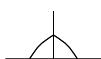
ಯಷ್ಟಮೂರ್ಕಿ ಪರಮತದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿರನ್ನು ಸುಗ್ರೀವನು ಅವರು ವಾಲಿಯ ಗೂಡಭಾರರಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂಜಿಕೆ ಹೊಂದಿದನು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರ ಸುಗ್ರೀವ ಸಮೇತರಾದ ಎಲ್ಲ ಕಪಿಗಳೂ ಹಾರುತ್ತ ಓಡತೋಡಿದರು. ವಾಯುಮತ್ತನಾದ ಮಾರುತಿಯ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶೇಲ್ಮೈಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಗತೇ ತು ರಾಘವೇ ಪ್ರವಂಗಮಾಃ ಸಸೂರ್ಯಜಾಃ |
ವಿಪುಷ್ಪುವಭರಯಾದಿತಾ ಸ್ವವಾರಯಂಜ್ಞ ಮಾರುತಿಃ || ತಾ.ನಿ. (5-50)

ನಂತರ ಸುಗ್ರೀವನು ವಾಲಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ವಜ್ರಸದ್ಯಶವಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಇಂದ್ರಪುತ್ರನಾದ ವಾಲಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು.

ಆಗ ಇಂದ್ರಾಷ್ಟಂಜೋ ಗಿರಿರಿವಾಪತ್ತದಾಶಿ ಸನ್ಮಃ || (6-18)

ಉತ್ತಿಯಂತೆ ಇಂದ್ರಪುತ್ರನಾದ ವಾಲಿಯು ಗಿರಿಯಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಹೊಂಡನು.

హిగే శ్రీరామదేవరు సుగ్రీవన అంజికేయన్న కళేదు అవనన్న రఖిసిదరు.
ఇంథ రామరూపీ నారాయణిగే నమస్కారవు.

శరణు హోక్కరే విభీషణగరసుతన కొట్టే
నారాయణాయ నమో నారాయణ
శరదిరావణనరిదు సురర సంకట హరిదే
నారాయణాయ నమో నారాయణ ||10||

రావణన తమ్మనాద విభీషణను బందు శ్రీరామదేవరన్న శరణు హొందిదాగ శ్రీరామదేవరు అవనన్న స్వీకార మాడి “భావిలంకాధిపతి” ఎంబుదాగి హేళి అవనిగే అరసు పదచియన్న కోట్టరు. ఇంథ శ్రీరామరూపీ నారాయణినే నినగే నమస్కార. ముందే శ్రీరామ రావణరల్లి యుధ్యపు నడేదాగ ఆ యుద్ధదల్లి శ్రీరామదేవరు ఒందే బాణదింద రావణనన్న సంకారమాడి ఆ దేవతేగళ సంకటవన్న పరిహరిసిదరు. ఇంథ శ్రీరామరూపీ, నారాయణినే నినగే నమస్కారవు.

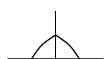
దేవదేవనాద శ్రీరామను దష్టిణ సముద్రవన్న తలుపిదాగ, రావణన తమ్మనాద విభీషణను బందు శ్రీరామదేవరిగే శరణాగతనాదను. ఆగ హనుమంతదేవరు “ఈ విభీషణను శ్రీరామన జరణగళల్లి భక్తునాగిద్దానే. ఆద్వరింద ఇవను ఖిచితవాగియూ గ్రాఘనే ఆగిద్దానే. రాక్షసనాద రావణను ఇన్న నాతమోందువనందు తిలిదురాజ్యవన్న అనుభవిసలేందు శరణాగతనాగిద్దానే” ఎందు హేళిదరు. ఇదు ఈ కేళిగిన తాట్టుయిద శేఖరేకంఠ స్వప్నవాగుత్తదే.

అత్రాక రూపమపరం బలదేవతాయా:
గ్రాఘః స ఏష నితరాం శరణం ప్రపన్ధః ।
భక్తశ రామ పదయోవినతిష్ఠ రఖో
విజాణాయ రాజ్యముపభోక్తుమిహాభియాతః ॥ (8-5)

శ్రీ హనుమంతదేవరు హిగే నుదియలు, శ్రీరామదేవరు -

ఇత్పుక్కవత్యధ హనోమతి దేవదేవః
సంగ్రహ తద్భిజసమావ యధ్యవమావమ్ ।
సుగ్రీవ హేతుత ఇమం స్థిరమాగ్రహిష్యే
పాదప్రపన్ధమిదమేవ సదాప్రతం మే ॥ (8-6)

హిందే సుగ్రీవన విచారదల్లి హేగోఏ హాగే కసగలూ హనుమంతదేవర మాతన్న ఒట్టి “నన్న జరణగళిగెరిగువ ఇవనన్న ఖిచితవాగి స్వీకరిసుత్తేనే. ఇదునన్న ష్వత్వాయి - ఆగిద” ఎందరు.

ಇಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಯೋಕರಾಮಾಯಣದ ಮಾತನ್ನು ಸೃಂಗಿಸಬಹುದು.

ಸಕ್ಕರೆವ ಪ್ರಪನ್ನಾಯ ತವಾಷೀತಿ ಚ ಯಾಚತೇ ।

ಅಭಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭೋಽದಾಮ್ಯೈತತ್ವ ಪ್ರತಂ ಮಮ ॥ ವಾ.ರಾ. (6-18-33)

ನಂತರ ವಿಭಿಂಫಣನನ್ನು ಲಂಕಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವು ಹೀಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ಪುಕವಾಕ್ಯ ಉತ ತಂ ಸ್ವಜನಂ ವಿಧಾಯ

ರಾಜ್ಯೈಭ್ರಜೇಚಯದಪಾರಸುಸತ್ತ್ವರಾಶಿಃ ।

ಮತ್ತಾ ಶ್ರೋಪಮಮಶೇಷಸದಂತಕಂ ತಂ

ರಕ್ಷಃ ಪತೇಷ್ವ ಪರಜಸ್ಯ ದದೌಸ ಲಂಕಾಮ ॥8-8

ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ವಿಭಿಂಫಣನನ್ನು ತನ್ನ ಭೃತ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವನನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರು. ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಲ ಮತ್ತು ಜಠಾನಗಳ ಖಣಿಯಾದ ಅವರು ಸಕಲ ಸಜ್ಜನರ ಪಾಲಿಗೆ ಯಮಸದೃಶನಾಗಿದ್ದ ರಾಷಣನನ್ನು ಮುಲ್ಲಕಜ್ಞಿಗೆ ಸಮಾನನೆಂದು ಕಡೆಗೋಣಿಸಿ ಅವನ ತಮ್ಮನನ್ನು ಭಾವಿ ಲಂಕಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಣೇನ ವಜ್ರಸದೃಶೇನ ಸ ಭಿನ್ನವೃತ್ತೋ

ರಕ್ತಂ ವಮನ್ ಸ್ವಪತದಾಶು ಮಹಾವಿಮಾನಾತ್ (8-210)

ಉತ್ತಮಿಯಂತೆ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ವಜ್ರಸದೃಶವಾದ ಬಾಣದಿಂದ ರಾಷಣನ ವೃದ್ಯವನ್ನು ಸೀಳಿದರು. ರಾಷಣನು ರಕ್ತ ಕಾರುತ್ತ ದೊಡ್ಡ ವಿಮಾನದಿಂದ ತತ್ಕಾಂಘಾವೇ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದನು.

ಇದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದರು - ಇಂಥ ಶ್ರೀರಾಮರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

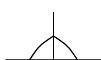
ಅನುಜನಗ್ನಿಗೆ ಧುಮುಕಲವಧಿ ಏರದೆ ಹೊರದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।

ಅನಿಮಿಷರ ನಿಕರಕತಿ ಆಹ್ಲಾದ ಬೆಳೆಯಿಸಿದೆ ॥

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥ 11 ॥

ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು 14 ವರ್ಷ ವನಮಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಬಂದು ರಾಜ್ಯ ಶ್ವೇತರಿಸುವೆನೆಂದು ಭರತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಭರತ ಅಣ್ಣ! ನೀನು ಬಂದು ವೇಳೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷ ಮುಗಿದ ಮರುದಿನ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವೆ ಎಂದಿದ್ದ. ಕಾರಣ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಹನುಮಂತ ದೇವರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಭಕ್ತಿ ಭರತನಾದ ಭರತನನ್ನು ರಸ್ತೆಸಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ದೇವತೆಗಳ ಪೂರ್ಣನೆಯಂತೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ಆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ವೃಧಿಪಡಿಸಿದರು.

వివరణ : - హదినాల్చు వష్ట వనవాస ముగిద కొడలే బందు రాజ్యప్రీకార మాడదిద్దరే - భరత అగ్నిప్రవేశ మాడువెనేందు హేళిద్దరింద శ్రీరామదేవరు హనుమంత దేవర మూలక హేళి కఖుహిసుత్తారే.

దదశాచాసౌ భరతం హుతాశనం
ప్రపేష్టుకామం జగదీశ్వరస్తు ।
అదశనాత్ తం వినివాయ్ రామం
సమాగతం చాస్య శతరం మారుతిః ॥ శ్రీ మ. భా. తా.ని. 8-227

జగదీశ్వరనాద శ్రీరామన్న హదినాల్చు వష్టగలు కఖేదరూ తాను కాణలాగల్లు ఎందరే శ్రీరామను అయోధ్యే మరళిబరలీల్ ఎంబ కారణదింద అగ్ని ప్రపేశశ్చే సిద్ధవాగుత్తిద్ద భరతన్న హనుమంతదేవరు కండరు. భరతన్న హాగె మాడదంతే తడేదు అవనిగె శ్రీరామను ఆగమిసుత్తిరువ వాత్సయన్న హేళిదరు.

పుత్రు ప్రమోదోయభరః స తేన
సయ్యేవ పోర్యః సహితః సమాత్యకః ।
శత్రుఫ్స్యయుక్తోఽభిసమేత్య రాఘవం
ననామ బాష్పుకులశోభనానః ॥ (8-228)

ఈ వాత్సయన్న కేళుత్తలే భరతనిగె భారీ ఆనంద ఉండకాయితు. భరతను హనుమంతదేవర జోతేగె, పట్టణిగరింద సహితనాగి, తాయందిరింద కొడికోండు శత్రుఫ్స్యనోందిగె శ్రీరామదేవరన్న ఇదిరుగోండను. ఆనందాశ్రుగణింద కణ్ణు తుంబిదవనాగి, అరళిద ముఖివుళ్లవనాగి శ్రీరామదేవరిగె నమస్కరిసిదను.

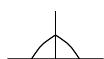
పురిం ప్రవిశ్య మునిభిః సామాజ్యేషాభిషేచితః ॥ 8-230

లుక్కియంతే శ్రీరామదేవరు అయోధ్య పట్టణివన్న ప్రపేశిసిదరు మత్తు మునిగళింద సామాజ్యదల్లి పట్టాభిషేచవన్న హోందిదరు. హాగెయే భరతన్న సంశోషపడిసిదరు.

ఇంధ రామరూపీ నారాయణానే నినగే నమస్కారవు.

శ్రీరామదేవరు మరళి పరంధామశ్చ బరబేఁకెందు పూర్థిసి, ఆ పూర్థనా కార్యక్షుగి రుద్రదేవరన్న కళిసిసొట్టరు. శ్రీరామదేవర సన్నిధిగె బంద రుద్రదేవరు అవరన్న పూర్థిసిదరు.

రుద్రం శ్వలోకగమనాయ రఘూత్తమస్య
సంపూర్ణనే స చ సమేత్య విభుం యయాజీః ॥ (9-45)

ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಪರಂಧಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಗನಾದ ಕುಶನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿಸಿ, ಲವನನ್ನು ಯುವರಾಜನನ್ನಾಗಿಸಿ ಹೊರಟರು.

ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಪದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುರಮಾಜಿತನಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಎರಡನೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಮೂರನೆಯ ರೂಪದಿಂದ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯಾದ ಶ್ವೇತದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಸಮಾಹಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು.

ಉರಿನುಂಗಿ ಗಿರಿಸಗಟಿ ಪ್ರಜವ ಪಾಲನೆ ಮಾಡ್ದ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
ಉರಗನೆಳಿತಂದವನ ರಾಣಿಯರ ಸ್ತುತಿಗೊಲಿದೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||12||

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಅಂತಹ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀದಾಸರು.

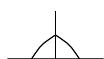
ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಾಡಿಕ್ಕಣ್ಣನ್ನು ನುಂಗಿದ. ಇಂದ್ರದೇವರು ಸತತವಾಗಿ ಏಳು ದಿನ ಮಳೆ ಸುರಿಸಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಗೋಕುಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಕಾಲಿಯನು ಯಮನೆಯ ನೀರನ್ನು ವಿಷಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲ ಗೋಪಾಲಕರೊಡನೆ ಯಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕಾಲಿಯನ ಹಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರಲು ಅವನು ರಕ್ಕಾರಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ. ಆಗ ಅವನ ಪಕ್ಷಿಯರು ಬಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಪತಿಭಿಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಕೊಲ್ಲಿದೇ, ರಮಣಕ್ಕೆ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ವಿವರಕೆ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉರಿನುಂಗಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಹಿಗಿದೆ -

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೊತೆ ಗೋಪಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಮನಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅದು ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಗಿಡಮರಗಳಿಲ್ಲವೂ ಬಣಗಿದ್ದವು. ಅರ್ಥರಾತ್ರಿಯಾದಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಬೆಂಕಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಪ್ರಜವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದು ಅವರನ್ನು ಸುಡತೊಡಗಿತು. ಬೆಂಕಿಯ ಶಾಶ್ವತ ಅವರಿಗೆ - ತಗಲುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಕೃಷ್ಣ! ಮುಕುಂದ! ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಡಿಬ್ಜ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಜನ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಡಲು ಬರುತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು -

ಇತ್ತಂ ಸ್ವಜನ ವೈಕ್ಯಂ ನಿರ್ವಿಕ್ಷೇ ಜಗದೀಶ್ವರः ।
ತಮಗ್ನಿಮಂಬಿತ್ವಾಪ್ತಮನಂತೋನಂತ ಶತಿಧೃಸ್ | (10-17-25)

ಎಂಬಂತೆ ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ಅವನು ಸ್ವಜನರು ದುಃಖಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಭಯಂಕರ ಕಾಡಿಜ್ಞನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಿಟ್ಟನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗಿರಿಸೆಗಳಿ ಪ್ರಜವ ಪಾಲನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಹೀಗಿದೆ -

ಗೋಪಾಲಕರ್ಲರೂ ಇಂದ್ರನ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ “ಗೋವರ್ಧನ” ಮಾಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೇವೇಂದ್ರನ ಮಾಜೆಯ ಉದ್ದೋಷವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮಾಜೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಅನ್ನಾದಿ ಬಲಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತಿನಂತೆ ಗೋಪಾಲಕರು ಗೋವರ್ಧನ ಮಾಜೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಹೀಗೆಂದನು -

ವಾಚಾಲಂ ಮಾನಿನಂ ಮತ್ತಂ ಅಜ್ಞಂ ಪಂಡಿತಮಾನಿನಂ |

ಕೃಷ್ಣಂ ಮತ್ಸ್ಯಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಗೋಪಾ ಮೇ ಚಕ್ರರಶಿಯಂ ||

(ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ - 10-23-5)

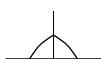
ಈ ಗೋಪಾಲಕರು ಮಾತುಗಾರನಾದ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಪಂಡಿತನಂತೆ ತೋರುವ ಮಾನವನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ನನಗೆ ಅಪ್ರಿಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣನ ಅವಶಾರವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಗೋಪಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರಲಯಕಾಲೀನ ಮೇಘಗಳಿಗೆ ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲಿನಂತೆ ಇರುವ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹನಿಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಸುರಿಸಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ದೊಡ್ಡದಾದ ಜಲಧಾರೆಗಳಿಂದ ಹೀಡಿತರಾದ ಗೋಪಾಲಕರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಆ ಗೋವರ್ಧನ ಪರವರ್ತವನ್ನು -

ಕರೇಂಕ್ಷೇಕೇನ ಲೀಲಯಾ ಮಹ್ಯರಂ ಗಜರಾಡಿವ ಬಿಷ್ತತ್ | ಉತ್ತಿಯಂತೆ ತನ್ನ ಒಂದೇ ಕ್ಯೇಯಿಂದ ಗೋವರ್ಧನ ಪರವರ್ತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಆ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದನು.

ಉರಗನೆಳಿತಂದವನ ರಾಣಿಯರ ಸ್ತುತಿಗೊಳಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಹೀಗಿದೆ -

ಯಮುನಾನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಯ ಸರ್ವವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ನೀರು ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ, ಗೋಪುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದ ಗೋಪುಗಳು ಅಸನೀಗಿದ್ದವು. ಇಂಥ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಲು ಗರುಡವಾಹನನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಾಲಕರಿಂದೊಡಗುಡಿ ಯಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕಾಲಿಯ ಮಡುವಿನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಕಡಾಲಮರದ ಮೇಲಿಂದ ಆ ನೀರಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದನು. ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕಲಕುತ್ತಿದ್ದ ಮರುಮೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಲಿಯನು ಕಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಹಿಡಿದನು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಾಲಿಯ ಸರ್ವದ ಹೆಡೆಯನ್ನು ತುಳಿದು ಮದಿಸಿ ಬಾಲವನ್ನು ಅಭಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯತೋಡಿದನು.

ಅನೀನದತ್ತ ಪದ್ಧಭವೋ ಮೃದಂಗಂ ಜಗೌ ಹನೊಮಾನ್ ಜಗತಾಮಧೀಶಮ್ |

ಅದಶಯತ್ ತಾಲಗತಿಃಕಪದೀರ್ ನನರ್ತಗೋಪಾಲಕಬಾಲಮೋಲಿಃ ||

ಶ್ರೀರುಕ್ತಿಸೇಶವಿಜಯ 4-68

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕುಣಿಯತ್ತೆಡಗಿದಾಗ ಪದ್ಧಭವನಾದ ಜರುಮುಖಿನು ಮೃದಂಗವನ್ನು ಬಾರಿಸಿದನು. ಹನುಮಂತನು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿದನು. ಶಿವನು ರಾಗಾನುಗುಣವಾಗಿ ತಾಳತಟ್ಟಿದನು.

ಕುಣಿಯುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕಾಲಿಯನ ಹೆಡೆಗಳು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದವು ಬಾಯಿಂದ ರಕ್ತದ ಕೋಡಿಯೇ ಹರಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕಾಲಿಯನ ಪತ್ತಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ತಮಗ ಪತಿಭಿಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಅನುಗೃಹಿಣ್ಯ ಭಗವಾನ್ ಪ್ರಾಣಾಂತ್ಯಜತಿ ಪನ್ಗಃ |

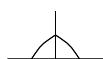
ಶ್ರೀಜಾಂ ನಃ ಸಾಧು ಶೋಽಜ್ಞಾನಾಂ ಪತಿಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರದೀಯತಾಮ್ || (10-16-52)

ಆಗ ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವರ ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಕೆ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಕಾಲಿಯನನ್ನು ರಮಣಕ್ಷಿಪಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಕೃತ್ಪನಾರಿಯರನ್ನ ಸವಿದುಂಡು ಸುಖವಿತ್ತ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
ಕೃತ್ಪಭೋಕ್ತ್ವಕೃತ್ಪಾತ್ಕೃತ್ಪಾಲ ಕೃತ್ಪಶೀಲ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||13||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಮ್ಮೆ ಅಣ್ಣ ಬಲರಾಮ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಲಕರ ಜೊತೆ ಅಡವಿಗ ಹೋದಾಗ, ಗೋಪಾಲಕರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ! ನಾವು ಹಸಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡು ಎನ್ನಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು “ಇಲ್ಲೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಜ್ಞ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ಅಣ್ಣ ಬಲರಾಮನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಅನ್ನ ಕೊಡಿರೆಂದು ಕೇಳಿರ” ಎಂದನು. ಗೋಪಾಲಕರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಲು ಅವರು ಅನ್ನ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅನ್ನ ಯಾಚಿಸಿರಿ ಎಂದು ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಗೋಪಾಲಕರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದೊಂದೇ ತದ, ಕೂಡಲೇ ಅವರು ನಾಲ್ಕು ತರಹದ ಅನ್ನವನ್ನು (ಭಕ್ತಿ ಭೋಜ್ಯ, ಲೇಹ್ಯ, ಪೇಯ) ತಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಕೊಟ್ಟ ಅನ್ನವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಾನೂ ಸವಿದುಂಡು ಅವರನ್ನು ಅನುಗೃಹಿಸಿ ಸುಖ ನೀಡಿದನು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಜ್ಞ ಭೋಕ್ತ್ವಾ, ಯಜ್ಞಗಾತ್ರನೂ, ಯಜ್ಞಪಾಲನೂ, ಯಜ್ಞಶೀಲನೂ ಅಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಕ್ಷಣೆ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೊಮ್ಮೆ ಅಣ್ಣಿ ಬಲರಾಮ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಲಕರ ಜೊತೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಹೋದಾಗ, ಗೋಪಾಲಕರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಾವು ಹಸಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೇ! ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ವೇದವಾದಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಮನೆಯಿಂದ ಅಂಗಿರಸವೆಂಬ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ, ಅಣ್ಣಿ ಬಲರಾಮನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ ಎಂದನು. ಗೋಪಾಲಕರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅವರು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಾಲಕರೇ! “ನೀವು ಈ ಬಾರಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯಿರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರಿ” ಎಂದಾಗ ಅವರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಪ್ಪಬೇಯಿಂತೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯಿರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದೂಂದೇ ತಡ, ಅವರು ತಾವು ತರಿಯಾರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಭಕ್ತ, ಭೋಜ್ಯ, ಲೇಷ್ಯ ಪೇಯಗಳಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ, ನದಿಗಳ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರುವಂತೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು.

ಕ್ರತುವಿರಾಧಂ ಬಹುಗುಣಮನ್ಮಾದಾಯ ಭಾಜಸ್ಯಃ ।

ಅಭಿಸಸ್ಮಃ ಪ್ರಿಯಂ ಸರಾಃ ಸಮುದ್ರಮಿವ ನಿಮ್ಮಾಃ ॥ (10-23-19)

ಅವರು ಅರ್ಥಿಸಿದ ಆ ನಾಲ್ಕು ತರಹದ ಅನ್ನವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನೂ ಸೆವಿದುಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ತಿಯರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಖಿ ನೀಡಿದನು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಆ ನಾರಾಯಣನು ಕ್ರತುಭೋಕ್ತ್ವ-ಕ್ರತುಗಾತ್ರ- ಕ್ರತುಪಾಲ - ಕ್ರತುಶೀಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ -

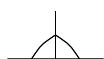
1. ಕ್ರತುಭೋಕ್ತ್ವ - ಯಜ್ಞಭೋಕ್ತ್ವವೇನಿಸಿದ್ದಾನೆ -

- “ಭೋಕ್ತಾರಂ ಯಜ್ಞತಪಸಾಂ” - (5-29) ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಂಸಬಹುದು.

- ”ಅಹಂ ಹಿ ಸರಾಯಜಾಜ್ಞಾಂ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಪ್ರಭುರೇವ ಚ”- ಗೀತಾ (9-24) ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸೃಂಸಬಹುದು.

- ಭುಂತ್ಕೇ ಯಜ್ಞಭುಜೋ ದೇವಾನಾವಿಶ್ಯ ಮರುಪೋತ್ತಮಃ ॥ ಭಾಗವತ ತಾತ್ತ್ವಾನಿಂಬಯ (4-8-27)

ಯಜ್ಞವನ್ನು ಅಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಭೋಗಿಸುವ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆವೇಶಗೊಂಡು ಭಗವಂತನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

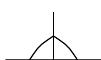
- “ಯಜ್ಞಭುಕ್” ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ - ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - 2. ಕ್ರತುಗಾತ್ರ - ನಾರಾಯಣನು ಯಜ್ಞವೇ ಶರೀರವಾಗಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
  - “ಕ್ರತುವಶ್ಚ ಹರೇಸ್ತಮಾಃ” ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (10-4-41)
  - ಯಜ್ಞಗಳು ನಾರಾಯಣನ ಶರೀರವಾಗಿವೆ.
  - “ಯಜ್ಞಾಂಗಃ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಅಂಗಂ - ಶರೀರಂ)
  - 3. ಕ್ರತುಪಾಲ - ನಾರಾಯಣನು ಯಜ್ಞ ರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
  - “ಯಜ್ಞಪತಿಃ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - 4. ಕ್ರತುಶೀಲ - ನಾರಾಯಣನು ಯಜ್ಞವೇ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
  - “ಯಜ್ಞೈ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಂಗಿಸಬಹುದು.
  - ಯಜ್ಞನಿವಾರಣಕನಾಗಿ, ಕರ್ತೃವಾಗಿ, ಭೋಕ್ತನಾಗಿ, ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ “ಕ್ರತುಶೀಲ” ನಾಮ ಸಾರ್ಥಕವೇ.
- ಗೋಪ್ತ್ವೀಯರ ಕುಚದಿ ಸ್ವಾಸ್ತಿ ಚರಣಾಭ್ಯಯಗ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ಗೋಪೀಜನಜಾರ ನವನೀತ ದಧಿಚೋರ |
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||14||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾವಶಾರದರಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಸ್ವನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಪಾದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ ಅಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅನೇಕ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಗಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಮೌಸರುಗಳನ್ನು ಕದ್ದು “ನವನೀತ ದಧಿಚೋರ” ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ. ಹಾಗೆಯೇ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಜೊತೆ ವಿಹಾರಮಾಡುತ್ತ “ಗೋಪೀಜನಜಾರ” ಎಂಬ ಬಿರುದು ಗಳಿಸಿದ್ದ.

ವಿವರಕೆ - “ಗೋಪ್ತ್ವೀಯರ ಕುಚದಿ ಸ್ವಾಸ್ತಿ ಚರಣಾಭ್ಯಯಗ” ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಆ ಪ್ರಸಂಗ ಹಿಂಗಿದೆ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ “ರಾಸಕ್ರಿಯೆ” ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ತಾನು ಸುಮಧುರವಾದ ವೇಣುಗಾನವನ್ನು ಮಾಡತ್ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರು ಗಾನ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಿಡಿ ಬಂದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು? ಇದು ಭಯಾನಕ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೇ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ

హోగిరి. నిమ్మన్న కాణదే తండే, తాయి, సమోదరరు, పతి, మత్తరు నిమ్మన్న ముడుకుత్తిరుబమదు. అవరిగే భయవుండాగువంతే వత్తిసువుదు నిమగే యోగ్యవల్ల. నీవు ఇల్లిగే బందు చంద్రన బెళదింగలనింద ప్రకాశమానవాగి కాణుత్తిరువ వ్యందావనవన్న నోడిదిరి. ఈ వ్యందావనద వనసిరియన్న నోడి ఆనందిసిదిరి. సతీ ధమావన్న అనుసరిసి ఆజరిసలు మనిగే హోగిరి ఎందను.

శ్రీకృష్ణన ఈ మాతుగళన్న కేళి గోపికాస్తీయరు దుఃఖితరాదరు. మత్తు శ్రీకృష్ణన్న కురితు హేళుత్తారే – పాపవరనాద పరమేశ్వరనే! నిన్న సేవ మాజబేంబ ఆసెయింద నాపు మనే, పతి, సుతరన్న, బంధుగళన్న జిట్టు బందిద్దేవ. హిగే ఆ ఎల్ల గోపికాస్తీయరు పూర్ణిసలు శ్రీకృష్ణను అవర జోతెగే రాసక్రీడెయన్న పూరంభిసిదను. స్ఫ్రోమోత్తు హిగే రాసక్రీడె ఆదుత్తిరువాగ గోపికాస్తీయరిగే తమ్మ సౌందయిద కురితంతే మదవే ఆవరిసితు. తావే అధికరేంబ గవ్వపు బందు హోయితు. అవర మందమన్న హోగలాడిసలు శ్రీకృష్ణను ఇద్దక్కిద్దంతే అంతధాననవాదను. అవనన్న కాణదే గోపికాస్తీయరు విరహవేదనేయింద బళలిదరు. గోపికాస్తీయరు విరహవేదనేయింద హాడతొడగిదరు. అదువే గోపిగితే.

శ్రీకృష్ణ ! నీనోబ్బనే నమ్మ సమస్తవాద పిండగళన్న పరివరిసలు సమధానాగిరువే. నిన్న జరణికమలగళు తరణాగత భక్తర సమస్త అభిలాషిగళన్న మార్పేసలు సమధావాగివే. ఇంధ జరణికమలగళన్న నమ్మ స్ఫుగళల్లి ఇరిసి అనుగ్రహిసు.

జరణిపంకజం శంతమం చ తే

రమణః స్తనేష్టప్రసాయాధివనో || శ్రీమద్ భాగవత (10-31-13)

ఇదన్నే శ్రీదాసరు “గోపస్తీయర కుచది న్యస్త జరణాభ్యయుగ” ఎందిరువుదు గమనాహసవాగిదే. ఇంధ నారాయణనే నినగే నమస్కారపు.

ఇన్న శ్రీకృష్ణ గోపిజనజార, నవనీత దధిజోరనాగిద్దానే –

గోపిజనజార – గోపినాం సంసారబంధం జరయతీతి గోపిజనజారః

– గోపికాస్తీయర సంసార బంధనవన్నే కళేయత్తాసాద్వరింద శ్రీకృష్ణనిగే “గోపిజనజార”నేందు హసరు.

శ్రీవ్యాసరాజరు హేళుత్తారే –

జారత్తవను మాడిద పాపగళిగెల్ల గోపిజనజారనేందరే శాలదే |

చోరత్తవను మాడిద పాపగళిగెల్ల నవనీతజోరనేందరే శాలదే |

క్రోరత్తవను మాడిద పాపగళిగెల్ల మావన కొందవ ఎందరే శాలదే |

ಪ್ರತಿದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಪಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪತಿತಪಾವನ ಎಂದರೆ ಶಾಲದೆ ।
ಇಂತಿಪ್ಪ ಮಹಿಮೆಯೊಳ್ಳಾಂದನಾದರು ಒಮ್ಮೆ ।
ಸಂತತ ನೇನೆವರ ಸಲಹುವ ಸಿರಿಕ್ಕಣ್ಣ ॥

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ “ಗೋಪೀಜನಜಾರ” ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದೂ ಉಂಟು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರನ್ನು ರಮಿಸಿದುದು ತನ್ನ ಸುಖಿಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸುವದರಲ್ಲಿ ಜಿಂತಾಮಣಿಯಂತಿರುವ ನಾದ್ವರಿಂದ ಭಕ್ತಿಗೆ ಸುಖಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ರಮಿಸಿದ, ವಿಹರಿಸಿದ. ಜಿಂತಾಮಣಿಯಂತೆ ಶಕ್ತನಾದ್ವರಿಂದಲೇ ಒಬ್ಬನೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಶ್ರೀಯರನ್ನು ರಾಸಲೀಲೆ ಮಾಡಿ ತ್ಯಾತ್ತಿ ಪಡಿಸಿದ. ಆ ಶ್ರೀಯರು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ರಾಸ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗೀಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಮಿಸಿದ್ವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪತಿ, ಮತ್ತಾದಿ ಬಾಂಧವರೊಡನೆ ವಿರಸವು ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. (“ಅಪ್ತಕಾಮಸ್ಯ ಕಾ ಸ್ವಾಹಾ” ಉತ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು).

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರು ಕದ್ದು “ನವನೀತ ದಧಿಚೋರ” ಎನಿಸಿದ. ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ತ್ವಯ್ಯ ನಿಂಣಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

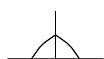
ಅಕ್ಷರಧತಾಂ ಕೇಶವೋಽನಗ್ರಹಾಯ
ಶುಭಂ ಸ್ವಯೋಗ್ಯಾದಧಿಕಂ ನಿಹಂಪುಮ್ರೋ ।
ಸಕ್ತಧತಾಂ ನವನೀತಾದಿ ಮುಷ್ಟಂ
ಶೈಚಾರ ದೇವೋ ನಿಜಸತ್ಸುಖಾಂಬುಧಿಃ ॥ (12-119)

ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬವರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬವರಿಗೆ ಅವರ ಅಧಿಕಪೂರ್ವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕದಿಯುತ್ತ ಸಂಚರಿಸಿದ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸ್ವರೂಪಭೂತ ನಿರ್ದ್ವಾದ ಆನಂದ ಸಾಗರನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನವನೀತ, ದಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕದಿಯುತ್ತಾನೆ -

ಅಧಿಕ್ಷಿಪಂತಾಂ ಸುಕೃತೀನ ಸಾಕಂ
ದಧಿನಿ ಧೀರಃ ಸ ಚುಚೋರ ಜೋರಃ ।
ಅಗಣ್ಯಮಣ್ಯಾಲ್ಯಾಧನಾನಿ ದಾಯಿ
ಪ್ರದಾಯ ಸೋಽಚೂಚರದಾನತಾಯಾಮ್ರೋ ॥ ಶ್ರೀರುಕ್ಕಿಂಶೇಶವಿಜಯ (3-36)

ದಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಳ್ಳನಂತೆ ಆಚರಿಸುವವನಾಗಿ, ತನ್ನನ್ನು ಬ್ಯಾಯಿತ್ತಿರುವ ಗೋಪಿಕಾಸೀಯರ ಸುಕೃತದೊಂದಿಗೆ ಹಾಲು ಮೊಸರುಗಳನ್ನು ಕದ್ದನು. ತನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಅವರಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಣ್ಣರಾಶಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಲು ಮೊಸರುಗಳನ್ನು ಕದ್ದನು.

శ్రీకృష్ణ అమ్మోత్తరశతనామస్తోత్రదల్లి శ్రీకృష్ణనన్న -

నవనీతవిలిష్టాంగో నవనీతసచోకనఫః : |

నవనీత నవాహాయో ముఖుకుండ ప్రసాదః : || - శ్రీ బ్రహ్మండమరాణ
ఎంబుదాగి సోత్ర మాడిరువుదన్న ఇల్లి సృంగిసికొళ్ళబమదు.

వంతగాయన త్రియ విఘ్నకులోధ్యవక్షణ్ణ

నారాయణాయ నమో నారాయణ |

వంతవధక సుజన వంతమవడక కుజన

నారాయణాయ నమో నారాయణ || 15 ||

ఆ శ్రీకృష్ణను వేణుగాయన త్రియను. జంద్రకులదల్లి లుఢవిశి బందవను.
ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపీ నారాయణే నినగే నమస్కారమ్. శ్రీకృష్ణను సజ్జనర వంతవన్ను
వృద్ధిపడిసువవను. దుష్టజనర వంతవన్ను నాతపడిసువవను. ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపీ
నారాయణనిగే నమస్కారమ్.

వివరణ -

శ్రీకృష్ణను వంతగాయన త్రియను అందరే వేణుగాయన త్రియనాగిద్దానే.

శ్రీకృష్ణన వేణుగానద వైత్తిష్టవన్ను గోపికాస్త్రియరే హేళుత్తారే.

హంత జిత్తమబలాః శైవతేదం

హారహాస ఉరసి శ్శరవిద్యుత్తా |

సందసోనురయమాత్మజనానాం

నమాదో యహికూజితవేణిః || శ్రీమదో భాగవత (10-35-4)

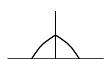
పృందశో ప్రజప్యామ మృగుగాపో

పేణువాద్యయతజేతన ఆరాత్ |

దంతదష్ట కవలా ఛృత కణాం

నిద్రితా లిఖిత జిత్తమివాసనో || శ్రీమదోభాగవత (10-35-5)

ముత్తిన హారదంతే శుభ్రవాద నగేయుళ్ల, వడ్కస్తులదల్లి ఏంజినంతే హోళీయువ
లాష్టీధేవియన్న హోందిరువ, ఆత్మరాద భక్తిగే సుఖివన్నుంటుమాడువ;
నందగోపన మగనాద శ్రీకృష్ణను కోళలన్న నుడిసలు ఆరంభిసిదరే, గుంపు
గుంపుగళాగి మేయువ ప్రజద ఎత్తగళు, మృగగళు, హసుగళు, ఆ వేణుగానదింద
మృమరేతు మేయువుదన్న నిల్లిసి బిదుత్తవే. హల్లుగళల్లి కజ్జికోండ హల్లున్న
అగియదే, నుంగదే హాగే నిల్లుత్తవే. తమ్మ కింగళన్న నిమిరిసికోండు గాన

ಸುಧೆಯನ್ನು ಪಾನಮಾಡುತ್ತೇ ಬೆತ್ತಾರದಂತೆ ಶ್ವಿರವಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವೇಣುಗಾನವು ಅವುಗಳ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಏವಿಧಗೋಪಚರಕೇಷು ಏದಗೋಳಿ
ವೇಣುವಾದ್ಯ ಉರುಧಾ ನಿಜಶಿಕ್ಷಾಃ ।
ತವ ಸುತಃ ಸತಿ ಯದಾಧರಬಿಂಬಿ
ದತ್ತವೇಣಿರನಯತ್ವರಜಾತೀಃ ॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ (10-35-14)

ಸವನಶಸ್ತದುಪಧಾಯ ಸುರೇಶಾಃ
ಶಕ್ತವರ್ವಪರಮೇಷ್ಠಿ ಮರೋಗಾಃ ।
ಕವಯ ಅನತಕಂಧರ ಚಿತ್ತಾಃ
ಕಶ್ಚಲಂ ಯಯುರನಿಶ್ಚಿತತತ್ತಾಃ ॥ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ - (10-35-15)

ಇನ್ನೊಬ್ಬಿಗೋಪಿಕಾಸ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೇ - ಯಶೋದಾಮಾತೀಯೇ! ನಿನ್ನ ಮನಮೋಹಕನಾದ ಮಗನು ಗೋಪಬಾಲರೂಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಮಣನು. ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಶ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದು. ಅತ್ಯಂತ ಚರುರನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಕೊಳಳಲನ್ನು ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಕಲಿಯಲ್ಲಿ. ಅವನು ತೂಂಡಿಕೆಯಾಗಿನರಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ತನ್ನ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಳಳಲನ್ನು ಇಡುತ್ತಾಳೇ ಹಲವಾರು ರಾಗಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವವು. ಕರ್ಣಾನಂದಕರವಾದ ಆ ವೇಣುಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಇಂದ್ರ, ರುದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮರೇ ಮೌದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮುಖಿ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟೇ ಕೇಳಿದರೂ ಆನಂದ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನುಡಿಸುವ ರಾಗವಾಗಿಲೀ, ರಾಗದ ಭೇದವಾಗಿಲೀ, ತಿಳಿಯುವದೇ ಇಲ್ಲ. ವೇಣುಗಾನದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿಯಲಾಗದೇ, ವಿಮೋಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ವಿಧುಸುಲೋದ್ಧವ ಅಂದರೆ ಚಂದ್ರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧವಿಸಿ ಬಂದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸುಮಧುರಿಜಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪರಿ ಹೀಗಿದೆ.

ಕರುಣಾಕರಃ ಸ ವಸುದೇವಮೋದದೋ
ಭಗವಾನ್ ಮರಾ ಹಿಮಕರಾಸ್ಯಯೇಽಭವತ್ ।
ಜಿತವಾನ್ ದಿಶೋ ದಶರಥೋಽಗ್ರ್ಯ ಸಂಪದೋ
ಜನಕೋ ಬಭೂವ ಭುವಿ ಯಸ್ಯ ವೈರಿಹಾ ॥ (8-19)

ಯಾರ ರಥವು ಹತ್ತು ದಿಕುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಪತ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೋ, ಅಂತಹ ಕರುಣಾಳುವಾದ ಭಗವಂತನು ದಾಸಪರಯುಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅವಶರಿಸಿ ವಸುದೇವನಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಜ್ಜನರ ವಂಶವರ್ಥಕನೂ, ದುಷ್ಪಜನರ ವಂಶಮರ್ಥಕನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಶ್ರೀಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಂಬಿಸಬಹುದು.

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಪತಾಂ

ಧರ್ಮಸಂಸಾರಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇಯುಗೇ || 4-8

ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯು, ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯಿಯು ಉಂಟಾದಾಗ, ಪ್ರತಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ – ಸಜ್ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೂ, ದುಷ್ಪಜನರ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಾನು ಅವಶರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀದಾಮೋದರಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಖಿಗವರವಾಹನ ಜಯ ಪೀಠಾರೇ ಜಯ ಮುರಭಂಜನ ಪಾರ್ಥ ಸಖೀ ತ್ವಂ |

ಭೋಮವಿನಾಶಕ ದುರ್ಜನಹಾರಿನ್ ಸಜ್ಜನ ಪಾಲಕ ಜಯ ದೇವೇಶ ||

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಜ್ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವನು, ದುರ್ಜನರನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವವನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಅಕ್ಷೂರವಂದ್ಯ ಕಂಶಾರಿ ಕುಬ್ಜಾರಮಣ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಆಕ್ಷಂದಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಭಯವಳಿದೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||16||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಕ್ಷೂರನಿಂದ ವಂದ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಂಸನಿಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕುಬ್ಜಯಿನಿಸಿದ ಶ್ರೀವ್ರಕ್ತಿಯ ರಮಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿನಿಸಿದ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅವರ ಭಯವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಣೆ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಕ್ಷೂರ ವಂದ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ –

ಅಕ್ಷೂರನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಅಕ್ಷೂರನಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಂದ್ಯನು. ದುಷ್ಪನಾದ ಕಂಸನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಧನುಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆತರಲು ಅಕ್ಷೂರನ್ನು ಕಣ್ಣಿಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿನು. ಅಕ್ಷೂರನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಪರಮಪ್ರೇಮಮಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಹೊರಟಿನು. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಇಂದು ನನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಅಮಂಗಲಗಳು, ಅಶುಭಗಳು ನಾಶಹೊಂದಿದವು. ಇಂದು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದು ನಾನು ಮಹಾಯೋಗಿ ಯತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿಷಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿ ನಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ²⁵

25. ಮರ್ಮಾದ್ಯಾಮಂಗಲಂ ನಷ್ಟಂ ಪಲವಾಂಶ್ಯವ ಮೇ ಭವಃ ।

ಯನ್ನಮಸ್ಯೇ ಭಗವತೋ ಯೋಗಿದ್ವೇಯಾಂಧೀಪಂಕಚಮ್ ॥ (10-38-6)

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇ ನಂದಗೋಕುಲವನ್ನು ತಲುಪಿದನು. ಆ ಭಗವಂತನ ಚರಣ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜದ ಧೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಕ್ಷೂರನು ರಥದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಾರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪಾದಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿದನು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ಅಕ್ಷೂರನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇ ಅಕ್ಷೂರನು ಪ್ರೇಮಾಧಿಕ್ಷದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರ ಬಳಿಸಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಂಸಾರಿ ಎನಿಸಿದ್ದಾನೆ -

ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.²⁶

ಮುಷ್ಟಿಕಾಸುರ ಬಾಣೂರಮಲ್ಲಯುಧ್ ವಿಶಾರದಃ ।

ಸಂಪಾರವೈರೀ ಕಂಸಾರಿಮೂರಾರಿನರಕಾಂತಕಃ ॥

ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮುಷ್ಟಿಕ, ಬಾಣೂರ ಇವರ ಜೊತೆಯುಧ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶಾರದನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರವೈರಿಯೂ, ಕಂಸಾರಿಯೂ, ಮುರಸಂಹಾರಿಯೂ, ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದವನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕುಬ್ಜಾರಮಣಣಾಗಿದ್ದಾನೆ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧನುಯರ್ಥಕ್ಕೆಂದು ಮಧುರಾಮರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ವಿಹಾರವಹಾಡಿ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲಕರಿಂದ ಕೂಡಿ ಮಧುರಾಮರವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟಾಗ ರಜಕನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅವನು ವಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವನ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಮೆ ಉಚಿತ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮಾಲಾಕಾರ ಸುಧಾಮನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಅವನು ಸುಗಂಧ ವಿಶ್ವ ಹೌವಿನ ಹಾರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವರ್ಹೇಯ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಕೋಷಪಡಿಸಿದೆಂೱು. ಅವಳು ಶರೀರದಿಂದ ಮೂರು ಕಡೆ ವಕ್ಕಾಗಿದ್ದಳು. ಕಾರಣ ಅವಳಿಗೆ ಕುಬ್ಜಿಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕುಬ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವರ್ವಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸುಂದರ ಶ್ರೀಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ²⁷ ಮುಂದ ಈ ಶಿವರ್ಹೇಯನ್ನು (ಕುಬ್ಜಿಯನ್ನು) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವಳಲ್ಲಿ “ವಿಶೋಕ” ನಂಬ ಮತ್ತನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕುಬ್ಜಾರಮಣನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

26. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತನಾಮಸ್ತೋತ್ರ - 13ನೇ ಶ್ಲೋಕ

27. ಗಂಧವಿತ್ತಬಲೆಯಳಿ ಕುಂದನೆಳಿಸದ ಪರಮ

ಸುಂದರಿಯ ಮಾಡಿ ವಶನಾದ / ವಶನಾದ ಗೋ

ವಿಂದ ಗೋವಿಂದ ನೀನೆಂಧ ಕರುಣಾಳೋ ॥

ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ತತ್ತ್ವ ಸುವಾರ್ತೆ 149ನೇ ನುಡಿ.

ఆక్రందిసిద తండ తాయియర భయవల్లదే -

శ్రీకృష్ణము తండెతాయియరాద వసుదేవ దేవశియర భయవన్న హోగలాజిసిద ఏషయవన్న ఇల్లి తిళిసుత్తారే.

అతరీరవాణియు ఉద్ద్యాహపవదల్లి దేవశియ ఎంటనేయ గభవవు నినగే మృత్యువాగిదేయిందు కంసనన్న కురితు హేళిదాగ కంసను వసుదేవ దేవశియరన్న కారాగ్యహదల్లి ఇరిసిదను. వసుదేవ దేవశియరు తుంబా దుఃఖపట్టరు. కొనేగే శ్రీకృష్ణము కంసనన్న సంహరిసి తండ తాయియరిగే ఉంటాద భయవన్న నాతపడిసిదను.

ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపీ నారాయణినిగే నమస్కారగళు.

అదితి కుండలదాత భగదత్తవరదనే

నారాయణాయ నమో నారాయణ |

అధిపతిగళధిపతియే బృష్టిశత్యారమణ

నారాయణాయ నమో నారాయణ ||17||

- దేవమాతా అదితిదేవిగే కోణకుండలగళన్న కోట్ట, నరకాసురన పుత్ర భగదత్తనిగే వరవన్న నిఎడిద నారాయణనే నినగే నమస్కారవు. ఈ జగత్తినల్లిరువ అధిపతిగళగేల్లా అధిపతియెనిసిద, రుక్షణీ సత్యభామాదేవియరిగే పతియాద నారాయణనే నమస్కారవు.

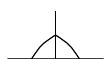
ఏవరఙ్కా - అదితి కుండలదాత -

ఓందే నరకాసురను అదితియ కుండలగళన్న, వరుణన భృత్వవన్న, దేవతేగళ మణిపవతవెంబ స్వానవన్న అపహరిసిద్దను. ఇదరింద బేసత్తు దేవేంద్రుమ ద్వారకే బందు భగవాన్ శ్రీకృష్ణనల్లి నరకాసురన ఉపటలవన్న నివేదిసిశోండను. ఆగ శ్రీకృష్ణము సత్యభామాదేవియ జోతే గరుడనన్నేరి నరకాసురన రాజధానియాద ప్రాగోజ్యిత్తమ పురవన్న కురితు హోదను²⁸ నరకాసురన పట్టణద సుత్తలూ ఇరువ శస్తుగ్రంథి, జలదుగ్రం, అగ్నిదుగ్రం, వాయుదుగ్రం ఎల్లవన్నూ శ్రీకృష్ణము నాతపడిసిదను. నందకపెంబ ఖిడ్గదింద మురాసురన పాతగళన్న కత్తరిసి హాకిదను. నంతర శ్రీకృష్ణము తన్న చక్కదింద మురాసురనన్న సంహారమాడిదను. కొడలే నరకాసురను సిట్టినింద యుద్ధకే సన్మధనాగి బందను. యుద్ధ ప్రారంభవాయితు. శ్రీకృష్ణనన్న కొల్లలు నరకాసురను తన్న త్రిశూల ఆయుధవన్న ప్రయోగిసువష్టరల్లియే శ్రీకృష్ణము

28. ఇంద్రేణ హృతచ్ఛైణ హృతకుండలబంధునా |

హృతాయాద్రి స్వానేన జ్ఞానితో భోమ జేష్టితమో |

సభాయోఽం గరుడారుథః ప్రాగోజ్యిత్తమంరం యయో || శ్రీమదో భాగవత (10-59-2)

ಚಕ್ರಾಯಿಧರಿಂದ ನರಕಾಸುರನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದನು. ದೇವತೆಗಳು ಮಹಾಪೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ನರಕಾಸುರನ ತಾಯಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯ ಬಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೂರಳಿಗೆ ವೈಜಯಿಂತಿಯಾಂದಿಗೆ ವಸಮಾಲೆಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ಅದಿತಿಯ ಕಂಡಲಗಳನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನೀಡಿದಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವಗಳನ್ನು ದೇವಮಾತೆ ಅದಿತಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದನು.

ಭಗದತ್ವರದನ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಭೂದೇವಿಯ ನರಕಾಸುರನ ಮಗ ಭಗದತ್ತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು - “ಶರಣಾಗತ ಭಯಭಂಜನ ಪ್ರಭುವೇ! ನನ್ನ ಮತ್ತ ನರಕಾಸುರನ ಮಗನಾದ ಈ ಭಗದತ್ತನು ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ಇವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ಇವನಿಗೆ ಅಭಯನೀಡು” ಎಂದಳು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭಗದತ್ತನಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತ ಪ್ರಾಗ್ನೇತಿಷಪುರಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರೇ ತಮ್ಮ “ಹಕ್ಕಿಯ ಹೆಗಲೇರಿ ಬಂದವಗೆ” ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ -

ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಗ್ನೋತಿಷ ಪುರವ ಭಗ
ದತ್ತಗೆ ಹೊಟ್ಟ ವರಾಭಯವ
ಕರ್ತ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ನಂಬಿದೆ ಶ್ರೀ
ಮೂರ್ತಿಯ ಪಾದವ ಹೊಂದಿದೆ ||.

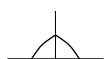
ಅಧಿಪತಿಗಳಧಿಪತಿಯ ಬೈಷ್ಣಿಕತ್ವಾರಮಣ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಪತಿಗಳಿಗಲ್ಲ ಅಧಿಪತಿಯನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಂತನು ಅನಾದಿಯಾಗಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವವನು. ಹೊರತು ಅವನ ಅಧಿಪತ್ಯವು ಅದಿವೃಳಿದ್ದಲ್ಲ. ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೀಳಿಸಲಾಗಿದೆ²⁹ ಇದೇ ಅಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರಾವಸಸ್ತೋತ್ರಮಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು “ಭಾತಭ್ಯ ಭಂಸ್ಯಾಽಂ” ಎಂದು ಸಂಖೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭೀಷ್ಣಕ ರಾಜನ ಮಗಳಾದ ರುಕ್ಣೀರಮಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಬೈಷ್ಣಿಕ ರಮಣನೆಂದು ಹೇಸರು ಬಂದಿದೆ.

ಭೀಷ್ಣಕಮತ್ತಿ ರುಕ್ಣೀರಯನ್ನು ಅವಳ ಅಣ್ಣಿ ರುಕ್ಣೀಯು ಶಿಶುಪಾಲನಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ರುಕ್ಣೀಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪತ್ರಪೋಂದನ್ನು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿಹೊಟ್ಟಿನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ತಂದುಹೊಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೂಡಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತನ್ನ ರಥದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿ ಬಂದ. ಅಂಬಿಕಾದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ರುಕ್ಣೀಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು “ಮೂಲಮಾಧವ”ಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆತಂದು ವಿಧಿ ಮಾರ್ವಕವಾಗಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ದ್ವಾರಕೆಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದರು.

29. ಏಷ ಸರ್ವೇಶ್ವರಃ ಏಷ ಭೂತಾಧಿಪತಿಃ ಏಷಭೂತಪಾಲಃ || ಬೃ.ಉ. 6-4--22

ಸತ್ಯಾಜಿತರಾಜನು ಸ್ವಮಂತಕಮಣಿಯ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಪವಾದ ಕೊಟ್ಟನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಪೂರ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಮಂತಕಮಣಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಸೇನರಾಜನಿಗಾಗಿ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಕಾಡಿ ಜಾಂಬವಂತನ ಗುರುಗೆ ಬಂದು ಜಾಂಬವಂತನ ಜೊತೆ 28 ದಿನ ಯಂದ್ರಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಸ್ವಮಂತಕಮಣಿ ಮತ್ತು ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸತ್ಯಾಜಿತರಾಜನನ್ನು ಉಗ್ರಸೇನರಾಜನ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಮಣಿ ಪ್ರಾಪ್ತಮಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಸತ್ಯಾಜಿತನಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಸಿದನು. ಸತ್ಯಾಜಿತನು ಇದರಿಂದ ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸ್ವಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ಹಾಗು ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಭಾಮಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದನು. ಸ್ವಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸತ್ಯಾಜಿತನಿಗೆ ಮರಳಿ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟನು.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ “ಭೃತ್ಯೈಸತ್ಯಾರಮಣ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರು ಬಂತು.

ಶಂಭುವಂದಿತಪಾದ ಸಾಂದೀಪೋದ್ಧವ ಪ್ರಿಯ |
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
ಶಂಭರಾರಿಯ ಜನಕ ಯಜ್ಞಪೂಜಾಗ್ರಸಿಯಿ |
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||18||

ಆ ಭಗವಂತನು ರುದ್ರದೇವರಿಂದ ವಂದಿತ ಪಾದವಳಿವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಂದೀಪನಿ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಧವ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಶಂಭರಾಸುರನ ಶತ್ರುವಾದ ಪ್ರದ್ಯಮನ ಜನಕನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ರಾಜಸೂಯಯಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮಾಜಿಯಾರಿಗೆ ವಾಡಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮರಾಜನು ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಗ್ರಮಾಜಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಕೆ - ಆ ಭಗವಂತನು “ಶಂಭುವಂದಿತ ಪಾದ” ನಾಗಿದ್ದಾನೆ -

ಶ್ರೀಮಧಾಘಾರ್ಯರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಸೌತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.³⁰

ನಿಃಶೇಷದೋಪರಹಿತ ಕಲ್ಯಾಣಾಖಿಲಸದ್ಗುಣ |

ಭೂತಿಷ್ಠಯಂಭು ಶವಾದಿ ವಂದ್ಯಂ ತ್ವಾಂ ನೋಮಿ ಮೇ ಪ್ರಿಯಮ್ |

ಸರ್ವದೋಪರಹಿತನಾದ, ಸರ್ವಕಲ್ಯಾಣಗುಣಮೂರ್ಣನಾದ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಬ್ರಹ್ಮ, ದುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಂದ್ಯನಾದ, ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.³¹

ಕೇತನಾಭೀತನ ಜಗನ್ನಿಯಂತ್ರೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇಽಂತೇ |

ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯಾಜ ಶರ್ವಶಕ್ರದಿ ವಂದಿತ ||

30. ಅನುಷ್ಠಾಣಾ ಅಂತ್ಯಪ್ರೇಕ್ಷಣ

31. ನಾಯಿವಿವರಣ ಮಂಗಲಾಜರಣ ಪ್ರೇಕ್ಷಣ

ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಂಧ್ಯನಾದ, ಚೇತನಾಚೇತನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಿಯಾಮಕನಾದ, ಮಾರ್ಣಿಜಾಣ ಸ್ವರೂಪನಾದ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸಾಂದೀಪೋದ್ಧವ ಶ್ರಿಯ -

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಂದೀಪನಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ, ಉದ್ಧವನಿಗೆ ಶ್ರಿಯನಾದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಉಪನಿಷತ್ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರು ಸಾಂದೀಪನಿ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಬು. 64 ವಿದೇಗಳನ್ನು 64 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತರು (ಪಕೆಂದರೆ ಅಷ್ಟದಿನಗಳು ಅಷ್ಟ ವಿದೇಗಳನ್ನು ಉಚ್ಛವಿಸಲು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದವು), ನಂತರ ಗುರುದ್ವಿಷ್ಟರೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗುರುಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತೀರ್ಪೆಗೋದ ಅವರ ಮಗನನ್ನು ಸರಣಿಸುವೀಪುರಿದಿಂದ ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಗುರುಗಳು ಸಂಪೋದನಪಟ್ಟಿ “ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹಾರ್ಸಿ ಬೇಳೆಳ್ಳಬ್ಬರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಂದೀಪನಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಶ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನು.

ಉದ್ಧವನು ವೃಷ್ಣಿವಂಶೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದಾನು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ಪರಮ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದಾನು. ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಶ್ರಿಯಸುವಿನೂ ಆಗಿದ್ದಾನು.³² ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಾನು ಪರಂಧಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಉದ್ಧವನನ್ನು ಕುರಿತು ಮೋಕ್ಷಸೂಧನಾದ ಜಾಗ್ನಿತ್ಯವರ್ದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಉದ್ಧವನಿಗೆ ಶ್ರಿಯನಾದವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

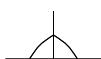
ಶಂಬರಾರಿಜನಕ ಯಜ್ಞ ಪೂಜಾಗ್ರಹಿಯಿ -

ಶಂಬರನು ಮಹಾಮಾಯಾವಿ ಅಸುರ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಗನಾದ ಪ್ರದ್ಯಮನಿಂದ ತಾನು ಸಾಯಮವೆನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ತಾನೇ ಅವನಿಂದ ಹತನಾದನು.

ಧರ್ಮರಾಜನು ರಾಜಸೂಯಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಅಗ್ರಮಾಜೆಯಾರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಚ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ಧರ್ಮರಾಜನು ಧರ್ಮ ಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದರೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದು ಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದರೂ ನೆರೆದ ಎಲ್ಲ ರಾಜರುಗಳ ಸಂಶಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಭೀಷಣಾಖಾರ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿದನು.³³

ಆಗ ಭೀಷಣಾಖಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು “ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇ ಸರ್ವರಿಗೂ ಪ್ರಭುವು, ಪರಮ ಪೂಜ್ಯನು”³⁴ ಒಬ್ಬನೇ ನಾರಾಯಣನು ವಸಿಸ್ತೇ, ಭ್ರಾಗು ಮತ್ತು ವೃಷ್ಣಿವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೂಪಗಳಿಂದ

32. ವೃಷ್ಣಿನಾಂ ಪ್ರವರೋ ಮಂತ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ದಯಿತಾ ಸತ್ಯಾ ಶಿಷ್ಯನ್ಯೇ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಸಾಕ್ಷಾದುಧ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಸ್ತಮಃ || ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (10-46-1)
33. ಜಾನಮಾನೋಽಪಿ ನೃಪತಿಃ ಸರ್ವಮಾಜ್ಯತಮಂ ಹರಿಮಾ | ಸಂಶಯಂ ಭೂಭೃತಾಂ ಭೇತ್ರಂ ಭೀಷಣಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠ ಧರ್ಮವಿತಾ || ಮ. ಭಾ.ತಾ. ನಿ (21.239)
34. ಪಿತಾಮಹಾಗ್ರಮಾಜಾಹಂ : ಕೋತ್ತ ಲೋಕ ಸಮಾಗಮೇ | ಬ್ರಹ್ಮಶರ್ವದರ್ಯಾತ್ ಸಂತಿ ರಾಜಾನ ಏವ ಚ | ಇತಿಪ್ರಮ್ಮೋಽಬ್ರಹ್ಮಿಷ್ಟಃ ಕೃಷ್ಣಂ ಪೂಜ್ಯತಮಂ ಪ್ರಭುಮಾ || ಶ್ರೀ ಮ. ಭಾ. ತಾ. ನಿ. (21.244)

ప్రాయభావిసిరువను. ఆదరూ వ్యాస పరశురామరు విప్రరాద్ధరింద ఈ రాజరు ఏరోధ మాడువదిల్ల. బదలాగి యుక్తవేందే భావిసువరు వివాద మట్టదిద్దలీ శ్రీకృష్ణును నారాయణును ఎన్నువదు ఎల్లా ప్రసిద్ధిగొఱ్ఱువదిల్ల. ఆద్దరింద శ్రీకృష్ణునిగే అగ్రమాజే నీఁడబేఁకెందు భీష్మురు తిళిసిదరు. హాగాగి శ్రీకృష్ణునిగే అగ్రమాజే నేరవేరితు. ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపిఁ నారాయణునిగే నమస్కారవు.

పాండవర ప్రాణ ద్రౌపది మానరక్షకనే
నారాయణాయ నమో నారాయణ |
పౌండ్రక శ్వగాల కౌరవ భూమిభారహర
నారాయణాయ నమో నారాయణ || 19 ||

శ్రీకృష్ణు పాండవరన్న తన్న ప్రాణదంతే కాణువవను. ద్రౌపదీ దేవియవర మానరక్షణే మాడిదవను. ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపిఁ నారాయణునిగే నమస్కారగళు. పౌండ్రక వాసుదేవ, శ్వగాల వాసుదేవ, దుర్యోధన ఇవరెల్లరూ భూమిగే భారవాదవరు. ఇవరన్న శ్రీకృష్ణు సంహారమాడి భూభారవన్న కెడిమ మాడిదను. ఇంథ శ్రీ నారాయణునిగే నమస్కారవు.

ఏవరసే : – పాండవర ప్రాణ, ద్రౌపది మానరక్షకనే –

శ్రీకృష్ణు పాండవర ప్రాణనేనిసిద్ధానే. ఇదు ఈ కేళగిన ప్రసంగదింద తిళిదు బరుత్కదే.

పాండవరు వనవాస ముగిసి బంద నంతర ఘత్కుమోహక్కే ఒఁగాగి ధృతరాష్ట్రును పాండవరిగే రాజ్యవన్న నీఁడలిల్ల, ఆగ కృష్ణు సంధిగాగి హస్తినావతిగే బందను. శ్రీకృష్ణున్న భీష్మరే మోదలాదవరు భక్తిపూర్వకవాగి ఇదిరు గొండరు. అవరింద ఆదరిసిప్పిచునాగి శ్రీకృష్ణు ధృతరాష్ట్ర మనసే హోదను. ధృతరాష్ట్ర శ్రీకృష్ణున్న వితేషువాగి మూజిసిద. నంతర శ్రీకృష్ణ దుయోగధనన మనసే తెరళిద. అవనూ శ్రీకృష్ణున్న సక్తిరిసిద. ఆదరే దుయోగధనను నీఁడిద పొజియన్న అవను గుణవంతరాద పాండవర ద్వేషి ఎంబ కారణదింద స్వికరిసలిల్ల. శ్రీకృష్ణ అవన్న కురితు హేళిద –

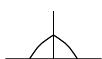
“తత్తుగళ అన్నవన్న తిన్నకూడదు. తత్తువిగే అన్న నీఁడకూడదు నీను నేరవాగి నన్న తత్తువల్ల నిజ. ఆదరే నన్న పరమ భక్తరాద పాండవరన్న ద్వేషిసువవను. పాండవరెందరే ననగే పంచప్రాణ అవర ద్వేషి నన్న ద్వేషియే సరి”³⁵

శ్రీకృష్ణ ద్రౌపదియ మానరక్షణేయన్న మాడిద ప్రసంగ హిగిదే.

35. ద్విషపదన్మం న భోక్తవ్యం ద్విషంతం స్వేచ్ఛోజయేతా |

పాండవానో ద్విషతే రాజనో మమ ప్రాణా హి పాండవాః ||

శ్రీమనో మహాభారత ఉద్ఘోగపవర || 91నే ఆధ్యాయ

ಶಕ್ತಿನಿಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪಾಂಡವರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ದುರ್ಯೋಧನನು ತಂದೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಬಳಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ವಿದುರನ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ದೂರತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಜೂಜಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮರಾಜ ತಮ್ಮಂದಿರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ. ಭೀಮಸೇನ ಹಾಗೂ ವಿದುರರು ತಡೆದರೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮರಾಜನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೂರತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿ ಸೋತು ಬಿಟ್ಟಿ ನಂತರ ಧರ್ಮರಾಜ ನಕುಲ, ಸಹದೇವ, ಅಜುವನ ನಂತರ ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಮುಂದೆ ದೈಪದಿಯನ್ನು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೂ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟಿ ಸೋತು ಹೋದ. ಬಳಿಕ ದುರ್ಯೋಧನ ತನ್ನ ಸಾರಧಿಯನ್ನು ದೈಪದಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕಳಿಸಿದ. ದೈಪದಿಯ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ದುಃಶಾಸನನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ. ಅವನು ದೈಪದಿಯನ್ನು ಕೇಶಪಾಶದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಏಕ ವಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಶ್ಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಎಳಿದು ತಂದ. ದುರ್ಯೋಧನನ ಆದೇಶದಂತೆ ದುಃಶಾಸನ ಪಾಂಡವರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ದೈಪದಿಯ ಸೀರೆ ಸೆಳೆಯತೊಡಗಿದ.

ದುಃಶಾಸನನು ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯ ತೊಡಗುತ್ತಲೇ ದೈಪದಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸೃಂಗತೆಯಾಡಿದಳು. ಅವನು ಸೀರೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬಂದರ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಕನಕ ಬಳ್ಳಿದ ಸೀರೆ ಕಾಣಿಸತ್ತೊಡಗಿತು.³⁶ ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಕ್ಷಯ ವಸ್ತು ನೀಡಿ ದೈಪದಿಯ ಮಾನರಕ್ಷಕೆ ಮಾಡಿದ.

ಪೌಂಡ್ರಕ ಶೃಂಗಾಲಕಾರವ ಭೂಮಿ ಭಾರವರ -

ಬಲರಾಮನು ನಂದ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರೂಷದೇಶದ ಮೂಲಿನಾದ ಪೌಂಡ್ರಕನೆಂಬ ರಾಜನು ತಾನೇ ವಾಸುದೇವನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ದೂರತನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿನು. ಆ ದೂರತನು ರಾಜಸಭೆಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಿದನು - “ವಾಸುದೇವನೆಂಬುವನು ನಾನೋಭ್ಯನೇ. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ವಾಸುದೇವನೆಂದು ಹೇಳುವದು ಸುಖ. ಆ ಹೆಸರನ್ನು ನೀನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು”, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನನೊಂದನೆ ಯಾರುಧ್ಯಮಾಡು”. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೂರತನಿಗೆ ನೀನು ನಿಮ್ಮ ರಾಜನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೇಳು ಎಂದನು. “ನಾನು ನನ್ನ ಜಿಹ್ವೆಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನೀನು ಯಾರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅವರ ಮೇಲೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ”. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆ ದೂರತನು ಪೌಂಡ್ರಕವಾಸುದೇವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಪೌಂಡ್ರಕ ವಾಸುದೇವನು ಎರಡು ಅಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಸೈನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು ಆಗ ಅವನ ಮಿಶ್ರನಾದ ಕಾಶೀ ರಾಜನು ಮೂರು ಅಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಸೈನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬಂದನು. ಪೌಂಡ್ರಕ ವಾಸುದೇವನು ಕೃತಿಮಾದ

36. ವಿಕೃಷ್ಣಮಾಣೇ ವಸನೇ ತು ಕೃಷ್ಣ ಸಸ್ಯಾರ ಕೃಷ್ಣಂ ಸುವಿಶೇಷತೋಽವಿ

ತದಾಕಸ್ಯಾದಾಸಿಂದ್ಭಸನಂ ಚ ತಸ್ಯಾದಿವ್ಯಂ ಸುಸೂಕ್ತಂ ಕನಕಾವದಾತಮೋ ||

ಶ್ರೀ ಮ. ಭಾ. ತಾ. ನಿ. 21-355.

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪೌಂಡ್ರಕನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಅವನ ರಥಮುರಿದು ಹಾಕಿ, ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು.³⁷

ಶ್ರೀಗಾಲವಾಸುದೇವನನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಹರಿಸಿದ ವ್ಯತ್ತಾಂತ ಹಿಂಗಿದೆ -

ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಲರಾಮನಿಂದ ಕೊಡಿಕೊಂಡು ಗೋಮಂತಪರ್ವತವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟನು. ಗೋಮಂತ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಜರಾಸಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ತಾನೇ ವಾಸುದೇವನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಗಾಲವಾಸುದೇವನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ರಥ, ಗಜ, ಅಶ್ವಾದಿಗಳನ್ನು, ಧನ, ಕನಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಧುರೆಗೆ ಕೆಳಿಸಿ ಹೊಟ್ಟನು.

ಕೌರವನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ವ್ಯತ್ತಾಂತ ಹಿಂಗಿದೆ -

ದುರ್ಯೋಧನ ಪಾಂಡವರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಬಳಿಸಲು ಶಕುನಿಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜೂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ. ಮಾತಿನಂತೆ ಪಾಂಡವರು 12 ವರ್ಷವನವಾಸ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವರಂತೆ ಕೇಳಲು ಸೂಚಿಯ ಮೊನೆಗೆ ಹತ್ತುವರ್ಷ ಮಣಿನ್ನು ಕೂಡ ಯುದ್ಧಮಾಡಿಯೇ ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಿಗಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಸಂಧಿಯೂ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಯಾದ್ದು ಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭೀಮಸೇನನಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ.

ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಅಭಿಮನ್ಯನಾತ್ಮಜನ ಬಸುರೋಳಗೆ ಸಲಹಿದೆಯೋ ||

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |

ಅಭಯದಲ ಪಾಂಡವರ ಸಂತತಿಯ ಬೆಳೆಸಿದೆಯೋ ||

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||20||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಅಭಿಮನ್ಯವಿನ ಮುತ್ತಾದ ಪರೀಕ್ಷಿತರಾಜನು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮರ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಿ ಅವರ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಹ್ಯೇಮಕರಾಜನ ಪರ್ಯಂತ ಬೆಳೆಸಿ ರಸ್ತೆಸಿದನು.

ವಿವರಣ - ಅಭಿಮನ್ಯನಾತ್ಮಜನ ಬಸುರೋಳಗೆ ಸಲಹಿದೆಯೋ -

ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರಿಯದ್ದ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಪಟ್ಟಬಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿ ಪಾಂಡವರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಮೂರು ಪಟ್ಟಿ ದಕ್ಷಿಣಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ವೈಭವದ

37. ಇತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಾಪ ಶ್ರೀ ಬಾರಣ್ಯೇವ್ ರಥಿಕೃತ, ಪೌಂಡ್ರಕಮಾ|

ಶ್ರೀಮೋವ್ಯವಶ್ವದ್ರಘಾಂಗೇನ ವಜ್ರೇಷೇಂದ್ರೋ ಯಥಾಗಿರೇಃ || ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (10-66-21)

ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದಾಖಲೆಗೆ ಹೊರಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೆಯು ಓಡಿ ಬಂದು “ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಾಪಾಡು, ಕಾದ ಕ್ಷೋಣದ ಭಾಣಪೊಂದು ನನ್ನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಸುಷ್ಟಿ ಹಾಕಲಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಗರ್ಭವನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸದಿರಲಿ”. ಎಂದು³⁸

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಒಂದು ರೂಪದಿಂದ ತಾನೇ ಗರ್ಭವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಮಗು ಪರಿಶ್ಲೋಕನೆ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶ್ಲೋಕಾಜರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕ ಜಕ್ಕಾಯುದಧವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತದಿಂದ ಸುಷ್ಟಿ ಹೊಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೌರವ ಪಾಂಡವ ವಂಶಗಳಿರದರ ಬೀಜವಾಗಿದ್ದ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದನು.³⁹

ಅಭಯದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಂತತಿಯ ಬೆಳೆಸಿದೆಯೋ -

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾಚಾರ್ಯರ ಅಸ್ತದಿಂದ ಉತ್ತರೆಯು ಸತ್ಯ ಮಗುವನ್ನೇ ಹೆತ್ತಿಕು. ಸತ್ಯಿದ್ದ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಂಡು ಹುಂತಿ ಮೊದಲಾದ ಸೀಯರು ಜಗತ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕರು.. ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಾನೇ ಗರ್ಭವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದ, ಪ್ರಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತವಾಗಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾನೇ ಮರಳಿ ಬದುಕಿಸಿದ.⁴⁰

ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಗರುಡ ಗಂಧವರ ಕಿನ್ನರ ಗೀತ ಸಂಪ್ರಿತ - ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ಗರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೂಡ ತ್ರೀಂದಾಧಿಯಲ್ಲಿರುವೇ ।

ನಾರಾಯಣಾಯನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥21॥

ಆ ಭಗವಂತ ಗರುಡ, ಗಂಧವರ, ಕಿನ್ನರರು ಮಾಡಿದ ಸ್ಮೋತ್ತದಿಂದ ಸಂಪ್ರಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಯೋಗ್ಯಾದ, ಪ್ರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಪೆಂಕಣಾಚಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಾರಾಯಣರೂಪಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಗೆ - ಗರುಡ ಗಂಧವರ ಕಿನ್ನರ ಗೀತ ಸಂಪ್ರಿತ -

ಗರುಡೋ ಭಗವಾಂಸ್ಮೋತ್ತ ಸ್ಮೋಮಭ್ರಂದೋಮಯಃ ಪ್ರಭುಃ ॥⁴¹

38. ಅಭಿದ್ರವತಿ ಮಾಮೀತ ತರಸ್ತಪ್ರಾಯಸೋ ವಿಭೋ ।

ಕಾಮಂ ದಹತು ಮಾಂ ನಾಥ ಮಾಮೇ ಗಭೋರ ನಿಪಾತ್ತಾವರ್ ॥

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (1-8-10)

39. ದೈತ್ಯಸ್ವಿವಿಷ್ಟಪ್ಯಮಿದಂ ಮದಂಗಂ ಸಂತಾನ ಬೀಜಂ ಕುರುಪಾಂಡವಾನಾವ್ ।

ಬುಗೋವ ಕುಸ್ತಿಂ ಗತ ಆತ್ಮಜಹ್ಯೋ ಮಾತ್ರಾಯೇ ಯಾ ಶರಣಂ ಗತಾಯಾಃ ॥ (10-1-6)

40. ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾತ್ರಾ ಗಭೋರ ರಕ್ಷಿತಂ ಪ್ರಸವೇ ಹತವ್ ।

ಮನರುಜ್ಞವಯಾಮಾಸ ಕೇಶವ ಪಾಧರಂತರವೇ॥ ಶ್ರೀ ಮ. ಭಾ. ನಿ. (30-89)

41. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (6-8-29)

లుక్కియంతే బృహద్రూధంతరవే మోదలాద సామగానగణిగూ, సామగానదింద హాడువ యుజిగళిగూ - బేరే వేద మంత్రగళిగూ అభిమాని గరుడను హాడువ సామగానదింద సంప్రీతనాగువను - శ్రీనారాయణను.

వయం విభో తే నటనాట్యగాయకా: ||⁴²

లుక్కియంతే గంధవ్రదు గాయనమాడి శ్రీనారాయణనన్న త్రైతిపడిసువరు -

వయమీత కిన్నరగణాస్తవానుగా: ||⁴³

లుక్కియంతే నారాయణన సేవకరాద కిన్నరరూ భగవంతన సోత్రమాడి త్రైతి పడిసువరు.

గరువే లషమియ జొడ త్రేడావ్రియల్లిరువే -

త్రియలాద రమాదేవియర జొతెయల్లి శేషాజలదల్లిరుత్తారే అంతహ శ్రీ వెంకటీత దేవరన్న భజిసుత్తేనే.

భజే వెంకటీతం ఘణేశాద్వివాసం

సదా మందహాసం త్రీయా సద్గులాశమా ||⁴⁴

హిఁగే లష్టే దేవియర జొతెయల్లి విలాసదల్లిరువ నారాయణనిగే నమస్కారవు.

శంఖి చక్రగదాబ్జ శ్రీవత్స శోభితనే -

నారాయణాయ నమో నారాయణ

సంఖ్యే రహితాభరణ భూషణావ్యక్తినే

నారాయణాయ నమో నారాయణ ||22||

ఆ భగవంతను శంఖి, చక్ర, గదా, కమల, శ్రీవత్సగళింద శోభితనాగిద్దానే. అసంఖ్య ఆభరణగళింద భూషణినేసిద్దానే. హగూ అవ్యాకృతనేనిసిద్దానే.

వివరఙే - శంఖి చక్ర గదాబ్జ శ్రీవత్స శోభితనే -

నారదరు ఆ భగవంతనన్న సోత్ర మాడిరువుడన్న ఇల్లి సృంబచేకు. ||⁴⁵

శ్రీవత్సాంకం ఘనశ్యమం మరుపం వనమాలినమా |

శంఖి చక్ర గదాపంచ్చరభివత్సుచుంబుజిమో ||

భగవంతన వశస్థాంకం శ్రీవత్స జిహ్వేయిదే. శరీరవు నీరు తుంబిద మోడదంతే

42. శ్రీమదో భాగవత (7-8-50)

43. శ్రీమదో భాగవత (7-8-55)

44. శ్రీ ఆదిత్యమరాణ వెంకటీత మహాత్తే (3-39)

45. శ్రీమదో భాగవత (4-8-47)

ಶ್ಯಾಮಲವಾಗಿದೆ. ಅವನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಮನೀಯವಾದ ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭೂಜಗಳಲ್ಲಿ ತಂಬಿ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯನನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸಂಖ್ಯೆ ರಹಿತಾಭರಣ ಭೂಷಣಾವ್ಯಾಕೃತನೆ -

ಸ್ವರದ್ವಾಲಯ ಕೇಂದ್ರಾರ ನೂಪುರಾಂಗದ ಭೂಷಣಃಃ ।

ಶೋಭನೈಭೂರಾಷಿತಾಕಾರ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾರಾಶಯೇ ॥⁴⁶

ಮಂಗಲಕರವಾದ, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಲಯ, ಕೇಂದ್ರಾರ, ನೂಪುರ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತವಾದ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳ ರೂಪಿ ಎನಿಸಿದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಭಗವಂತನು ಅವ್ಯಾಕೃತ ಆಕಾಶವನ್ನು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಂಡವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅವ್ಯಾಕೃತನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.⁴⁷

ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮೀನ ಕೃಷ್ಣ ಹೋತ್ತಿ ಸ್ವರ್ಪರಿ ವಾಮನ ಭಾಗವ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।

ಮಾನವಪ ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧ ಕಲ್ಮಿ ಕಪಿಲಾತ್ಮೇಯ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥23॥

ಆ ಭಗವಂತನು ಮತ್ತು, ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಭಾಗವ (ಪರಶುರಾಮ) ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕಲ್ಮಿ, ಕಪಿಲ ಮತ್ತು ದತ್ತತ್ವೇಯ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ವಿವರಣೆ -

1. ಮತ್ತುವತಾರ - ಭಗವಂತನು ಮತ್ತುವತಾರ ಮಾಡಿ ಹಯಗ್ರೇವಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರವಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ವೇದಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಸತ್ಯವ್ಯಾತರಾಜರಿಗೆ ತತ್ವಾಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಪಕರಿಸಿದನು.

2. ಕೂರ್ಮವತಾರ - ಅಮೃತಮಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಮಂದರ ಪರವತವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಮೃತವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

3. ವರಾಹವತಾರ - ಜಯ ವಿಜಯರು ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳ ಶಾಪದಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಹಿರಣ್ಯಕರೆಂಬ ಹೇಸರನಿಂದ ಜನಿಸಿ ಬಂದರು. ಆದಿ ಹಿರಣ್ಯಕನೇ ಈಗ ದಿತಿದೇವಿಯ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯಕನೆಂಬ ಹೇಸರನಿಂದ ಮಟ್ಟಿ ಬಂದನು. ಇವನಲ್ಲಿ ವಿಜಯನ ಆವೇಶವಿತ್ತ. ಈ ಹಿರಣ್ಯಕನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದನು. ಮುಳುಗಿಸಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ವರಿಯ ವರಾಹ ರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆತ್ತುವಾಗ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲು ವರಾಹ ರೂಪಿಯ ಅವನ ಕಣಾಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬರಿಗೈಯಿಂದ. ಅಪ್ಪಳಿಸಲು ಅವನು ಹತನಾಗಿ ಹೋದನು.

46. ಪಂಚರಾತ್ಮೋಕ್ತ ಜಿತಂತೇ ಸ್ಲೋತ್ (1-3)

47. ಯದಧೀನಾ ಯಸ್ಯಸತ್ತಾ ತತ್ತವಿತ್ಯೇವ ಭಣತೇ ॥ ಭಾಗವತತಾತ್ಮಯ್

4. ನರಸಿಂಹಾವತಾರ – ಭಗವಂತನು ಭಗವದಕ್ತನಾದ ಪ್ರಘಾದನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನರಸಿಂಹರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವನ ತಂದೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಮುವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು.

5. ವಾಮನಾವತಾರ – ಭಗವಂತನು ಇಂದ್ರದೇವರ ಸ್ವಾರ್ಥಿಪತ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕೆಸಿಕೊಡಲು ವಾಮನಾವತಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ಬಲಿರಾಜನನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಇಂದ್ರದೇವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ದೊರಕೆಸಿಕೊಟ್ಟಿನು.

6. ಪರಶುರಾಮಾವತಾರ – ದುಷ್ಪತ್ಕತ್ವಿಯರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಪರಶುರಾಮಾವತಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ 21 ಸಾರೆ ಭೂಮಂಡಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡುತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಪರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು. ನಂತರ ತಾನು ಸ್ವತಃ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದನು.

7. ರಾಮಾವತಾರ – ರಾವಣಾದಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಭಗವಂತನು ಶ್ರೀರಾಮರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ರಾವಣಾದಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸಜ್ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಣಿಸಿ ಮಾನವರಿಗೆ ಶೀಕ್ಷಣ ನೀಡಿದನು.

8. ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ – ಭೂದೇವಿ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಭಗವಂತನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಭಗವದ್ವೈಷಿಗಳಾದ ಜರಾಸಂಥ, ಕಂಸ, ಶಿಶುಪಾಲ, ದಂತವಕ್ರತನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸಜ್ಜನರಾದ ಪಾಂಡವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದನು.

9. ಬುದ್ಧಾವತಾರ – ಭಗವಂತನು ದ್ಯುತ್ಯರ ಮೋಹನಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಬುದ್ಧಾವತಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಚೋಧಿಸಿದನು.

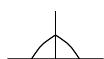
10. ಕಲ್ಯಾಣಾವತಾರ – ಭಗವಂತನು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಾಮ್ರಪಣೀ ಶಿರದ ಶಂಬಲಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ತಾನು ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ದುಷ್ಪ ಜನರ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೃತಯುಗವನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವನು.

11. ಕಪಿಲಾವತಾರ – ಭಗವಂತನು ಕಪಿಲ ರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ವೇದಾನುಸಾರಿಯಾದ ಸಾಂಖ್ಯವೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆಸುರಿ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ, ಭೃಗೂದಿ ಶುಷ್ಕಿಗಳಿಗೆ, ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು.

12. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ – ಭಗವಂತನು ಅತ್ಯಿ ಮತ್ತು ಅನಸೂಯಾ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಅಲಕ್ಷನಿಗೆ, ಪ್ರಘಾದರಾಜರಿಗೆ, ಮೌದಲಾದವರಿಗೆ ತರ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು.

ಇಂಥ ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸ್ವಾಮಿಶೀಧಾರಂಬಿ ಅಂತರ್ಗಂಗಾಭಿಷಿಕ್ತ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।

ಸ್ವಾಮಿ ಭೂವರಾಹ ವೈಕುಂಠನಾಥ ವಿಶ್ವೇಶ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||24||

ಆ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಸ್ವಾಮಿ ಮಷ್ಟರಿಂದೇ ತೀರ್ಥದ ನೀರಿನಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಆ ಭಗವಂತನು ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಭೂವರಾಹಸ್ವಾಮಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಕೆ - ಸ್ವಾಮಿ ತೀರ್ಥಾಂಬಿ ಅಂತರ್ಗಂಗಾಭಿಷಿಕ್ತ -

ಮಾಯಾವೀ ಪರಮಾನಂದದ ಶ್ವಕ್ಷಾವೈಕುಂಠಮತ್ತಮಾರ್ಮ |

ಸ್ವಾಮಿಮಷ್ಟರಿಂದೇ ತೀರೇ ರಮಯಾಸವ ಮೋದತೇ||

ಆ ಭಗವಂತನು ಉತ್ತಮವಾದ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ ಮಷ್ಟರಿಂದೇ ತೀರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯರ ಜೊತೆ ಕ್ರೀಡೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾನೆ.⁴⁸

ಹಾಗೂ ಈ ಸ್ವಾಮಿಮಷ್ಟರಿಂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತೀರ್ಥಸ್ವಾಮಿ ಸರ್ಜಸ್ಸಾತ್ಜನಾಭೀಷ್ಪತ್ರದಾಯಿನೇ | ಶ್ರೀ ವರಾಹಪುರಾಣದ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಂಗಬಹುದು.

ಸ್ವಾಮಿಭೂವರಾಹ ವೈಕುಂಠನಾಥ ವಿಶ್ವೇಶ -

ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಭೂವರಾಹನೆಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಶ್ರೀ ವರಾಹದೇವರು ಭೂದೇವಿ ಸಹಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಭೂವರಾಹನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ವೇತಂ ಸುದರ್ಶನದರಾಂಕಿತ ಬಾಹುಯುಗ್ಮಂ
ದಂಪ್ತಾಕರಾಲಪದನಂ ಧರಯಾ ಸಮೇತಮಾರ್ಮ |

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ಸುರಗಣೈಃ ಪರಿವೈವ್ಯಮಾಣಂ
ಧ್ಯಾಯೀದ್ರ ವರಾಹ ವರ್ಮಷಂ ನಿಗಮ್ಯೇಕವೇದ್ಯಮಾರ್ಮ ||⁴⁹

ಆ ಭಗವಂತ ವೈಕುಂಠನಾಥ ಅಂದರೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಪೂಜ್ಯಚರೋರು ತಮ್ಮ “ವೈಕುಂಠವರ್ಣನೆ” ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.⁵⁰

ಪರಮಾಗತಿ ಎಂದು ವೈಕುಂಠದರಕಣ

ಸಿರಿವರನ ಶುಕರೋಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ

ಅರಿಕಯ್ಯ ಬುಧರು ಅದರಿಂದೇ ಪದವನ್ನು

ಪರಮ ಮುಕುತಿಯಿನಬೇಕು || 1-45

48. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣ ವೆಂಕಟೇಶಸ್ತೋತ್ರ 14ನೇ ಶ್ಲೋಕ

49. ಶ್ರೀಭೂವರಾಹ ಅಪ್ರೋತರ ಸ್ತುತಃ | ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣ ವೆಂಕಟೇಶಮಹಾತ್ಮ 2001 ರ ಆವೃತ್ತಿ ನೋಡಿರಿ.

50. ಶ್ರೀವೈಕುಂಠ ವರ್ಣನೆ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ - ಸಂಪಾದಕರು ಶ್ರೀವಿವಾಸ ಸು. ಮತ್ತದ (2007 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತ)

ఆ వ్యేషుంతక్కే స్వామి లభ్యిపుతియాద నారాయణినే హోరతు బేరోబ్బరిల్.

ఆ భగవంత “విశ్వేత” ఈ సమస్త జగత్తిగే స్వామియాగిద్దానే -

శ్రీభగవద్గీతయల్లి భగవంతన్ను అజునను సోత్ర మాడిద్దానే.⁵¹

ప్రశ్నామి విశ్వేశ్వర విశ్వరూప - ||

ఇల్లి విశ్వేత, విశ్వక్షేత్ర ఈ ఎంబుదన్నో విశ్వేశ్వర ఎంబుదాగి సంబోధిసలాగిదే.

భగవంతనిగే విశ్వాత్మా ఎందూ హసరిదే⁵²

విశ్వస్త జగతః ఆత్మస్వామివిశ్వాత్మా॥

ఇదరింద భగవంత సమస్త జగత్తిగే స్వామియేంబుదు ఖచితవాగుత్తదే.

పట్టోణితీధ్రాయుత చరణ శ్రీభూరమణి

నారాయణాయ నమో నారాయణి

షణ్ముషలనిలయ చిస్తుయ చిద్మకాణివనే

నారాయణాయ నమో నారాయణి ||25||

ఆ భగవంతను ఆరు కోణి తీధ్రగళింద కూడిద పాదవ్యువను, శ్రీదేవి, భూదేవియరిగే – పతియాగిద్దానే. ఇంథ నారాయణినే నినగే నమస్కారవు. ఆరు కమలగళింద కూడిద స్వానదల్లి ఇరువప, జ్ఞానమయను, జ్ఞానాదిగుణగళింద సముద్రదంత ఇరువవను ఇంథ నారాయణినే నినగే నమస్కారవు.

ఏవరకణి – పట్టోణితీధ్రాయుత చరణ శ్రీభూరమణి –

ఆ భగవంత ఆరు కోణి తీధ్రగళింద కూడిద పాదవ్యువను –

శ్రీ కృష్ణ అష్టోత్తర శతనామసోత్రదల్లి –⁵³

మాన్యశ్లోక్షీధ్రాపాదో వేదవేదో దయానిధిః॥

తిలిసిదంత భగవంతనిగే “తీధ్రపాద” ఎందు కరేదిద్దారే. ఇదు గమనాహా. తీధ్రగళు ఆరుకోణి ఎందు ఇల్లి లుల్లేఖిసలాగిదే. ఈ ఎల్ల తీధ్రగళు భగవంతన పాదదల్లి ఇవే ఎందు భావిసబముదు. హాగూ “గంగాది సవాతీధాని త్పత్తాదాబ్జే వసంతిహి” – ఈ మాతన్ను ఇల్లి సృరిసబముదు⁵⁴

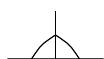
భగవంత – శ్రీ భూరమణిగిద్దానే.

51. శ్రీ భగవద్గీతా – (11-16)

52. ఘలిమారు మర లుడుపి ప్రసుటి శ్రీవిష్ణు సహస్రామ సంపుట - 2 పుట 123 నోఇరి.

53. శ్రీ బ్రహ్మాండ మురాళ శేఖర్ కు 20 అష్టోత్తర శతనామ సోత్ర మంజరి – సంపాదక శ్రీనివాస సు. మరద ప్రసుటి – 2011.

54. శ్రీ ఆదిక్ష్య మరాళ పంకటీత మహాత్మ – (2-38)

ದೇವಶಮುಖಾಘ್ಯಣನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.⁵⁵

ಶ್ರೀಭೂಷಾಂ ವಿಹರನ್ ವಿಷ್ಣೋ

ಮುಕ್ತಿಂ ಭಕ್ತಾಯ ದೇಹಿ ಮೇ ||

ಶ್ರೀ ಭೂದೇವಿಯರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾಸುದೇವರಳಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ
ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡು.

ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶನು ಶ್ರೀಭೂರಮಣಣಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಷಟ್ಪುಮಲನಿಲಯ ಚಿನ್ನಯ ಚಿದ್ಯಾಜಾಣಾವನೆ -

ಆ ಭಗವಂತನು ಷಟ್ಪುಮಲನಿಲಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ -

ಹೊಕ್ಕೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರುದಳ ರತ್ನವಣಣ ಕಮಲದ ಷಟ್ಪಾಕ್ಷರೋ ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ
“ಸಂಕರ್ಣಣ” ರೂಪೀ ಭಗವಂತ ಆವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ⁵⁶

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸರು “ದಯವಿರಲಿ, ದಯವಿರಲಿ ದಾಮೋದರ” ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ
ಭಗವಂತನನ್ನು “ಚಿನ್ನಯ” ಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ -

ಎನಗೆ ಆವುದು ಒಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋದರು

ಕ್ಷೇಣಬಿಡದೆ ನಿನ್ನ ನೋಡುವ ಜಾಣ ಕೊಡುಸಾಮಿ |

ಚಿನ್ನಯ ಮೂರುತಿ ಗೋಪಾಲವಿಶ್ಲೇಷ

ಫಾನ್ನಕರುಂ ಮದ್ದಪುನಿ ಮಂದಿರವಾಸಾ||.

ಶ್ರೀ ಮಾಯಾವಾದ ಬಿಂಡನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.⁵⁷

ಜಯತ್ಯೈತವಚಾಣ ಸುಖ ಶಕ್ತಿ ಪರ್ಯೋನಿಧಿಃ || ಮಂಗಲಾಚರಣ ಶೈಲೀಕ.

ಆ ನರಸಿಂಹರಾಖಿ ಭಗವಂತನು ಯಥಾರ್ಥಚಾಣ, ಸತ್ಯಸುಖ, ಸತ್ಯಶಕ್ತಿ ಇವುಗಳಿಂದ
ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಣ ವಿಜಾಣ ನಿಧಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಕೇಣಂತ ಶಕ್ತಯೇ (10–16–40) ಎಂಬುದಾಗಿ
ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಭಕ್ತಾಭಿಮಾನಿ ಭವದೂರ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಭವೆ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

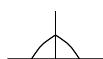
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಕ್ಷಪಾಂಬುಧಿ ಪರಾವರ್ತ ಕೃಷ್ಣ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 26||

55. ಶ್ರೀ ಆದಿತ್ಯ ಮರಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮ (5-54)

56. ಬಿಂಬಾನುಸಂಧಾನ (ಮುಟ 53) ಸಂಪಾದಕರು ಎಂಬ್. ಎಸ್. ಆನಂದರಾವ ಬೆಂಗಳೂರು - 78

57. ದಶ ಪ್ರಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು - ಪೊಣಿಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿತ - ಮಂಗಲಾಚರಣ ಶೈಲೀಕ....

ఆ భగవంతను భక్తర మేలే అభిమాన మాదువవను, సంసార రహితను. భక్తర స్వామియు ఇంథ నారాయణినిగె నమస్కారపు. ఆ భగవంత భక్తవత్సలను, కృపాసాగరను. లక్ష్మీ బ్రహ్మదిగణింత ఉత్సవమను, ఇంథ శ్రీకృష్ణరూపిఁ నారాయణినిగె నమస్కారపు.

వివరణ - భక్తాభిమాని, భవదూర, భక్తర ప్రభువే -

భగవంత భక్తాభిమానియాగిద్దానే. భక్తరన్న యావ కాలదల్లియూ క్షేబిడువుదిల్ల.

పైశుంఠం వా పరిత్యక్షే న భక్తాంశ్చక్తుముత్సహే ॥⁵⁸

భగవంత భవదూరనాగిద్దానే. సంసారదింద దూరనాగిద్దానే.

శ్రీమిష్టసవస్కూలమసోత్రేతదల్లి భగవంతన్న

“జన్మమృత్యుజరాతిగః”

ఎంబుదాగి సోత్ర మాడిద్దారే.

సంసారవెందరే జనన, మరణ, ముష్ట ఇవుగణింద కూడిదే.

ఇవేల్లివుగళన్న దాటి ఇరువవను ఆ భగవంత. అదక్కగియే అవను భవదూర ఆగిద్దానే.

భగవంత భక్తర ప్రభు అందరే భక్తిగే స్వామి ఎనిసిద్దానే.

“భక్తేచవశ్యః ప్రభుః” ఎంబుదాగి శ్రీవాదిరాజ పూజ్య చరణరు శ్రీ రు.వి.దల్లి (4-1) హేఇద మాతన్న ఇల్లి స్వరించబేచు. ఆ భగవంతను భక్తర భక్తిగే వతనాగువ స్వామియాగిద్దానే.

భక్తవత్సల, కృపాంబుధి, పరాత్మరక్షణ

భగవంత భక్తవత్సలనేనిసిద్దానే -

పాలకోఁ ఓ బమానాంచ భక్తానాం భక్తవత్సలః ॥⁵⁹

భక్తవత్సలనాద శ్రీనివాసను అసంఖ్య భక్తరన్న రక్షిసుత్తానే.

భగవంత కృపాంబుధియాగిద్దానే - అందరే కరుణాసముద్రనాగిద్దానే.

భవాన్మహే నిమగ్నం మాం అన్య కరుణోదధే ॥ జితంతే సోత్ర.⁶⁰

సంసార సముద్రదల్లి ముఖిరువ నన్నన్న కరుణా సముద్రనాద భగవంతనే రక్షిసు.

58. ఆదిత్యమరాణ వెంకటేశ మహాత్మ (2-87)

59. ఆదిత్య పురాణ వెంకటేశ మహాత్మ (1-31)

60. పంచరాత్రాగమ - జితంతేసోత్ర (1-11)

ಭಗವಂತ ಪರಾತ್ಮರನಾಗಿದ್ದಾನೆ -

ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಮಂಡರೀಕಾಕ್ಷಮೀಶಂ ಭಕ್ತಾನುಕಂಪಿಸಿಮ್ರೋ |
ಲೋಕೋತ್ತರಂ ಲೋಕನಾಥಂ ಪರಾತ್ಮರತರಂ ವಿಭುಮ್ರೋ ||

ಕಮಲದಂತಹ ಕೆಳ್ಳಳ್ಳವನು, ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪಪ್ಪಳ್ಳವನು, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂಸಾರ ತಾರಕನು, ಜಗದೋಡೆಯನು, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗಿಂತಲೂ ಸರ್ವಶೈಷ್ವನು, ನಾನಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವನು, ಸರ್ವತ್ತನಿಯಾಮಕನು ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯನ್ನು ಶರಣ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ⁶¹

ವಸುಧೇ ವೈಕುಂಠ ಮಂದಿರವಾಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ವಸುಪ್ರಿತ ವಸುಕರ್ತ್ವ ವಸುದಾತ ವಸುಪೂರ್ಣ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 27 ||

ಆ ಭಗವಂತ ಭೂಷ್ಯೇಕುಂಠವೆನಿಸಿದ ವೆಂಕಟಾಚಲದಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀನಿವಾಸ”ನೆಂಬ ಹಸರಿನಿಂದ ವಾಸಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುವವನು, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸುವವನು, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುವವನು, ಜ್ಞಾನಪೂರ್ಣನು ಆದ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಗೆ - ವಸುಧೇವೈಕುಂಠ ಮಂದಿರವಾಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸ -

ಮಾಯಾವೀ ಪರಮಾನಂದದಂ ತ್ಯಕ್ತಾ ವೈಕುಂಠಮುತ್ತಮುಮ್ರೋ |
ಸ್ವಾಮಿಮಷ್ಟರಿಂಣಿ ತೀರೀ ರಮಯಾಸಹ ಮೋದತೀ || -ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾಣ

ಭಗವಂತನು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನು. ಅವನು ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಮಿ ಮಷ್ಟರಿಂಣಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಹಿತನಾಗಿ ಶ್ರೀಜೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಭೂಷ್ಯೇಕುಂಠವೆನಿಸಿದೆ.

ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ -

ವೈಕುಂಠವಾಸಂ ವೈಕುಂಠತ್ವಾಗಂ ವೈಕುಂಠ ಸೋದರಮ್ರೋ |
ವೈಕುಂಠದಂ ವಿಕುಂಠಾಜಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸಂ ಭಚೀಂವಿಶಮ್ರೋ || (3-17)

ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನು, ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವನು, ವೈಕುಂಠ ಎಂಬ ಅನುಜನುಳ್ಳವನು, ಭಕ್ತರಿಗೆ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಕೊಡುವವನು, ವಿಕುಂಠ ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದವನು. ಇಂತಹ ಶ್ರೀನಿವಾಸನನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಸೇವಿಸುವನು.

ವಸುಪ್ರಿತ ವಸುಕರ್ತ್ವ ವಸುದಾತ ವಸುಪೂರ್ಣ -

1. ವಸು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನ, ಸಂಪತ್ತ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪ್ರೀತನಾಗುವವನು ಆ ಭಗವಂತ ಆದ್ದರಿಂದ ವಸುಪ್ರಿತ - ಶ್ರೀಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಿನೋತ್ತರಧರ್ಮಹಂ ಸ ಚ ಮಮಷ್ಟಿಯಃ ||⁶¹

61. ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ - (3-56)

నానెందరే జ్ఞానిగే బలుటియను, ననగూ అవను బలు ట్రియ.

జ్ఞానీ త్వాత్తైవ మే మతమ్ ||⁶²

తత్త్వజ్ఞానియు మాత్ర ననగే అత్యంతప్రియ.

2. ఆ వ్యాసరూపిఎ భగవంత జ్ఞానవన్ను బ్రహ్మసూత్ర, మహాభారత, మరాణాదిగళ మూలక మట్టిసువవను.

సూత్రేషు యేషు సపేక్షపి నిఃసాయాస్మముదీరితాః |

శబ్దజాతస్య సవస్య యత్త్వమాణశ్చ నిఃసాయః |

ఏవం ఏధాని సూతాంతీ కృత్త్వా వ్యాసో మహాతయాః |

బ్రహ్మదుద్రువేషేషు మనష్టుచీత్య పచ్ఛిషు |

జ్ఞానం సంశాష్ట భగవాన్ క్రీడతే మరుషోత్తమః ||⁶³

ఏవ్యాస వేదాన్ చక్రే చ భారతం వేద సంహితమ్ ||

3. ఆ భగవంత జ్ఞానప్రదనాగిద్వానే – అజ్ఞానాం జ్ఞానచో విష్ణుః ||. హాగూ

జ్ఞానప్రదః శ భగవాన్ కమలావిరించి

తపాది మావజగతో నిఖిలాద్భుతః్పుః ||⁶⁴

4. ఆ భగవంత జ్ఞానమోణనాగిద్వానే.

అనంతవేద సంవేష్య లక్ష్మీనాథాండకారణ.

జ్ఞానానంద్యైశ్వర్య మోణ నమస్తే కరుణాకర ||⁶⁵

ఆదినాథప్రమేయాది మరుషోత్తమనే

నారాయణాయ నమో నారాయణ |

ఆది మధ్యాంత రహితాద్యమారుతి విష్ణు

నారాయణాయ నమో నారాయణ ||28||

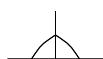
ఆ భగవంత అనాదికాలదింద స్వామియు, అప్రమేయను అందరే సాకల్యేన తీర్మానిలు అతశ్చను, ఆదియు, శ్కరాశ్చర మరుషరిగింత ఉత్తమను. ఇంథ నారాయణిగే నమస్కారపు. ఆ భగవంత ఆది, మధ్య, అంత రహితను, ఆద్య మారుతి విష్ణుపు. ఇంథ నారాయణిగే నమస్కారపు.

62. శ్రీభగవద్గీతా (7-18)

63. శ్రీ బ్రహ్మసూత్ర భాష్య (1-1-1)

64. శ్రీమహాభారత తాత్త్వయనిఃసాయ (2-59)

65. శ్రీ ఆదిత్య మరాణ వెంకటేశ మహాత్మ (3-1)

ವಿವರಗೆ - ಆದಿನಾಧಪ್ರಮೇಯಾದಿ ಮರುಷೋತ್ತಮನೆ

ಆ ಭಗವಂತ ಆದಿನಾಧ ಅಂದರೆ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯು.

ಆದೀಯತೇ ಅನೇಕ ಸರ್ವಂ ಆತ್ಮೀಯತಯಾ ಇತಿ ಆದಿ: ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿ ಇತ್ಯಧ್ರಂ⁶⁶

ಆ ಭಗವಂತ ಅಪ್ರಮೇಯನು - ಸಾಕಲೈನ ತಿಳಿಯಲು ಅಶ್ವನು.

ಅಪ್ರಮೇಯೋ ಹೃಷಿಕೇಶಃ ಪದ್ಮಾಭೋಽಮರಪ್ರಭಃ: |

ಪ್ರಕಷೇಣ ಮೇಯೋ ನ ಭವತೀತಿ ಅಪ್ರಮೇಯಃ: |⁶⁷

ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು “ಅಪ್ರಮೇಯ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.⁶⁸

1. ಪಶ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ದುಸಿರೀಕ್ಷ್ಯಂ ಸಮಂತಾತ್ ದೀಪ್ತಾನಲಾಕ್ಷ ದೃತಿಪ್ರಮೇಯಮ್ ||

2. ಏಕೋಽಧವಾ ಷ್ವಚ್ಯತ ತತ್ಪಮಕ್ಷಂ ತತ್ತ್ವಂ ಕ್ಷಾಮಯೇ ತ್ವಾಮಹಮಪ್ರಮೇಯಮ್ ||

3. ಅಸೀದುದಾರಗಣಾರಿಧಿಪ್ರಮೇಯೋ ನಾರಾಯಣಃ ಪರತಮಃ ಪರಮಾತ್ಮ ಪಕಃ: |⁶⁹
(ಸಾಕಲೈನ ಪ್ರಮಾತುಂ ಕೇನಾಟಿ ನ ಶಕ್ತತ ಇತ್ಯಧ್ರಂ:)

ಭಗವಂತನು ಮರುಷೋತ್ತಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ -

ಯಃಾತ್ ಕ್ಷರಮತೀತೋಽಹಮಕ್ಷರಾದಜಿ ಜೋತ್ತಮಃ: |

ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ ಪ್ರಭಿತಃ ಮರುಷೋತ್ತಮಃ: ||

ಭಗವಂತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಕ್ಷರರನ್ನು ಮೀರಿದವನು. ಅಕ್ಷರಳೆನಿಸಿದ
ಲಸ್ಸೀದೇವಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮರುಷೋತ್ತಮ
ನಂದು ಪ್ರಾಂಧನಾದವನು ನಾನೇ⁷⁰

ಯೋ ಮಾಮೇವಮಸಮೂಢೋ ಜಾನಾತಿ ಮರುಷೋತ್ತಮಮ್ ||

ಸರ್ವವಾವಿದ್ ಭಜತಿ ಮಾಂ ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ ||

ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ ಮರುಷರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮನೆಂದು, ಪ್ರುತಿ, ಸ್ವತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರಸಿದ್ಧನೆಂದು ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ ರಹಿತನಾಗಿ ಮರುಷೋತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುವನೋ ಅವನು
ಸರ್ವಶಾಸ್ತರಗಳ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿದವನೆನಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ⁷¹

66. ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸರಸ್ವತನಾಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ - ಸಂ. 3, ಪುಟ 334, (ಶ್ರೀಪಲಿಮಾರು ಮರ ಉಡುಪಿ ಪ್ರಕಟಿತ)

67. ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸರಸ್ವತನಾಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ - ಸಂ. 1, ಪುಟ 155 (ಶ್ರೀಪಲಿಮಾರು ಮರ ಉಡುಪಿ ಪ್ರಕಟಿತ)

68. ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ವಿತಾ 11-17, 11-42

69. ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಯಯ - (1-2) ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಬೆಂಗಳೂರು
ಪ್ರಕಟಿತ.

70. ಶ್ರೀಭಗವದ್ವಿತಾ - (15-18)

71. ಶ್ರೀಭಗವದ್ವಿತಾ - (15-19)

భగవంత ఆదిమధ్యాంత రహితనాగిద్దానే.

అనాది మధ్యాంతమనంతవీయం అనంతబాహుం శతిశౌయునేతుచూ ॥⁷²

అజున హేఖుత్తానే - భగవంత! నీను ఆది, మధ్య, అంతగళిల్లదవను, అనంత బాహుగళుళ్ళవను, సూర్య, జంద్రరన్న కెళ్ళగళల్లి ఉళ్ళవను.

ఆద్యమూరూతి - విష్ణువు తనగే తానే భోగ్యనాద్వరింద మత్తు ఇతరరిగే ఖపజీవైవాద్వరింద “ఆద్య” మూరూతి ఎనిసిద్ధానే. ఎ.ఉ. భాష్య (1-3-5)

ఆ భగవంతను ఎల్లవన్నూ ప్రవేశిసిరువనాద్వరింద అవనిగే “విష్ణు” ఎందు హసరు⁷³ సవం విశతీతి విష్ణుః ॥ ఏత ప్రవేశనే ధాతువినింద సిద్ధవాగిదే.

బదుకిప్యాదరే నిన్న హోగళికేలి బదుకిస్యే
నారాయణాయ నమో నారాయణ
ఖథర సంగతి కొట్టు మన్మసేన్నసు తండే
నారాయణాయ నమో నారాయణ ॥29॥

భగవంతనే! నన్నన్న బదుకిసువుదాదరే నిన్నన్న కొండాదుత్త, కీతెనే మాదుత్త బదుకువంత మాదు. నారాయణానే నినగే నమస్కారవు. ననగే జ్ఞానిగళ సంగవన్న కొట్టు ఉద్ధరిసు తందేయే. ఇంధ నారాయణానే నినగే నమస్కారవు.

ఏవరకే - బదుకిప్యాదరే నిన్న హోగళికేలి బదుకిస్యే.

నారాయణానే! నన్నన్న బదుకిసువుదాదరే నిన్నన్న కొండాదుత్త, కీతెనే మాదుత్త బదుకువంత మాదు ఎందు హేఖుత్తిద్దార్ శ్రీదాసరు. ఇదక్కే కారణ హిగిదే -

భగవంతనన్న కొండాదుత్త, కీతెనే మాదుత్త బదుకిద బదుకే సాధక. ఇదన్న శ్రీ మధ్యాంతాయిరు హిగే తిలిసికొట్టడ్డారే -

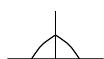
యదభ్యచ్ఛే హరిం భత్యై కృతే వషాశవశుకమ్ |
ఘలం ప్రమోత్యైకలం కలొ సంకేత్యై కేశవమ్ ॥⁷⁴

కృతయుగదల్లి శ్రీహరియన్న భక్తియింద సావిర కాల పూజసిదాగ లభిసువ ఘల కలియుగదల్లి శ్రీహరియన్న కీతెనే మాదువుదరింద లభిసుత్తదే.

72. శ్రీభగవద్గీతా - (11-19)

73. శ్రీవిష్ణుసహస్రనామ - 258 నే నామ - సం. 2, మట 272 (శ్రీ పలిమారు మత ఉడుపి ప్రకటిత).

74. శ్రీకృత్యుమ్త మహాణవ - 61 నే శ్లోక (డా. ప్రభంజనాచాయ ఆవరింద ప్రకటిత)

ಆರ್ತಾವಿಷಣ್ಣಾಃ ತಿಧಿಲಾಷ್ಟ ಭೀತಾ
ಫೋರೇಪು ಚ ವ್ಯಾಧಿಪು ವರ್ತಮಾನಾಃ ।
ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದಮಾತ್ರಂ
ವಿಮುಕ್ತ ದುಃಖಾಃ ಸುಶಿನೋ ಭವಂತಿ ॥ ⁷⁵

ಆರ್ತರು (ದುಃಖಿತರು) ವಿಷಣ್ಣಿರು (ನಿರಾಶೆಯೊಂದಿದ), ವೃದ್ಧರು, ಭಯಗೊಂಡವರು, ಫೋರವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ನರಳುವವರು, ನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸುಶಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಬುಧಾಘ್ಯ ಬುಧಾಘ್ಯ ವದಸ್ಪೇನಂ ಹರಿರಿಕ್ಷಿಕ್ಷರದ್ವಯಮ್ ।
ಸೃಜಣಾತ್ ಕೀರ್ತನಾದ್ಯಸ್ಯ ನ ಪುನಚಾರಯತೇಕ್ಷಚಿತ್ ॥ ⁷⁶

ಹರಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಉಚ್ಚರಿಸು. ಅವನ ಸೃಜಣೆ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲಾರನು. ಇದೇ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ.

ಬುಧರ ಸಂಗತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ಮಿಸೆನ್ನನು ತಂದೆ -

ಆ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದೆ ಎನಿಸಿದ್ದಾನೆ -

ಅಜ್ಞನ ಹೇಣುತ್ತಾನೆ - ಖಿತಾಸಿಲೋಕಸ್ಯ ಚರಾಚರಸ್ಯ ⁷⁷

ಭಗವಂತ ! ನೀನು ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಂದೆ ಎನಿಸಿರುವಿ.

ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸು - ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ದೇಹಿ ಸದಾ ಸಜ್ಜನಾನಾಂ ಚ ಸಂಗಂ ।

ದಗ್ಧಂ ಕುರು ದುರ್ಜನಾನಾಂ ಚ ಸಂಗಂ ॥ ⁷⁸

ಭಗವಂತನೇ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ಕೊಡು. ದುರ್ಜನರ ಸಂಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡು

ಸಂಪಾದೇಕಸ್ಯಾಂ ಕ್ಷಿಕಾಧೋರ್ಕವಿ ಸತ್ಯಂಗಃ ಶೇವಧಿನ್ಯಕಣಾಂ ।

ಯಸ್ಯಾಂದಾಪ್ಯತೇ ಸವರಂ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಚತುಷ್ಪಯಮ್ ॥ ⁷⁹

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅರೇಕ್ಕಣಾವಾದರೂ ಸಜ್ಜನ ಸಂಗ ದೊರಕಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಿಧಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ - ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.

75. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೃತ ಮಹಾಣವ - 65 ನೇ ಶೈಲ್ಕ್ರ (ಡಾ. ಪಬ್ರಂಜನಾಚಾರ್ಯ ಅವರಿಂದ ಪರಿಷಿತ)

76. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೃತ ಮಹಾಣವ - 69 ನೇ ಶೈಲ್ಕ್ರ (ಡಾ. ಪಬ್ರಂಜನಾಚಾರ್ಯ ಅವರಿಂದ ಪರಿಷಿತ)

77. ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತಾ - (11-43)

78. ಗರುಡಪುರಾಣ ವಚನ

79. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (11-2-30), ಶ್ರೀಪದ್ ಮಹಾಪುರಾಣ

ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ನೇನೆವು
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ಕವಲಾಗದಂತಿರಿ ತವ ಪಾದಾಭ್ರವ ತೋರೋ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ||30||

ಹೇ ಭಗವಂತ ! ಕಿವಿಯ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಕೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು, ಮುಖಿವು (ನಾಲಿಗೆಯು) ನಿನ್ನ ನಾಮ ನುಡಿಯತ್ತಿರಬೇಕು. ನಿನ್ನ ನಾಮದ ನೆನಪು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಪಾದಕುಮಲವನ್ನು ತೋರಿಸು. ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಏವರಕೆ - ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ನೇನೆವು -

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರಾದ ನಲಕೂಳರ, ಮಣಿಗ್ರಿವರು - ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಂಗಿಸಬಹುದು.

ವಾಽಣ ಗುಣಾನುಕಥನೇ ಶ್ರವಣೈ ಕಥಾಯಾಂ
ಹಸ್ತಾ ಚ ಕರ್ಮಸು ಮನಸ್ತವ ಪಾದಯೋನೋಃ
ಸೃಜ್ಯಾಂ ಶಿರಸ್ತವ ಸುರ ಪ್ರವರಪ್ರಥಾಮೇ
ದೃಷ್ಟಃ ಸತಾಂ ದರ್ಶನೇಽಕ್ಸ್ತ ಭವತ್ತಸೂನಾಂ ||⁸⁰

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ! ನಿನ್ನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖಿವು ಇರಲಿ. ಕಿವಿಗಳು ನಿನ್ನ ನಾಮ, ಕಥಾಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ. ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಮಾರ್ಗನಾದಿ ಶ್ರಿಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಗಳಿರದು ಇರಲಿ, ಮನಸ್ಸ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳ ಶೃಂಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿ. ನಮ್ಮ ತೆಲೆಯು ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೋಡಗಲಿ. ಕಣ್ಣಗಳು ನಿದುಷ್ಟವಾದ ನಿನ್ನ ಮೂರಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರಲಿ. ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾರೂಪರಾದ ಸಜ್ಜನರನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ಇರಲಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಇರಬೇಕು ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮದ್ದರು ಹಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೃದಿ ರೂಪಂ ಮುಖೇ ನಾಮ ಸ್ಯೇದ್ಯಮುದರೇ ಹರೇಃ |
ಪಾದೋದಕಂ ಚ ನಿಮಾಂಲ್ಯಂ ಮಸ್ತಕೇ ಯಸ್ಯ ಸೋಽಚ್ಯುತಃ ||⁸¹

ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ರೂಪ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅವನ ನಾಮ, ಉದರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸ್ಯೇದ್ಯ ಶಿರಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಪಾದೋದಕ ಹಾಗೂ ನಿಮಾಂಲ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವನು ಧರಿಸುವನೋ ಅವನು ಚ್ಯಾತಿರಹಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಸಕಲಪಾಪಗಳ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

80. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (10-10-38)

81. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೃತ ಮಹಾಣವ - 43 ನೇ ಶೈಲ್ಕ

ಯನ್ನಾಮುಕೀರ್ತನಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಿಲಾಪನಮನುತ್ತಮಮಾ|
ಮೃತ್ಯೇಯಾಶೇಪಾಪಾನಾಂ ಧಾತೊನಾಮಿವ ಪಾವಕಃ ||⁸²

ಮೃತ್ಯೇಯನೇ! ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಕೀರ್ತನೆ, ನಾಮೋಜ್ಞಾರಣೆಯು
ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಗೂ, ತೋರೆಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ದಾವಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಹರಿನಾಮ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆ
ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹೇ ಜಿಹ್ವೆ ಮಮ ನಿಸ್ಯೇಹೇ ಹರಿಂ ಕಿಂ ನು ನ ಭಾಷಣೇ|
ಹರಿಂ ಪದಸ್ಪತಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಸಂಸಾರೋದಧಿನೋಹರಿಃ ||⁸³

ಸ್ಯೋಹರಹಿತಳಾದ ಹೇ ನಾಲಿಗಂಿ ! ನಿನೇಕೆ ಹರಿನಾಮ ಅನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ ನೀನು ಹರಿ
ಎಂದು ನುಡಿ ಅವನು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೈಕೆಯಂತೆ ಇದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನಾಮ ನುಡಿಯುವದು ಪರಮಾನಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಕೃಷ್ಣನಾಮಾರ್ಪುತಂ ನಾಮ ಪರಮಾನಂದಕಾರಣಮಾ ||⁸⁴

ಭಗವಂತನ ನಾಮಸ್ತರಣ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗದೇ (ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗದೇ)
ಇರುವಂತಾದರೆ ಆ - ಭಗವಂತನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪ
ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಶ್ರೀ ದಾಸರುಜಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯನ್ನಾಮಧೇಯ ಶ್ರವಣಾನುಕೀರ್ತನಾದ್ |
ಯತ್ ಪ್ರಯಾಂಕಾದ್ ಯತ್ ಸ್ವರಣಾದಪಿಕ್ಷಿತ್ |
ಶಾಂಕೋಽಪಿ ಸದ್ಯಃ ಸವನಾಯ ಕಲ್ಪತೇ || (3-34-6)

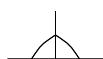
ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ - ಯಾವನ ನಾಮವನ್ನು
ಕೇಳುವುದರಿಂದ, ನುಡಿಯುವುದರಿಂದ, ಯಾವನಿಗೆ ನಮ್ಮನಾಗುವುದರಿಂದ, ಯಾವನ
ಸ್ವರಣೆಯಿಂದ ನಾಯಿ ತಿನ್ನುವ ಚಂಡಾಲನೂ ಸಹ ತತ್ತ್ವಾದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಲು
ಸಮರ್ಪನಾಗುವನು. ಪವಿತ್ರಾಗಿ ಮೂಜ್ಞನಾಗುವನು. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಭವಭವದಿ ತೊಳತೊಳಲಿ ಬಳಬಳಲಿ ಬಲುದಣಿದೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ಭವ ವಿರಿಂಬಾದಿ ಕರಿಗಭಯದನೆ ನೀ ಸಲಹ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 31 ||

82. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪುತ ಮಹಾಣವ - 57 ನೇ ಶೈಲೇಕ

83. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪುತ ಮಹಾಣವ - 70 ನೇ ಶೈಲೇಕ

84. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅರ್ಪೋತ್ತರ ಶತನಾಮಸ್ತೋತ್ರ 23ನೇ ಶೈಲೇಕ

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತ ತೊಳಳಲಿ, ಬಳಲಿ, ಬಹಳವಾಗಿ ದಣೆದಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು, ಗಜೀಂದ್ರನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಭಗವಂತನೇ, ನಾರಾಯಣರೂಪಿಯೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ವಿವರಣೆ : ಭವಭವದಿ ತೊಳತೊಳಲಿ ಬಳಬಳಲಿ ಬಲುದಣಿದೆ.

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಅಲೆದಾಡಿ, ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿ ದಣೆದಿದ್ದೇನೆ.

ದೇವಮಾತಿ ದೇವಿಯ ಕಷಿಲರೂಪೀ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ.

ನಿವಿಷಾಂಕ್ಷಾ ನಿತರಾಂ ಭೂಮನ್ ಅಸದಿಂದಿಯತಪರಾತ್ಮಾ ॥
ಯೇನಸಂಭಾವ್ಯಮಾನೇನ ಪ್ರಪನ್ನಾಂಧಂತಮಃ ಪ್ರಭೋ ॥⁸⁵

ಗುಣಮಾಣಭಗವಂತಿ! ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪಿ ಇಂದಿಯಗಳ ವಿಷಯಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಆ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಳಲಿರುವೆನು. ಲಾಲಿಸುವ ಇಂದಿಯಗಳಿಂದ ನಾನು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವೆನು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಜರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಯಾತ್ಮಾ ಪ್ರಿಯಾಬ್ರಿಯ ವಿಯೋಗಸುಯೋಗಜನ್ಮ
ಶೋಕಾಗ್ನಿನಾ ಸಕಲಯೋನಿಪು ದಹ್ಯಮಾನಃ ।
ದುಃಖಾಪಧಂ ತದಪಿ ದುಃಖಮತದ್ವಿಯಾಹಂ
ಭೂಮನ್ ಭೂಮಾಮಿ ವದ ಮೇ ತವ ದಾಸ್ಯಯೋಗಮ್ ॥⁸⁶

ಪ್ರಭುನರಸಿಂಹ! ನಾನು ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ಎಲ್ಲಂಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಯೋಗ (ಅಗಲಿಕೆ), ಅನಿಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯುತ್ತಾ ಬಳಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಹೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿದ ಜೀವಧಿಗಳು ದುಃಖವನ್ನೇ ತರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ (ನಿನ್ನ ಅತ್ಯಂತಿಕ ದಾಸರಾದ ನಾರದಾದಿಗಳ ಸಂಗವನ್ನು) ನಿನ್ನ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಭವ ವಿರಿಂಬಾದಿ ಕರಿಗಭಯದನೆ ನೀ ಸಲಹು -

ರುದ್ರದೇವರು, ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು, ಗಜೀಂದ್ರ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಭಗವಂತನೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

85. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ - (3-25-7)

86. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ - (7-9-17)

ರುದ್ರದೇವರಿಗೆ ಅಭಯಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಜೀವಜಾತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಗುರುಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಭಗವಂತನ ನಾಭಿಕಮಲದ ಕರ್ಣಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಿತು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಾ ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಜಾನ್ಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ “ತಪ” “ತಪ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ತಾವು ಶ್ರೀಹರಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪ್ತರಾದವರಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದರು. ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು “ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿರುವೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.⁸⁷

ಇನ್ನು ಗಜೀಂದ್ರನಿಗೆ ಅಭಯಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವು ಮೊದಲ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

- ಇಂಥ ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ನೀ ತಾಯಿ ನೀ ತಂದೆ ನೀ ಬಂಧು ನೀ ಬಳಗ

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ನೀತಿಗಳನರಿಯ ನಿನ್ನಯ ನಾಮವೇ ಗತಿಯು

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥ 32 ॥

ಭಗವಂತನೇ! ನೀನೇ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಬಂಧು, ಬಳಗ ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ನಾನು ನೀತಿ ಶಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ನಾಮವೇ ಗತಿ. ಅದೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಣೆ : ನೀ ತಾಯಿ ನೀ ತಂದೆ ನೀ ಬಂಧು ನೀ ಬಳಗ-

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಸುಹೃದ್ದಾಬಂಧಃ ಭೂತಾ ಪುತ್ರಸ್ಯಮೇವ ಮೇ ॥ ⁸⁸

ಭಗವಂತ ನೀನೇ ನಿನಗೆ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸುಹೃತ್ತಾ, ಬಂಧು, ಸಹೋದರ ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ.

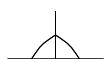
ಅಜುಂನನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಮನನೀಯ

ಪಿತಾದಹಮಸ್ಯ ಜಗತೋ ಮಾತಾಧಾತಾ ಪಿತಾಮಹಃ ॥ ⁸⁹

87. ಶ್ರೀಹರಿ ಭಾಗವತ - (2-9-6)

88. ಪಂಚರಾತ್ರಗಮ - ಜಿತಂತೇಸ್ಮಾತ್ತ (1-7) (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ - ಶ್ರೀ ಪಂ. ಕೆ.ಜಿ. ಕಲಕೋಟಿ)

89. ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತ - (9-17)

ಅಜುರನನೇ! ಈ ಜಗತ್ತಿನ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಮೋಷಕ, ಪಿತಾಮಹ ಎಲ್ಲವೂ ನಾನೇ ಆಗಿದ್ದೇನೇ.

ದೇವಶಮ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರನನ್ನ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹೀಗಿದೆ.

ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಗುರುಭ್ರಾತಾ ಶವಾ ಬಂಧುಷ್ಟ್ವಮೇವ ಮೇ ||⁹⁰

ಹೇ ಪ್ರಭೋ! ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಗುರು, ಅಣ್ಣ, ಗೇಳಿಯ, ಬಂಧು ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ.

ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ನೀತಿಗಳರಿಯೆ, ನಿನ್ನ ನಾಮವೇ ಗತಿಯು-

ಭಗವಂತ ನಾನು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ನಾಮವೇ ನನಗೆ ಗತಿಯು, ನಿಶ್ಚಿತ.

ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಈಶೋದಂ ಸರ್ವಜಗತಾಂ ನಾಮ್ಮಾಂ ವಿಷ್ಣೋಹಿಜಾವಕಃ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ವದಾಮ್ಯೇವ ಹರೇನಾನಾಂ ಗತಿಸ್ವರ್ಣಾಮಾ || ಪುರಾಣವಚನ.

ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯಿನಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾನು ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಮವನ್ನೇ ಜಪಿಸುತ್ತೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಭಗವಂತನ ನಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೀವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಾವಿಷಣ್ಣಾಃ ಶಿಥಿಲಾಷ್ಟ ಭೀತಾ

ಫೋರೇಷು ಚ ವ್ಯಾಧಿಷು ವರ್ತತಮಾನಾಃ |

ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಶಭ್ದ ಮಾತ್ರಂ

ವಿಮುಕ್ತಮಃಖಾಃ ಸುಶಿಸೋಭವಂತಿ ||⁹¹

ಆರ್ಥರು, ವಿಷಣ್ಣರು, ವ್ಯಾಧರು, ಭಯಗೊಂಡವರು, ಫೋರ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ನರಭುವವರು, “ನಾರಾಯಣನಾಮ”ವನ್ನು ಚನಾಗಿ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸುಶಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ನಾಮಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದ, ದುಃಖಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ನಾರಾಯಣನ ನಾಮವೇ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗತಿಪ್ರದ ಎನಿಸಿದೆ.

ತನು ಸೆಚ್ಚಿಕಲ್ಲ ಜಿತ್ತದ ಗತಿಯು ನೀಟಿಲ್ಲ

ನಾರಾಯಣ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ

ತನಯ ತರುಣ ಕೊನೆಯ ಸಂಗತಿಗೆ ಆರಿಲ್ಲ

ನಾರಾಯಣ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 33 ||

90. ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣ ಪೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮ - (5-26)

91. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೃತಮಹಾಣವ - 65ನೇಯ ಶಿಳ್ಳೇಕ.

ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ನಂಬುವಂತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಗತಿಯು ನೇರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು, ಹಂಡತಿ, ಇವರು ಯಾರೂ ಮರಣ ಬಂದಾಗ ಜೊತೆಗೆ ಬಾರರು. ಜೀವನೊಬ್ಬನೇ ಈ ಲೋಕಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. “ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ನೆರೆಬಾಹೋದಲ್ಲದೇ ಆರೂ ಸಂಗಡ ಬಾ ಹೋರಿಲ್ಲ” ಉತ್ತಿಯಂತೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬರುವುದು ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ಮಾತ್ರವೇ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಣೆ : ತನು ನೆಚ್ಚಿಕಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದ ಗತಿಯು ನೀಡಿಲ್ಲ-

ಈ ಮನುಷ್ಯದೇಹವನ್ನು ನಂಬುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಶಾಷ್ಟ್ರ. ಶೀತಳಾಗಿ ಬಿಂದ್ವ ಹೋಗುವಂತಹು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಅಂತವಂತ ಇಮೇ ದೇಹಾ ನಿತ್ಯಸೌಕ್ರಾ ಶರೀರಿಣಃ ॥⁹²

ಸಂಸಾರಿ ಜೀವರ ಸ್ವರೂಪವು ನಿತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಈ ಭೌತಿಕದೇಹಗಳು ನಶ್ವರ, ಅಶಾಷ್ಟತ್ತ.

ಕೋ ಹಿ ಜಾನಾತಿ ಕಸ್ಯಾದ್ಯ ಮೃತ್ಯುಕಾಲೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಯುವೈವ ಧರ್ಮ ಶೀಲಃಸ್ಯಾತ್ ಅನಿತ್ಯಂ ಖಿಲು ಜೀವಿತಮ್ ॥⁹³

ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವು ಅನಿತ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಯಾವಾಗ ಮೃತ್ಯು ವಶವಾಗುವದೋ ಯಾರೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು.

ಲಬ್ಧಾ ಸುದುಲರಭಮಿದಂ ಬಹುಸಂಭವಾಂತೇ

ಮಾನುಷ್ಯಮಧಾದಮನಿತ್ಯಮಪೀಡ ಧೀರಃ ।

ತ್ವಣಂ ಯತೇತ ನ ಪತೇದನುಮೃತ್ಯುಯಾವ

ನ್ನಿಃಶ್ರೇಯಸಾಯ ವಿಷಯಃ ಖಿಲು ಸರ್ವತಃಸ್ಯಾತ್ ॥⁹⁴

ಬಹುಜನ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಳಿವಶದಿಂದ ಬರುವ ಈ ಅನಿತ್ಯವಾದ, ಅಶಾಷ್ಟತವಾದ ಮರುಷಾಧ ಸಾಧನವಾದ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಜೀವನು, ತನ್ನ ಬೆನ್ನೋರಿ ಬರುವ ಮೃತ್ಯುನುಂಗಲಿರುವ ಈ ದೇಹವು ಬಿಂದ್ವ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಅತ್ಯಧ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಭಾಗಿಯಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತನಯ ತರುಣ ಕೊನೆಯ ಸಂಗತಿಗೆ ಆರಿಲ್ಲ -

92. ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತಾ - (2-18)

93. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾಭಾರತ ಶಾಂತಿಪರವ.

94. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (11-90-28)

ಜೀವನಿಗೆ ಮರಣ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಮತ್ತ, ಹೆಂಡತಿ ಯಾರೂ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಜೀವನೊಬ್ಬನೇ ಈ ಲೋಕಬಿಷ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವನು ಮಾಡಿದ ಹರಿನಾಮಸ್ತರಣೆ, ಗಳಿಸಿದ ಧರ್ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೆಷ್ಟೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ರಾಯಃ ಕಲತ್ತಂ ಪಶವಃ ಸುತಾದಯೋ
ಗೃಹಾಮಹಿಂಜರ ಕೋಶಭಾತಯಃ ।
ಸರ್ವೋಧ್ರಾಕಾಮಾಃ ಕ್ಷಣಭಂಗುರಾಯಃ
ಪರ್ವಂತಿ ಮತ್ತ್ವಾಷ್ಟ್ವಿಯಂ ಚಲಾಃ ॥ ೯೫

ಸಂಪತ್ತು, ಹೆಂಡತಿ, ಪಶುಗಳು, ಮಗ ಮೌದಲಾದವರು, ಮನೆ, ಹೊಲ, ಕೋಶ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಕಾಲವಿದ್ದು ನಾಶವಾಗುವ ಭೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು. ಅಷ್ಟಿರವಾದ ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಎಂದೂ ಸಂಕೋಪದಿಸಲಾರವು.

ಮೃತಂ ಶರೀರಮುತ್ತಿಜ್ಞಾಷ್ಟೋಷ್ಪಸಮಂ ಕ್ಷಿತಾ ।
ವಿಮುಖಾಭಾಂಧವಾಯಾಂತಿ ಧರ್ಮಸ್ತಮನುಗಳ್ಭತಿ ॥ ೯೬

ಜೀವನು ಸತ್ಯಮೇಲೆ ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಸುಷ್ಟು, ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಜೀವನನ್ನು ಧರ್ಮವೋಂದೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀದಾಸಶ್ರೀಷ್ಟ ಕನಕದಾಸರು ತಮ್ಮ ಪದ್ಯಪೋಂದರಲ್ಲಿ

ಆರೂ ಸಂಗಡ ಬಾಹೋರಿಲ್ಲ - ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ನೆರೆಬಾಹೋದಲ್ಲದೇ - ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವಂತಿದೆ.

ದೋಷಗಳನರಸದೆನ್ನನು ಸಾಕು ಸಾಕಯ್ಯ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ।
ದಾಸಪಾಲಕ ದೇವ ಡಿಂಗರರ ಸಂಚೀವ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥ ೩೪ ॥

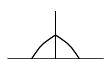
ನನ್ನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಡುಕದೇ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಕಿಸಲುಹಬೇಕು. ನೀನು ನಿನ್ನ ದಾಸರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ದೊರೆ, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ದೇವನೀನಾಗಿದ್ದೀ. ಇಂಥ ನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಏವರಣೆ : ದೋಷಗಳನರಸದೆನ್ನನು ಸಾಕು ಸಾಕಯ್ಯ

ಭಗವಂತನೇ ನಾನು ದೋಷಗಳಿಗೆ ಆಗರ. ನನ್ನ ದೋಷಗಳನ್ನು ನೀನು ಮಡುಕದೇ ಸಾಕಿ ಸಲುಹಬೇಕು. ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

95. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (7-7-41)

96. ಮನುಷ್ಟಿ

ದೋಷಗಳು ಎಂದರೆ ಪಾಪಗಳು, ಅಪರಾಧಗಳು.

ದೇವತಮ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಮನನೀಯ -

ಗುಣಾಸ್ತ್ರಯಿ ಯಥಾರೋಣಃ

ದೋಷಾಃ ಮಣಾಸ್ತ್ರಾಮಯಿ || ಅದಿತ್ಯಮರಾಣ ಶ್ರೀವೇಂ.ಮ. (5-24)

ಶ್ರೀ ಚತುಮುಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮದೇವರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಸೃಂಜಿಸಬೇಕು.

ಕೃಶಂ ಕೃತಪ್ರಾಂ ದುಷ್ಪರ್ಮಾರಿಣಂ ಪಾಪಭಾಜನಮ್ |

ಅಪರಾಧಸಹಸ್ರಾಣಂ ಆಕರಂ ಕರುಣಾಕರ ||

ಕೃಪಯಾ ಮಾಂ ಕೇವಲಯಾ ಗೃಹಾಣ ಮಥುರಾಧಿಪ |

ವಿಷಯಾಣವಮಗ್ಂ ಮಾಂ ಉದ್ಧತ್ರಂ ತ್ವಮಿಹಾಹಾಸಿ ||⁹⁷

ದುಷ್ಪರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಆದ್ವರಿಂದಲೇ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ, ಕೃತಪ್ರಾಣಾದ, ಕೃಶನಾದ, ಸಾಮಿರಾರು ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನಾದ, ನನ್ನನ್ನು ಹೇ ಕರುಣಾಕರನೇ! ಮಥುರಾಧಿಪತಿಯೇ! ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸಲಹು. ವಿಷಯಗಳಿಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿದ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ನೀನು ಅಹಂಕಾರಿರುವೀ.

ಶ್ರೀಪುಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರೇ ತಮ್ಮ, ನೀ ಕರುಣೀಸೋ ವಿಶ್ವಲಾ ನಮ | ಸಾಕೋ ಪಂಥರಿವಿಶ್ವಲಾ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ -

ದೋಷಿಗಳೊಳಗೆ ಹಿರಿಯನು ನಾ ನಿದೋಷಿಗಳರಸೇ ವಿಶ್ವಲಾ | ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಥ.

ಆ ಭಗವಂತ ದಾಸಪಾಲಕ ಎಂದರೆ ಭಕ್ತ ಪಾಲಕನೆಂದು ಅರ್ಥವು.

ಪಾಲಕೋ ಹಿ ಬಹೂನಾಂ ಚ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ||⁹⁸

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಭಗವಂತನು ಅನೇಕ ಭಕ್ತರನ್ನು ಸಲಹುತ್ತಾನೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಭಗವಂತ ಡಿಂಗರರ ಸಂಜೀವ ಎನಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಡಿಂಗರ ಎಂದರೆ ದಾಸ, ಕಿಂಕರ ಎಂದು ಅರ್ಥವು. ಭಗವಂತ ತನ್ನ ದಾಸರನ್ನು ಬದುಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಉಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಧುರಾಜರು ವಾಸುದೇವರೂಪೀ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಮೋತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಯೋಽಂತಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಮಮ ವಾಚಮಿಮಾಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಾಂ

ಸಂಜೀವಯತ್ಸುಲಶತ್ತಿಧರಃ ಸ್ವಧಾಮ್ಯಾ |

97. ಪಂಚರಾತ್ರಾಗಮ - ಜಿತಂತೇಸ್ಮೋತ್ತ - (1-5,6)

98. ಶ್ರೀ ಅದಿತ್ಯಮರಾಣವೆಂಕಟೇಶಮಹಾತ್ಮೆ (1-31)

అన్యాంశై హస్త చరో శ్రవణత్తోగాదీనా
ప్రాకాస్తమో భగవతే మరుపాయితుభ్యమో ॥ 99

స్తోత్ర మాడలు అసమధనాగిద్ద నన్న వాగింద్రియవన్న, ఇంద్రియ, ఇంద్రియాభిమానిగళిగే శత్రీప్రేరకాద, యారు నస్తోళిగే ప్రమేతిసి స్ఫూర్థమధ్యాదింద ఉజ్జీవనగోళిసువనో, హాగెయే క్షేకాలు, కెచి, త్రైజే ముంతాద జేరే ఇంద్రియిగళన్న జ్యేతన్యమాణవాగిసువనో అంధ దేహాంతనియామకనాద భగవానో వాసుదేవనో నినగే నన్న నమశ్శారవు.

సంజీవయతితి - సంజీవః, భగవంత ఒలగిద్ద జీవరన్న బదుకువంతే ఉజ్జీవనగోళిసుత్తానే. అదన్నో ఇల్లి సంజీవ తబ్బదింద తిలిసిద్దారే.

శ్రీ జగన్నాథదాసరు తమ్మ “శ్రీవేంకటాచలనివాసా । నిన్న సేవాను సేవకర దాసా ఎనిసి” పద్యదల్లి భగవంతనన్న కురితు- గితియారు నిన్నిందు దేవ । రమాపతి నీనే భక్తసంజీవ - ఎంబుదాగి స్తుతిసిరువుదు గమనాఫవాగిదే.

అంధ నారాయణరూపిఁ భగవంతనిగే నమశ్శారవు.

నిన్న మూరుతి నోడి నోడి నోడి నోడి
నారాయణాయ నమో నారాయణ ।

నిన్న బింబపనెందు కండు కొండాడుపనో నారాయణాయ నమో నారాయణ ॥ 35 ॥

భగవంత! నాను నిన్న మూరుతియన్న నోడి మతే మతే నోడి, నీను నన్న బింబనాగిద్దీ ఎంబుదన్న కండుకొండు నిన్నన్న కొండాడుత్తేనే. ఇంధ నారాయణరూపిఁ భగవంతనో నినగే నమశ్శారవు.

ఏవరఙ్కి : నిన్న మూరుతి నోడి నోడి నోడి నోడి -

నమ్మ కణ్ణుగళిగే సాధాక్ష్య ఉంటాగువదు ఆ భగవంతన మూర్తియన్న నోడిదాగ మాత్ర.

తిరస్తు తస్మోభయలింగమానమేతా
తదేవయత్తశ్చతి తద్ధికశ్చః ॥ 100

జరాజర జగత్తేన్న భగవంతన అజలప్రతిమేయేందరితు నమశ్శరిసువ తలేయే - సాధాకవాద తలే. హాగెయే సవత్త్ర భగవంతన మూరుతియన్న నోడువ కణ్ణుగళే సాధాకవాద కణ్ణుగళు. హాగాగి భగవంతన మూరుతియన్న మతే మతే నోడుత్తిరబేఁకు.

99. శ్రీమదో భాగవత (4-10-6)

100. శ్రీమదో భాగవత (10-80-4)

ನಿನ್ನ ಬಿಂಬವನೆಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡಾಡುವೆನೋ -

ಭಗವಂತನು ಬಿಂಬ ನಾನು ಅವನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಾಡಬೇಕು.

ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋಽಭೂವ ॥¹⁰¹

ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಬಿಂಬನು, ಜೀವನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಬಿಂಬಕ್ರಿಯಯೈವ ಕ್ರಿಯಾವಾನ್” ಉಚ್ಚಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬನಾದ ಜೀವನು ಬಿಂಬನಾದ ಭಗವಂತನ ಅಧೀನನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ನೀನಲ್ಲದೆನಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ | ಪವ

ಮಾನ ವಂದಿತ ಕೇಳೋಸೋಲ್ಲ | ಎನ್ನ

ಜಾನೇಷ್ಟಿ ತ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ | ನಿನ್ನ

ಧೀನವಲ್ಲವೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಲ್ಲ |¹⁰²

ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಿನ್ನ ಮೈ ಬೆಮರ್ದ್ದಳೆಯಲ್ಲಿನ್ನ ಮುಳುಗಿಸಿ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |

ನಿನ್ನವ ನಾ ನಿನ್ನವರ ಕ್ಯಾಲಿ ಹೊಡು ಗಡ ಗಡ |

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ | 36 ||

ಭಗವಂತ ನಿನ್ನ ಮೈ ಬೆಮರ್ದ್ದಳೆಯಾದ ವಿರಚಾನದಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಲಿಂಗದೇಹ ಭಂಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಿನ್ನವನು ನಾನೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪಾನಂದವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡು. ಅವರಿಗೆ ವಿಧೇಯನಾಗಿ ನಾನು (ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ಇರುತ್ತೇನೆ.

ವಿವರಕೆ : ನಿನ್ನ ಮೈಬೆಮರ್ದ್ದಳೆಯಲ್ಲಿನ್ನ ಮುಳುಗಿಸಿ-

ಭಗವಂತನ ಮೈಬೆಮರ್ದ್ದಳೆಯೆಂದರೆ ವಿರಚಾನದಿಯು. ವ್ಯಕುಂಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿರಚಾನದಿಯು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಬೆವರ ಹನಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ತಮ್ಮ ಮೇರುಕೃತಿ ಶ್ರೀಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪುರಾಣವನಾಮಕನ ಶುಭಸ್ಯೇ

ದಾಪಳೆನಿಸಿ ರಮಾಂಬ ತಾ ಬ್ರು

ಹ್ಯಾಪರೋಷ್ಟಿಗಳಾದವರ ಲಿಂಗಾಂಗ ಕಡಿಮೆವಳ್ಳ |¹⁰³

101. ಕರತ್ತು (2-5-9) ಗಿತೆಯ ಅಂತರಂಗ-ಶ್ರೀವಿವಾಸ ಸು.ಮರತದ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ ಮ. 31

102. ಶ್ರೀವೆಂಕಟಾಚಲನಿವಾಸ | ನಿನ್ನ ಸೇವಾನುಸೇವಕರ ದಾಸ ಎನಿಸಿ || ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು.

103. ಶ್ರೀಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ (4-15)

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಸಂಹಿತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು -

ಪ್ರಧಾನ ಪರಮಪ್ರೌಮ್ಯರಂತರಾ ವಿರಚಾನದೀ ।

ದೇವಾಂಗಸ್ಯೇದಜನಿತಾ..... ॥ (1-15-22)

ಮರುಷನಾಮಕನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಸ್ವೇದ (ಬೆವರು) ಜಲವೆನ್ನಿಸಿದ ವಿರಚಾನದಿಯ ರೂಪವಾಗಿ ತಾಯಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದವರ ಲಿಂಗದೇಹವನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವಳು.

ಇಂಥ ವಿರಚಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಮುಖುಗಿಸು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ದಾಸರು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾನು ಮಾಡಿದವರ ಲಿಂಗದೇಹ ಭಂಗವಾಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಬ್ರಹ್ಮಣ ಸಹ ವಿರಚಾನದೀ ಸಾನೇನ ತ್ವಕ್ಲಿಂಗಾನಾಂ ॥ ¹⁰⁴

ಇನ್ನು ನಿನ್ನವ ನಾ ನಿನ್ನವರ ಕೈಲೊಕೊಡು ಗಡ ಗಡ- ಎನ್ನವಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವ ಅಡಗಿದೆ.

ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಜೂತೆಗೆ ವಿರಚಾನದೀ ಸಾನದ ನಂತರ ಲಿಂಗದೇಹ ಕಳಬಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವರೂಪದೇಹದಿಂದ ವಾಸುದೇವ ಭಗವದ್ವಾಪದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ತರ ಜೂತೆ ಇದ್ದ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದೇ ಮುಕ್ತಿಯು. ಈ ಮುಕ್ತರ ಕ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದರೆ ನಾನು ಸ್ವೋತ್ತಮರ ಅಧೀನಾಗಿದ್ದ ಮುಕ್ತಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮುಕ್ತಸುಖ ದಯಪಾಲಿಸುವ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಾರಿಯಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಯೋ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
ವಾರಾಹ ವಾಮನ ನೃಸಿಂಹಕೇಶವಸ್ತುಮಿ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ ॥ 37 ॥

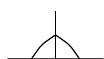
ನೀರಿನಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ವರಾಹ, ವಾಮನ, ನೃಸಿಂಹ ಕೇಶವರೂಪಿಯಾದ ಸ್ತುಮಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನೇ ನೀನೇ ರಕ್ಷಣಬೇಕು. ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಣೆ :

ವಾರಿಯಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಡವಿಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಯೋ
ವಾರಾಹ ವಾಮನ ನೃಸಿಂಹ ಕೇಶವ ಸ್ತುಮಿ ॥

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಕವಚದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಸಿದ ಪರಿ ಹೀಗಿದೆ.

104. ಶ್ರೀಪ್ರಾತಃಸಂಕಲ್ಪಗಢ - ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ತುಮಿಗಳಿಂದ ವಿರಚಿತ.

ಜಲೇಪು ಮಾಂ ರಕ್ಷತು ಮತ್ತೊಮೂತಿಃ
ಸ್ಥಳೇಪು ಮಾಯಾವಟುವಾಮನೋಽವ್ಯಾತ್ |
ದುರ್ಗೇ-ಪ್ರಾಟವ್ಯಾಜಿಮುಖಾದಿಪು ಪ್ರಭುಃ
ಪಾಯಾನ್ಮಿಂಮೋಽಸುರಯೋಧಪಾರಿಃ |
ಮಾಂ ಕೇಶವೋ ಗದಯಾ ಪ್ರಾತರವ್ಯಾದ್ || 105

ಮತ್ತೋರೂಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನು ಜಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಕಾರಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಭಗವಾನ್ ಹಾಮನನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಭಗವಾನ್ ನರಸಿಂಹನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ, ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಶವರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಗದಾಹಸ್ತನಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಮೂರಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಯಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಗಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ವರಾಹರೂಪೀ ಶ್ರೀಹರಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜನಾದ ಹಿರಣ್ಯಕ್ಷನು ಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು. ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಹಿರಣ್ಯಕ್ಷನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಗಿಸಿದ್ದನು. ವರಾಹರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಹಿರಣ್ಯಕ್ಷನು ವರಾಹರೂಪೀ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕ್ಷಯಿಂದ ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ನೀರಲ್ಲಿ ವರಾಹರೂಪೀ ಭಗವಂತನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀರನಲ್ಲಿ ವರಾಹರೂಪಿಯು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಡೆ ರಕ್ಷಿಸುವ ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸತ್ಯಲೋಧ್ವನಾದೆ ಸನ್ಯಾಗರಿಯಲ್ಲ -
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ |
ಸತ್ಯಮರ್ಗಳಿಗೆ ಬಹಿಪ್ರಾತನಾಗಿ ಬಾಳುತಿಹೆ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 38 ||

ಭಗವಂತ! ನಾನು ಸತ್ಯಲದಲ್ಲಿ ಯಟ್ಟಿ ಬಂದೆ ಆದರೆ ಸನ್ಯಾಗ ಯಾವುದು ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ. ಸತ್ಯಮರ್ಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಸತ್ಯಮರ್ಗಳಿಂದ ದೂರನಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾರಾಯಣರೂಪೀ ಭಗವಂತ ನೀನೇ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ವಿವರಗೆ : ಸತ್ಯಲಪ್ಸಮಾತನಾಗಿ ಸನ್ಯಾಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸನ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ಸಾಧು ಸೇವಾವಿಹೀನಸ್ಯ ದುಷ್ಪಸಂಗರತಸ್ಯಜಿ |
ಸನ್ಯಾಗವರಿಷ್ಟಪ್ರಸ್ಯ ಸದಾ ದುರ್ಮಾಗರವತಿನಃ |
ಸಂಪಾರೇ ಗಷ್ಟರೇ ಪತ್ತಿ ಪುತ್ರಮಿತ್ರಾದಿಸ್ಯಭಿಃ |
ವ್ಯಾಸನೇ ದಹ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಪಾತಬದ್ಧಃ ಮೇ ಪಶೋಃ |
ಅಪಸ್ಯತೋ ರಕ್ಷಮಾಣಂ ಕುರು ವೆಂಕಟರಕ್ಷಣಾಮ್ || 106

105. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ - (6-8-13,14,20)

106. ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶಸ್ವರಾಜ - 32ನೆಯ ಶ್ಲೋಕ

సాధుగళ సేవ మాడదిరువుదు, దుష్టర సంగదల్లి రతనాగిరువుదు, సన్మాగ్దింద భ్రష్టసాగిరువుదు, యావాగలూ దుమాఫగదల్లి ఇరువుదు, ఈ సంసారవెంబ అరణ్యదల్లి హండతి, మశ్చలు మొదలాద (చోరరింద) కళ్లరింద దుఃఖపదువుదు, సంసార పాతదింద కట్టలప్పి పశుమినంతే ఇరువ ననగ రక్షకరకాణి, హే వెంకటేశ నీను నన్నన్న రక్షకే మాదు.

వ్యేష్టవ జన్మ బందాగ సత్కమంగళన్న ఆజరిసువుదు, శ్రీవిష్ణు భక్తి మాడువుదు అవశ్యామే.

శ్రీమద్భూరు ద్వాదశస్తోత్రదల్లి హేఖుత్మారే.

ఉరు భుంక్తి జ కమంనిజం నియతం ||
హరిపాద-వినమ్మధియా సతతమ్ || ¹⁰⁷

శ్రీహరియ పాదకమలగళల్లి వినమ్మ బుద్ధియింద స్వమాంత్రమోజిత కమంగళన్న అనుష్టూన మాదు. స్వయోగ్యవాద కమంఘలవన్న అనుభవిసు.

కువస్సేవేహ కమాణి జిజీవిషేష్టతంసమాః |
ఏవం త్వయి నాన్యధేతోఽస్తి న కమం లిష్టతే నరే || ¹⁰⁸

ఈ లోకదల్లి సత్కమంగళన్న భగవత్పూజారూపవాగి మాడుతే నూరు వషంకాల జీవిసలు బయసబేశ. ఇదల్లదే బేరోందు దారియిల్ల. ఇదరింద జీవరిగే కమంద లేపవాగువదిల్ల.

హాగాగి జంథ సత్కమంగళన్న ఆజరిసద బాఱు హాఱు ఎన్నుత్తిద్దారే శ్రీదాసరు.

ఒందు జావద తప్పనేందందిగుణలారే
నారాయణాయ నమో నారాయణ |
పందిశువే సాప్యాంగ త్రాపిత్రాపి పాపి త్రాపి
నారాయణాయ నమో నారాయణ || 39 ||

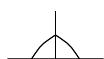
భగవంత! ఒందు జావదల్లి మాడిద తప్పన్న, అదర ఘలవన్న ఉణ్ణలారే – నాను నినగే సాప్యాంగ నమస్కార మాడువే నన్నన్న రక్షిసు, రక్షిసు, రక్షిసు.

ఏవరకఁ : ఒందు జావదల్లి మాడిద తప్పన్న, అదర ఘలవన్న ఉణ్ణలారే – ఎందిద్దారే.

శ్రీప్రసన్నవేంకటదాసరే తమ్ము

107. శ్రీద్వాదశస్తోత్ర అధ్యాయ 3 శైల్పిక 1.

108. ఈశామాస్మోపనిషత్ - 2నేయ మంత్ర.

ನೀ ಕರುಣೆಸೋ ವಿಶ್ವಲಾ ನಮ | ಶಾಕೋ ಪಂಧರಿವಿಶ್ವಲಾ |

ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ - ಜಾವಕೆ ಮಾಡುವ ಸಾವಿರತ್ವನು ಕಾಯೋ ದಯಾಂಬುಧೇ ವಿಶ್ವಲಾ
ಶ್ರೀವರ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟವಿಶ್ವಲ ಜೀವಕೆ ಹೊಣೆ ನೀ ವಿಶ್ವಲಾ || ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವಂತ! ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ತಪ್ಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
ನೀನು ದಯಾಸಮುದ್ರ, ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ಒಂದು ಜಾವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿನ ಫಲವನ್ನು ಉಣಿಲಾರೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸಾವಿರ
ತಪ್ಸಿಗಳ ಫಲವನ್ನು ಉಣಿಸುವುದು ಅತೀ ಕರಿಣವೇ ಸರಿ. ಕಾರಣ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟವಿಶ್ವಲನೇ
ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ತಪ್ಸಿ ಯಾವದು?
ಎಂಬುದನ್ನು “ತಪ್ಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸುವ ನಮಪ್ರಸನ್ನಲ್ಲವೇ ನೀನು” ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ-

“ಬೆಳಿಗಿನ ಜಾವದಿ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಸೃಂಗಣೆಯ ಹಲುಬಿಕೋಳ್ಳಿದ ತಪ್ಸಿ” ಎಂದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ
ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಭಗವಂತನ ಸೃಂಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೀಗಿದೆ- ಭಗವಂತ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಉತ್ತಾಯಿ ಅಪರಾತ್ಮಾಂತೇ ಪ್ರಯಂತಃ ಸುಷಮಾಹಿತಾಃ |

ಸೃಂತಿ ಮಮ ರೂಪಾಣಿ ಮುಖ್ಯಂತೇ ತೇಽಂಹಸೋಽಖಿಲಾತ್ || 109

ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ಯಾಮದಲ್ಲಿ (ಬೆಳಿಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ) ಯಾವ ಭಕ್ತರು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ
ಎಚ್ಚರಿ ನನ್ನ ರೂಪಗಳನ್ನು, ನಾಮಗಳನ್ನು ಸೃಂಗಿಸುವರೋ ಅವರು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳಿಂದ
ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ವಂದಿಸುವೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ ಪಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ -

ಭಗವಂತನೇ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವೆ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು.

ಶ್ರೀದಾಸರು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ
ವ್ಯೇತಿಷ್ಠಿ ಹೀಗಿದೆ.

ಏಕೋಽಪಿಕೃಷ್ಟಸ್ಕೃತಃ ಪ್ರಾಣಮೋ ದಶಾಷ್ಟಮೇಧಾವಷ್ಟಾಢೇನ ತುಲ್ಯಃ |

ದಶಾಷ್ಟಮೇಧೀ ಮನರೇತಿಜನ್ಮಕೃಷ್ಟಪ್ರಾಣಮೀ ನ ಮನಭರವಾಯ || 110

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಟನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ನಮಸ್ಕಾರವು ಹತ್ತು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಗಳಿಗೆ
ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮಾಡಿದವನು ಮತ್ತೆ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

109. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ (8-4-24)

110. ಶ್ರೀಮದ್ ಮಾಹಾಭಾರತ ಶಾಂತಿಪರವ (ಭೀಷಣಪರಾಜ್ಯಿ) 91ನೇ ಶೈಲೀಕ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದವನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಬಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪೀ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಧ್ಯೇಶ ಮಧ್ಯಪ್ರಿಯ ಮಧ್ಯಮತ ಪರಿಪಾಲ |
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ
ಮಧ್ಯಗುರುಸ್ತ್ವ ಮಧ್ಯಾಚ್ಚಿತ ಪದಾಭ್ಜವರಿ ||
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣ || 40 ||

ಹೇ ಭಗವಂತ ! ನೀನು ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಗೆ ಈತ ಸ್ವಾಮಿಯು. ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಗೆ ಪ್ರಿಯನು, ಮಧ್ಯಮತವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವವನು. ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರುಗಳಿಂದ ಸ್ತುತ್ಯನಾದವನು. ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಂದ ಅಚಿರತವಾದ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳನು. ಇಂಥ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿವರಣೆ : ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನು ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಗೆ ಈತ ಅಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮಂದಹಾಸಮೃದ್ಧಸುಂದರಾನನಂ ವಂದನೀಯಮಭಿವಂದ್ಯಸತ್ಯತಿಮ್ |
ಪ್ರಾಜ್ಞಮೌಲಿಮಾರಿರಭ್ಯನುಜ್ಞಾಯಾ ತಸ್ಯಾತಾವದಗಮನ್ಯಾಹಾಮತಃ || 111

ಜ್ಞಾನಿಶಿರೋಮಣಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರು ಕಿರುನಗೆ ಸೂಸುವ ಕೋಮಲವು, ಸುಂದರವೂ ಆದ ಮುಖವುಳ್ಳ, ಸರ್ವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಂದನಗೆ ಅರ್ಹರಾದ, ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಭಿನ್ನ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿರು.

ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಲ್ಲಿಭ ವೇದ ಪತೇ ಜಯ ನರಸಿಂಹಾ ಜಯನರಸಿಂಹಾ ಜಯನಾರಾಯಣ |
ಎಂಬುದಾಗಿ “ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣನು ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣನು ಶ್ರೀಮದ್ಭೂರಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರಾಯಾಬಿಲೇಶಾಯ ನಿದೋಽಪಣಾರೂಪಿಣೇ |
ಪ್ರೇಯಸೇ ಮೇ ಸುಪೂರ್ಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯತೇ || 112

ಸ್ವತಂತ್ರನಾದ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ, ನಿದೋಽಪಣ ಗುಣಪೂರ್ಣ ಸ್ವರೂಪನಾದ, ಅಂತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಗನಾದ ನಾರಾಯಣನಾದ, ನನಗೆ ಅತಿಪ್ರಿಯನಾದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯಾಜ ಭವ ಶಕ್ತೋಷ್ಟರುಜ್ ಮುಖ್ಯಃ |
ಸದಾವಂದಿತಪಾದಾಯ ಶ್ರೀಶಾಯ ಪ್ರೇಯಸೇಕಧಿಕಮ್ || 113

111. ಶ್ರೀಮತ್ಸಮದ್ಭೂವಿಜಯ (9-3)

112. ಶ್ರೀಮದ್ಭೂತತ್ವವಿನಿಂಬಯ - ಅಂತ್ಯ ಶೈಲಿಕ.

113. ಶ್ರೀಕರ್ಮನಿಂಬಯ - ಅಂತ್ಯ ಶೈಲಿಕ.

ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ, ಇಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸರ್ವದಾ ವಂಧ್ಯವಾದ ಪಾದವುಳ್ಳ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿಯಾದ, ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯನಾದ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಧ್ಯಮತಪರಿಪಾಲನು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ-

ಹನುಮನ ಮತವೇ ಹರಿಯ ಮತವು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರಾಹ್ಮ ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಷಾಚಾರ್ಯರು ಗೀತಾಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣದೇವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಡಿದು ಶಬ್ದ ಮಾಡಿ ‘ಇನ್ನೂಮ್ಮೆ ಅದರ ಪ್ರವರ್ತನ ಮಾಡಿ’ ಎಂದರು. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರಾಹ್ಮ ಭಾಷ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣದೇವರ ಮಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನು ಮಧ್ಯಮತ ಪರಿಪಾಲನಾಗಿದ್ದಾನಂದು ಹೇಳುವದು-ಜೀಜಿತ್ಯಮೋಽವಾಗಿದೆ

ಮಧ್ಯಗುರುಗಳಿಂದ ಸ್ತುತ್ಯರು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣದೇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ-

ಅಶೇಷಮಾನಮೇಯೈಕನಾಕ್ಷಣೇಕಕ್ಷಯಮೂರ್ತಯೇ ।

ಅಜೀಶ ಮರುಹೂತೇಷ್ಠ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ತೇ ॥ 114

ಬ್ರಹ್ಮ-ರುದ್ರ-ಇಂದ್ರರಿಂದ ಸ್ತುತ್ಯನೇ! ಅಶೇಷ ಪ್ರಮಾಣ, ಪ್ರಮೇಯಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ, ನಾಶರಹಿತ ಶರೀರವುಳ್ಳ ನಾರಾಯಣನಾದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರಾಹ್ಮ ಭಾವೀಬ್ರಹ್ಮರು. ಅವರಿಂದ ಸ್ತುತ್ಯನಾದವನು ನಾರಾಯಣ.

ನಿಜಮೋಽಸುಖಾಮಿತರೋಧತನು:

ಪರಶ್ಚಿರನಂತರಗುಣಃಪರಮಃ ।

ಅಜರಾಮರಗಳಃ ಸಕಲಾತ್ಮಿಹರಃ:

ಕಮಲಾಪತ್ರೀಷ್ಠತಮೋಽವಶುಃ ॥ 115

ಸ್ವಾಧಾವಿಕಗಳಾದ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ, ಮಿತಿ ಇರದ ಜ್ಞಾನವೇ ಶರೀರವಾಗಿವುಳ್ಳವನು, ವಿಲಕ್ಷಣವೂ, ಉತ್ತಮವೂ ಆದ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವನು, ಅನೆಂತಗೂಣ ಪರಿಮೋಽನು, ಸರ್ವೋತ್ತಮನು, ಮುಪ್ಪು, ಸಾವುಗಳಿಲ್ಲದವನು, ಎಲ್ಲರ ದುಃಖ ಪರಿಹಾರಕನು, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತುತ್ಯನು ಇಂಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರಾಹ್ಮರಿಂದ ಮೂರಿತ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳವನು ಶ್ರೀಹರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ-

114. ಪ್ರಮಾಣಲಕ್ಷ್ಮಿ - ಅಂತ್ಯ ಶೈಲೀಕ.

115. ಶ್ರೀದ್ವಾದಶಸ್ತ್ರಾತ್ಮ - (4-1)

అచ్యుతో యో గుణైక్షేమేవాఖిల్పిః
ప్రచ్యుతోఽశేషదోషైః సదా మాత్రితః ।
ఉచ్చతే సవావేదోరువాద్యేరజః
స్వాచ్ఛతో బ్రహ్మరుద్రేంద్రమాష్టః సదా ॥ 116

నిత్యదల్చి ఎల్ల గుణగళింద తుంబిద, యావ దోషపూ ఇల్లద, గుణ మాణసాద, శ్రేష్ఠగాథ వేదగళింద వాచ్చనాద, మట్టి ఇల్లద, బ్రహ్మరుద్రాదిగళింద మొజితను ఇవనాగిద్దానే.

శ్రీ మధ్మసాధ కరాచిత పాదయుగాబ్జ జయాఖిలవిష్ణుహర -
ఎంబుదాగి “నృసింహగితే”యల్లి వణిసిరువుదు గమనాహవాగిదే.

ఇంధ నారాయణనిగె నమశ్శారపు

ఏనరియదవ నాను నీనే పరగతి ఏనగే
నారాయణాయ నమో నారాయణ ।
ప్రాగ్నినగపిసిదే ప్రసన్నవేంకటకృష్ణ
నారాయణాయ నమో నారాయణ ॥ 41 ॥

నాను ఏనూ అరియదవ (తిళియదవ) ననగే నీనే పరగతియాగిరువే. నన్న పూర్వమన్న నినగే అపిసిరువే. ప్రసన్నవేంకటకృష్ణరూపీ నారాయణనే నినగే నమశ్శారపు. ¹¹⁷

ఏనరియదవనాను నీనే పరగతి ఏనగే -

భగవంత నాను ఏనమ్ము అరియే. భగవంత నిన్నన్న యారూ సాకల్యేన తిళియలారారు. అంధదరల్లి నానేను తిళియలు సాధ్య. సాధ్యవిల్లవెంబుదు సవర అనుభవ శూడ. ఇన్న ననగే నీనే పరగతియాగిరువి. నీనే నన్నన్న రచ్చిసబేకు.

అష్టాకోఽష్టర ఇత్పుస్తమామః పరమాం గతిమో ।
యం ప్రాప్య న నివతాంతే తద్భామ పరమం మమ ॥ 118
నాత హందదిరువుదరింద అవ్యక్తనాద భగవంతనన్న -
తశ్శాదక్షరం తశ్శాదక్షరమిత్యాంక్షత ఏతమేప సంతమో ।

116. శ్రీధ్యాదతసోత్ర - (8-8)

117. శ్రీప్రసన్నవేంకటదాసరు - శ్రీధ్యపరాజకాఖిండికి - అవరింద సంహాదిత సేప్పెంబర్ 88 ప్రకటి. ఈ కృతియింద ప్రస్తుత నుడియన్న ఆయ్యుకోళ్లాగిదే.
(సమగ్రదాససాహిత్య సంపుట 8 పుట 102రల్లి ఇరువ 41నియ నుడి అమాణివాగిదే)

118. శ్రీభగవద్గీతా (8-21)

ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಶ್ರುತಿಗಳು ಅಕ್ಷರನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವನನ್ನೇ “ಪರಗತಿ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಯಾರೂ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನನ್ನ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ವರೂಪವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಗವಂತನೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ನಾಹಂ ಜಾನೇ ನ ಜಾನೇಕಹಂ ನ ಜಾನೇ ಗಿತಿಮನ್ಯಧಾ | ಶ್ರೀರಾಮಾಮೃತಮಹಾಣವ ನಾನು ತಿಳಿಯೆ, ಸರ್ವಥಾತಿಳಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೋಂದು ಗತಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹಾಗೂ ನ ಹರೇ: ಸದ್ಯಶಃ ಕಶ್ಮಿತ್ ನ ಹರೇ: ಸದ್ಯಶೀಗತಿಃ | ಶ್ರೀರಾಮಾಮೃತ ಮಹಾಣವ

ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮಾನನಾದವನು ಬೇರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಹರಿಯಂತಹ ಗತಿಯೂ ಬೇರೋಂದಿಲ್ಲ. ಈ ನುಡಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ.

ಪ್ರಾಣಿನಗರ್ರಿಸಿದೆ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ -

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸ ಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯೇ ಅವಶ್ಯ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ “ಪ್ರಾಣಿ”ವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತದ ಈ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಮನನೀಯ-

ಕ್ಷೇಮಂ ನ ವಿಂದಂತಿ ವಿನಾ ಯದರ್ವಣಂ || (2-4-17)

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಗವದರ್ವಣ ಬುದ್ಧಿ ರಹಿತರಾದರೆ ಆಜೀವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಧ್ಯಾಜಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸದಾಚಾರ ಸ್ತುತಿಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

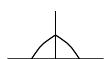
ಇಷ್ಟಂ ದತ್ತಂ ಹುತಂ ಜಪ್ತಂ ಮೂರ್ತಂ ಯಚ್ಚಾತ್ಕಂಸಃ ಶ್ರಿಯಮ್ |

ದಾರಾನ್ ಸುತಾನ್ ಪ್ರಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಸ್ಪ್ರಸ್ನಿವೇದಯೇತ್ || 12ನೇ ಶ್ಲೋಕ

ಯಜ್ಞ ದಾನ, ಮೋಮಿಸಿರುವುದು, ಜಪ, ಸರೋವರಾದಿನಿಮಾರ್ಣ, ತನಗೆ ಶ್ರಿಯವಾದ ಸಂಪತ್ತು, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಪ್ರಾಣ ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣನಿಗೆ “ಪ್ರಾಣಿ”ವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು ತುಂಬಾ ಜೀಜಿತ್ಯಮಾಣವಾಗಿದೆ.

- ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವಣಮಸ್ತ -

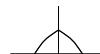

ಗ್ರಂಥಭೇದ

1. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ	ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರು
2. ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಯಯ್ನಿಂದಯ (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)	ಡಾ॥ ವ್ಯಾಸನಕರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯರು
3. ಶ್ರೀಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ (ಅನುವಾದ)	ಡಾ॥ ವ್ಯಾಸನಕರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯರು
4. ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ	ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು
5. ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನಪಂಕಟದಾಸರು	ಶ್ರೀಧ್ರುವರಾಜ ಕಾಖಿಂಡಕಿ
6. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೃತ ಮಹಾಣವ (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)	ಡಾ॥ ವ್ಯಾಸನಕರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯರು
7. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿನ್ನಲೆ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು.ಮರದ
8. ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ (4 ಸಂಮಂಗಳು)	ಶ್ರೀ ಪಲಿಮಾರು ಮರ ಉಡುಪಿ ಪ್ರಕಟಿತ
9. ಸುಲಲಿತಂ ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತಮ್	ಶ್ರೀ ಪಂ॥ ಕೆ. ಹರಿವದನ ಪುರಾಣಿಕ (ಶ್ರೀಭಾಗವತಾಶ್ರಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಭಂಡಾರಕೇರಿಮರ)
10. ಶ್ರೀಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು	ಅಲಿಲ ಭಾರತ ಮಾಧ್ವಮಹಾಮಂಡಲ ಬೆಂಗಳೂರು
11. ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠವರ್ಣನೇ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಸು. ಮರದ
12. ಶ್ರೀಪ್ರಾತಃ ಸಂಕಲ್ಪಗಢ್ಯ	ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶ್ರೀಧರು
13. ಶ್ರೀಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣವೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮ (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)	ಶ್ರೀವಿದ್ಬಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮವಿಷ್ಟಲಾಚಾರ್ಯರು
14. ಜಿಂಬಾನುಸಂಧಾನ	ಶ್ರೀ ಎಮ್.ಎಸ್. ಆನಂದರಾವ್ ಬೆಂಗಳೂರು
15. ತತ್ತ್ವ ಸುವ್ಯಾಲಿ	ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಧದಾಸರು
16. ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಯಯ್ ನಿಂದಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಅವೃತ್ತಿ)	ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಮಹಾಪರಿಷತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಟಿತ (ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ)
17. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದಾರ್ಥ	ಶ್ರೀ ಬಿದರಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸತೀರ್ಥರು
18. ಸ್ತುವರಾಜ ಸ್ತೋತ್ರಮಂಜರಿ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರದ
19. ಜಿತಂತೇ ಸ್ತೋತ್ರ (ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)	ಶ್ರೀ ಪಂ॥ ಕೆ.ಜಿ. ಕಲಕೋಟಿ
20. ಅರ್ವೋತ್ತರ ಶತನಾಮಸ್ತೋತ್ರ ಮಂಜರಿ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರದ

ವಿದ್ಬಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರತದ (ಬಿಜಾಪುರ) ಅವರ ಹೆಸರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಾಯನದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಶಿತವಾದದ್ದು. ಅವರ ಅಪಾರ ಆಕ್ಷತೆ ಇದ್ದಂತಹ, ತಾವು ಓಡಿ, ತೀಳಿದು, ಅಧ್ಯಾಯನ ಮಾಡಿ ಕಂಡುಂಡ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ, ಅಧ್ಯಾಯನದ ಸಾರವನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಏತಿಷ್ಟವಾದ ಸತ್ಯಯುತ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಲುಪಿಸುವ ಚಾಳನಯಜ್ಞಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಶೈಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು.

ಬಿ.ಎಸ್.ಎ., ಎವರೋ. ಪದವಿಧರರಾಗಿ, ಅವರ ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿಗಾಗಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಅಲೋಕೀಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮುದಾಣ, ಪ್ರುಷಚನ, ಪರಣ, ಅಧ್ಯಾಯನ ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡವರು. ಇವರು ವ್ಯಾಸ-ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಗುರುತುಬೇನ ಅಧ್ಯಾಯನ ಮಾಡಿ ಅಪಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಸತ್ಯಮೋಣಿ, ತತ್ತ್ವಮೋಣಿ, ಸ್ವಧಾಂತಿಕ, ತರ್ಕದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವಿವರಣೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸುಮಾರು 100 ಗ್ರಂಥಗಳು ಅವರ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಇದೊಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಭಗವಂತನ ಕ್ಯಾ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕೃತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ”ವನ್ನು ದಾಸರು ಎಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅಷ್ಟೇ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಇದರ ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷಣೆ, ಹೊರಾಸೀಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ದಾಸರ ನುಡಿಗಳ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಕರಾದ ವಿದ್ಬಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸು. ಮರತದ ಅವರು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮರ್ಥ ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡುವವರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮರತದವರ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರಿಗೆ ಶತಮಾನದ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

-ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರ “ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಭಾಗವತ ಭಾರತಾದಿಗಳ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿ ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಓದುಗಿರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಾಸರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರ್ಥಾನುಸಂಧಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಿಸಿದರೆ ಮಹಾಜಾನ ಲಾಭ ಮೂಲಾಭಗಳಾಗುವವು. ಭಗವಂತನ ದಶಾವಾರಗಳ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ರೂಪಗಳ ಮಹಿಮೆ ಹಾಗೂ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಸಜ್ಜನಾರ್ಥ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು, ಉತ್ತರಾದಿಮರತ

ರಾಮಾಯಣ ಭಾರತ ಭಾಗವತಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರು ರಚಿಸಿರುವ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ ಕೃತಿಯ ಮಾರ್ಗಾವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಬಾನ್ ಸರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮರತದ ಅವರು ಅರ್ಥಪೂರ್ವಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಓದುಗರ ಮುಂದಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದಾಸರಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮರತದ ಅವರು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರದ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಪೂರ್ವಕ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಂಜರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮೊರತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

‘ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರ’ ಕೃತಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರು ಕಲಿಯುಗದ ಸಾಧಕರಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ಸಜ್ಜನಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯಾಗಿ ನಿಷಿದ್ಧಿ ಈ ಕೃತಿ ಭಸ್ತುಪ್ರಯಂಚದ ವಿಶ್ವಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೇಶದ್ದಾರಿ. ಈ ವೇಷೇಜ ಕೃತಿ ಮುಕ್ತಿಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತೇವೇಶುವ ಕ್ಯಾಮರ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರತದವರ ಅರ್ಥವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮನನಮಾಡಿದಾಗ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ವರ್ತನದ ಭಾವಾನುಭವ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಪೌರಾಣಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಂತವನ್ನೂ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಜರವೆಂಬ ಈ ಅಮೃತಪ್ರಫಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರು ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರತದವರು, ಆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಅಂಶಮಾತ್ರ ಒಳಕಾಳುಗಳನ್ನು, ಆ ಮಾತ್ರಿನ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಕಥಾಮರ್ಮ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಸಾಮರಾಯಾಗಿ ಬಿಡುಗಿರಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಶಿಂಧುವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಕಾವ್ಯಕೌಶಲ್ಯ ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಬಡಾಸರಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ, ಆ ಬಿಂದುವನ್ನು ಶಿಂಧುಶಯನನತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದುವ ನಾವೆಯನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮರತದ ಅವರದಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಬಾನ್ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದಾ॥ ಅರುಳಮಲ್ಲಿಗ ಪಾರ್ಥ-ಕಾರಧಿ